

LIETUVOS RESPUBLIKOS MUITINĖS DUOMENŲ SAUGYKLOS VYSTYMO BEI GARANTINĖS PRIEŽIŪROS PASLAUGŲ VIEŠOJO PIRKIMO-PARDAVIMO SUTARTIS

(investicijų projektas „Lietuvos muitinės duomenų saugyklos vystymas“)

2021 m. gruodžio 23 d. Nr. 11B- 217
Vilnius

Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Paslaugų gavėjas), atstovaujamas generalinio direktoriaus pavaduotojos, atliekančios generalinio direktoriaus funkcijas, Žanetos Rudaitienės, veikiančios pagal 2021 m. gruodžio 20 d. finansų ministro įsakymą Nr. AI-99, ir UAB „Paspara“ (toliau – Paslaugų teikėjas), atstovaujama generalinio direktoriaus Petro Moščinsko, veikiančio pagal bendrovės įstatus, toliau kartu vadinami Šalimis, o atskirai Šalimi, sudarė šią Lietuvos Respublikos muitinės duomenų saugyklos vystymo bei garantinės priežiūros paslaugų viešojo pirkimo–pardavimo sutartį (toliau – Sutartis).

I. SUTARTIES DALYKAS

1.1. Sutartimi Paslaugų teikėjas įsipareigoja teikti Lietuvos Respublikos muitinės duomenų saugyklos (toliau – LMDS) vystymo bei garantinės priežiūros paslaugas (toliau – Paslaugos), kurių savybės nustatytos Sutarties 1 priede, o Paslaugų gavėjas įsipareigoja sudaryti sąlygas teikti Paslaugas bei mokėti sutartą kainą už tinkamai suteiktas Paslaugas.

1.2. Šalys pareiškia ir garantuoja:

1.2.1. Sutartį sudarė turėdamos tikslą realizuoti jos nuostatas bei galėdamos realiai įvykdyti Sutartyje ir Sutarties prieduose prie jos duotus įsipareigojimus;

1.2.2. Sutartį sudarė nepažeisdamos ir neturėdamos tikslo pažeisti Lietuvos Respublikos teisės aktų bei savo įstatų ar kitų jų veiklą reglamentuojančių dokumentų, Sutarčiai sudaryti ir vykdyti nereikia gauti jokių trečiųjų asmenų sutikimų;

1.2.3. Šalys vykdo sutartį pasitikėdamos viena kita ir besivadovaudamos gera valia. Šalys dės visas pastangas tam, kad užtikrintų tinkamą, sąžiningą, protingą ir kokybišką visų Sutarties nuostatų įgyvendinimą.

1.3. Paslaugų teikėjas pareiškia ir garantuoja:

1.3.1. kad susipažino su visa informacija dėl Sutarties objekto bei kita jo reikalavimu jam pateikta dokumentacija, reikalinga Sutarties pagrindu užsakytai Paslaugai atlikti ir pateiktų informacijos ir dokumentų pakanka tam, kad Paslaugų teikėjas galėtų užtikrinti deramą ir visišką visų Sutartyje duotų savo įsipareigojimų vykdymą;

1.3.2. kad jis Paslaugą gali atlikti ir atliks Paslaugų gavėjui ne blogesnėmis nei nurodytos pasiūlyme sąlygomis;

1.3.3. kad jis bei Paslaugą suteikiantys jo darbuotojai turi galiojančius visus leidimus, licencijas, atestatus ir kitus reikiamus dokumentus, taip pat reikiamą kvalifikaciją ir kompetenciją Paslaugai Sutarties pagrindu suteikti;

1.3.4. kad jis turi visas technines, intelektualines, fizines bei bet kokias kitas galimybes, bazę ir savybes, reikalingas ir leidžiančias jam deramai vykdyti Sutarties sąlygas bei užtikrinti Sutarties pagrindu suteikiamos Paslaugos kokybę.

II. SUTARTIES ESMINĖS SĄLYGOS

2.1. Sutarties esminės sąlygos yra Sutarties dalykas, Sutarties kaina ir Sutarties vykdymo terminai.

III. PASLAUGŲ TEIKIMO TERMINAI

3.1. Paslaugų teikėjas Sutartyje numatytais sąlygomis turės suteikti Paslaugas toliau nurodytais terminais:

3.1.1. LMDS vystymo paslaugų teikimo pradžia – Sutarties įsigaliojimo diena, o pabaiga – ne vėlesnė nei 2023 m. gruodžio 11 d. Nuo Paslaugų gavėjo ir Paslaugų teikėjo nepriklausančių

aplinkybių minėtų paslaugų teikimo terminas gali būti pratęstas, bet ne ilgiau kaip 12 (dvylika) mėnesių ir tik tuo atveju, jei teisės aktų nustatyta tvarka pratęstas valstybės kapitalo investicijų projekto „Lietuvos muitinės duomenų saugyklos vystymas“ įgyvendinimo terminas;

3.1.2. LMDS tobulinimo pakeitimų paslaugų, numatytų Sutarties 1 priedo 3.2 papunktyje, teikimo pradžia – Sutarties įsigaliojimo diena, o pabaiga – ne vėlesnė nei 2023 m. gruodžio 11 d. Nuo Paslaugų gavėjo ir Paslaugų teikėjo nepriklausančių aplinkybių minėtų paslaugų teikimo terminas gali būti pratęstas, bet ne ilgiau kaip 12 (dvylika) mėnesių ir tik tuo atveju, jei teisės aktų nustatyta tvarka pratęstas valstybės kapitalo investicijų projekto „Lietuvos muitinės duomenų saugyklos vystymas“ įgyvendinimo terminas;

3.1.3. 12 (dvylika) mėnesių trukmės LMD nemokamos garantinės priežiūros paslaugas nuo paskutinio LMDS vystymo paslaugų priėmimo-perdavimo akto pasirašymo dienos.

IV. PASLAUGŲ TEIKIMO VIETA

4.1. Paslaugos bus teikiamos:

4.1.1. Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, A. Jakšto g. 1 LT-01105 Vilnius, Lietuva;

4.1.2. Muitinės informacinių sistemų centras, Vytenio g. 7, LT-03113 Vilnius, Lietuva.

V. SUTARTIES KAINA IR APMOKĖJIMO TVARKA

5.1. Pradinė bendra Sutarties kaina negali būti didesnė kaip:

Bendra Sutarties kaina be pridėtinės vertės mokesčio (toliau – PVM), Eur	619 600,00 (šeši šimtai devyniolika tūkstančių šeši šimtai eurų 00 ct)
PVM suma, Eur	130 116,00 (vienas šimtas trisdešimt tūkstančių šimtas šešiolika eurų 00 ct)
Bendra Sutarties kaina su PVM, Eur	749 716,00 (septyni šimtai keturiasdešimt devyni tūkstančiai septyni šimtai šešiolika eurų 00 ct)

5.2. Paslaugų įkainiai nurodyti Sutarties 2 priede.

5.3. Sutarties 5.1 papunktyje nurodyta bendra Sutarties kaina gali būti mažinama atsižvelgiant į užsakytų Sutarties 1 priedo 3.2 papunktyje nurodytų paslaugų kieki.

5.3. Sutarties kaina (įkainiai) Sutarties galiojimo laikotarpiu negali būti perskaičiuojama, išskyrus atvejus, kai pasikeičia (padidėja ar sumažėja) PVM tarifas, kuris turėjo tiesioginės įtakos Sutarties kainai (įkainiams). Raštu susitarus Paslaugų teikėjui ir Paslaugų gavėjui ir ne vėliau kaip Paslaugų perdavimo-priėmimo akto pasirašymo dieną, perskaičiuojama tik ta kainos dalis, kuriai turėjo įtakos pasikeitęs PVM tarifas, ir tik pasikeitusio mokesčio dydžiu. Sutarties kainos (įkainių) perskaičiavimą dėl pasikeitusio (padidėjusio ar sumažėjusio) PVM tarifo inicijuoja Paslaugų teikėjas, kreipdamasis į Paslaugų gavėją raštu, pateikdamas konkrečius skaičiavimus dėl pasikeitusio mokesčio įtakos Sutarties kainai (įkainiams). Paslaugų gavėjas taip pat turi teisę inicijuoti Sutarties kainos (įkainių) perskaičiavimą dėl pasikeitusio (padidėjusio ar sumažėjusio) PVM tarifo. Sutarties kainos (įkainių) perskaičiavimas įforminamas Šalių pasirašomu susitarimu, kuriame užfiksuojama perskaičiuota Sutarties kaina bei šio perskaičiavimo įsigaliojimo sąlygos.

5.4. Sutarties kaina (įkainiai) negali būti keičiama dėl bendro kainų lygio pasikeitimo. Paslaugų teikėjas prisiima visą riziką dėl to, kad nuo Paslaugų teikėjo nepriklausančių aplinkybių gali padidėti su Sutartimi susijusios Paslaugų teikėjo išlaidos ir Paslaugų teikėjui Sutarties vykdymas gali tapti sudėtingesnis (Paslaugų teikėjui gali padidėti išpareigojimų vykdymo kaina). Sutarties kaina jokiais atvejais nebus didinama. Paslaugų teikėjo išpareigojimų vykdymo kainos padidėjimas nesuteikia Paslaugų teikėjui teisės sustabdyti Sutarties vykdymo, pakeisti Paslaugų teikimo periodiškumą ar atsisakyti Sutarties šiuo pagrindu.

5.5. Už suteiktas LMDS vystymo ir LMDS tobulinimo pakeitimų paslaugas Paslaugų teikėjui bus mokama neviršijant einamiesiems metams investicijų projektui „Muitinės informacinių sistemų sąveikumo vystymas, II etapas“ teisės aktų nustatyta tvarka patvirtintos (patikslintos) asignavimų sumos.

5.6. Už suteiktas Paslaugas bus mokama:

5.6.1. Paslaugų teikėjui už Sutarties 1 priedo 3.1 papunktyje nurodytas LMDS vystymo paslaugas gali būti mokamas avansas. Avansinis mokėjimas negali būti didesnis kaip 150 000,00 Eur (vienas šimtas penkiasdešimt tūkstančių eurų 00 ct). Tiksliai avansinio mokėjimo suma Paslaugų teikėjui bus nurodyta raštu po to, kai šalys pasirašys Sutartį. Paslaugų teikėjui išmokėto avanso suma išskaičiuojama iš galutinės mokėtinės sumos. Avansas išmokamas per 30 (trisdešimt) kalendorinių dienų po to, kai Paslaugų teikėjas pateikia Paslaugų gavėjui išankstinio mokėjimo sąskaitą avansiniam apmokėjimui ir avanso grąžinimo užtikrinimo visai prašomo avanso sumai. Paslaugų teikėjas, norėdamas gauti avansą turi pateikti Paslaugų gavėjui avanso užtikrinimą ne mažesnei kaip prašomo avanso dydžio sumai – banko garantiją arba draudimo bendrovės laidavimą (Sutarties 8 priedas). Avanso užtikrinimu garantas (laiduotojas) privalo neatšaukiamai ir besąlygiškai įsipareigoti ne vėliau kaip per 15 (penkiolika) kalendorinių dienų nuo raštiško pranešimo iš Paslaugų gavėjo gavimo apie Sutarties neįvykdymą ar Sutarties nutraukimą dėl Paslaugų teikėjo kaltės, sumokėti Paslaugų gavėjui sumą, neviršijančią išmokėto avanso sumos ir užtikrinimo sumos, pinigus pervadant į Paslaugų gavėjo nurodytą sąskaitą. Negali būti nurodyta, kad garantas (laiduotojas) atsako tik už tiesioginių nuostolių atlyginimą. Garantas (laiduotojas) neturi teisės reikalauti, kad Paslaugų gavėjas pagrįstų savo reikalavimą. Paslaugų gavėjas pranešime garantui (laiduotojui) nurodys, kad avanso užtikrinimo suma jam priklauso dėl to, kad Paslaugų teikėjas iš dalies ar visiškai neįvykdė Sutarties sąlygų ir (arba) ji buvo nutraukta dėl Paslaugų teikėjo kaltės ir Paslaugų teikėjas negrąžino avanso. Avanso užtikrinimas, neatitinkantis šiame Sutarties skyriuje nustatytų reikalavimų, nebus priimamas.

5.6.2. pagal šios Sutarties 2 priedo 1 lentelėje nustatytas kainas už suteiktas Sutarties 1 priedo 3.1 papunktyje nurodytas LMDS vystymo paslaugas pagal Paslaugų teikėjo pateiktą sąskaitą per 30 (trisdešimt) kalendorinių dienų po to, kai Paslaugų teikėjas ir Paslaugų gavėjas pasirašo Paslaugų priėmimo-perdavimo aktą pagal Paslaugų teikėjo parengtą ir su Paslaugų gavėju suderintą suteiktų paslaugų ketvirčio ataskaitą;

5.6.3. pagal šios Sutarties 2 priedo 2 lentelėje nustatytas kainas už suteiktas Sutarties 1 priedo 3.2 papunktyje nurodytas LMDS tobulinimo pakeitimų paslaugas pagal Paslaugų teikėjo pateiktą sąskaitą per 30 (trisdešimt) kalendorinių dienų po to, kai Paslaugų teikėjas ir Paslaugų gavėjas pasirašo Paslaugų priėmimo-perdavimo aktą pagal Paslaugų teikėjo parengtą ir su Paslaugų gavėju suderintą suteiktų paslaugų ketvirčio ataskaitą;

5.7. Paslaugų gavėjas mokėjimus vykdys eurais į Sutartyje nurodytą Paslaugų teikėjo banko sąskaitą.

5.8. Paslaugų teikėjas sąskaitas-faktūras (taip pat ir išankstines sąskaitas, jei taikoma) teikia tik elektroniniu būdu. Elektroninės sąskaitos-faktūros, atitinkančios Europos elektroninių sąskaitų-faktūrų standartą, kurio nuoroda paskelbta 2017 m. spalio 16 d. Komisijos įgyvendinimo sprendime (ES) 2017/1870 dėl nuorodos į Europos elektroninių sąskaitų faktūrų standartą ir sintaksių sąrašo paskelbimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/55/ES (OL 2017 L 266, p. 19) (toliau – Europos elektroninių sąskaitų faktūrų standartas), teikiamos Paslaugų teikėjo pasirinktomis priemonėmis. Europos elektroninių sąskaitų-faktūrų standarto neatitinkančios elektroninės sąskaitos faktūros gali būti teikiamos tik naudojantis informacinės sistemos „E. sąskaita“ priemonėmis („E. sąskaita“ svetainė pasiekama adresu www.esaskaita.eu). Paslaugų gavėjas elektronines sąskaitas-faktūras priima ir apdoroja naudodamasis informacinės sistemos „E. sąskaita“ priemonėmis. Elektroninė sąskaita-faktūra suprantama kaip sąskaita-faktūra, išrašyta, perduota ir gauta tokiu elektroniniu formatu, kuris sudaro galimybę ją apdoroti automatiškai ir elektroniniu būdu. Jei informacinės sistemos „E. sąskaita“ funkcinės galimybės nepakankamos ar laikinai neužtikrinamos, Paslaugų teikėjas gali pateikti reikalingą informaciją raštu.

5.9. Paslaugų gavėjas nenustato tiesioginio atsiskaitymo su subtiekejais galimybės.

5.10. Šalių rašytiniu susitarimu dėl Sutarties dalykui sustabdyto, sumažinto/padidinto Paslaugų gavėjui finansavimo, pasirašytu Šalių įgaliotų atstovų ir patvirtintų Šalių antspaudais (jeigu turi), gali būti nustatyta kita mokėjimo tvarka.

VI. PASLAUGŲ TEIKĖJO TEISĖS IR PAREIGOS

6.1. Paslaugų teikėjas įsipareigoja:

6.1.1. tinkamai ir sąžiningai teikti pagal Sutarties 1 priede nustatytus reikalavimus ir Sutarties 7 priede pateiktą Paslaugų teikėjo pasiūlymą Paslaugas už Sutarties 2 priede numatytas kainas;

6.1.2. nenaudoti Paslaugų gavėjo ženklų ar pavadinimo jokioje reklamoje, leidiniuose ar kitur be išankstinio raštiško Paslaugų gavėjo sutikimo;

6.1.3. vykdyti nuolatinės vertimo žodžiu ir raštu paslaugas, jeigu Paslaugų teikėjo paskirti ekspertai nemoka lietuvių kalbos;

6.1.4. be raštiško išankstinio Paslaugų gavėjo sutikimo neatskleisti jokiam kitam asmeniui (išskyrus teisės aktais ir Sutartyje nustatytais atvejais) iš Paslaugų gavėjo vykdančią Sutartį gautos informacijos, duomenų, gautų dokumentų turinio nepriklausomai nuo to, koku būdu ir forma (žodine, rašytine, elektronine, kita) tokia informacija, duomenys, dokumentai Paslaugų teikėjui buvo pateikti ar jis sužinojo vykdydamas sutartį. Ši nuostata galioja net ir nutraukus Sutartį ar jai pasibaigus;

6.1.5. užtikrinti, kad Sutarties sudarymo momentu ir visą jos galiojimo laikotarpį Paslaugų teikėjo darbuotojai turėtų galiojantį sveikatos draudimą, reikiamą kvalifikaciją ir patirtį, reikalingą norint teikti Paslaugas;

6.1.6. be rašytinio išankstinio Paslaugų gavėjo sutikimo nekeisti subteikėjų;

6.1.7. Sutarties įgyvendinimo veikloms vykdyti turėti visą reikiamą techninę ir programinę įrangą;

6.1.8. be rašytinio išankstinio Paslaugų gavėjo sutikimo nekeisti pagrindinių ekspertų:

6.1.8.1. pagrindinius ekspertus keisti tik pagrindinio eksperto mirties, ligos, nelaimingo atsitikimo atveju arba jei pagrindinį ekspertą keisti būtina dėl kitų, nuo Paslaugų teikėjo nepriklausančių priežasčių, arba jei pagrindinio eksperto pakeitimą inicijavo Paslaugų gavėjas;

6.1.8.2. keičiant pasiūlyme nurodytą pagrindinį ekspertą, į jo vietą siūlyti ne žemesnę kvalifikaciją ir patirtį turintį pagrindinį ekspertą (pateikiama naujo pagrindinio eksperto CV (Sutarties 5 priedas));

6.1.8.3. pagrindinio eksperto keitimo tvarkos pažeidimas laikomas esminiu Sutarties sąlygų pažeidimu;

6.1.8.4. prieš pradėdami vykdyti Sutartį visi ekspertai privalės pasirašyti konfidencialumo pasižadėjimą (Sutarties 4 priedas).

6.1.9. nedelsdamas raštu informuoti Paslaugų gavėją apie bet kurias aplinkybes, kurios trukdo ar gali sutrukdyti Paslaugų teikėjui teikti Paslaugas nustatytais terminais bei apie bet kokias jam žinomas trečiųjų šalių pretenzijas, reikalavimus, paklausimus, susijusius su šios Sutarties dalyku ir (ar) Paslaugų teikėjo veiksmais vykdančią sutartį;

6.1.10. tinkamai vykdyti kitus įsipareigojimus, numatytus Sutartyje ir Lietuvos Respublikos teisės aktuose;

6.1.11. nutraukus Sutartį ar jai pasibaigus, Paslaugų teikėjas privalo ne vėliau kaip per 30 (trisdešimt) kalendorinių dienų sunaikinti visą iš Paslaugų gavėjo gautą ar Sutarties vykdymo metu sužinotą informaciją (nepriklausomai nuo jos formos ir turinio), išskyrus, jeigu Lietuvos Respublikos teisės aktai reikalauja, kad tokia informacija būtų išsaugota;

6.1.12. užtikrinti LMDS vystymo sprendimų atitiktį asmens duomenų saugos reikalavimams, kaip tai nurodyta 2016 m. balandžio 27 d. Europos parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46EB (bendrasis duomenų apsaugos reglamentas);

6.1.13. užtikrinti atitiktį organizaciniams ir techniniams kibernetinio saugumo reikalavimams, kaip tai nurodyta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. gruodžio 5 d. nutarimu Nr. 1209 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. rugpjūčio 13 d. nutarimo Nr. 818 „Dėl Nacionalinės kibernetinio saugumo strategijos patvirtinimo“ pakeitimo“ patvirtintame Organizacinių ir techninių kibernetinio saugumo reikalavimų, taikomų kibernetinio saugumo subjektams, apraše;

6.1.14. laikytis Paslaugų gavėjo reikalavimų dėl saugaus darbo su muitinės informacinėmis sistemomis, kaip tai nurodyta Muitinės departamento generalinio direktoriaus 2015 m. spalio 15 d. įsakyme Nr. 1B-791 „Dėl Muitinės informacinių sistemų duomenų saugos nuostatų patvirtinimo“;

- 6.1.15. pateikti Paslaugų gavėjui tvirtinti visų ekspertų sąrašą kartu su jų gyvenimo aprašymais (išskyrus pagrindinių ekspertų, kurių gyvenimo aprašymai pateikti kartu su pasiūlymu);
- 6.1.16. padengti visus Paslaugų gavėjo patirtus nuostolius dėl netinkamai įvykdytų Paslaugų;
- 6.1.17. nereikalauti iš Paslaugų gavėjo atlyginti jokių su Paslaugų teikimu susijusių susidariusių ypatingų ir (ar) būtinų išlaidų.

6.2. Paslaugų teikėjas turi teisę:

6.2.1. minėti Sutarties vykdymo faktą ir Sutarties objektą savo kvalifikacijos pagrindimo tikslais dalyvaudamas viešuosiuose pirkimuose ir konkursuose;

6.2.2. Sutarties ir jos priedų turinį atskleisti Paslaugų teikėjo bankams, draudimo bendrovėms, auditoriams, su kuriais Paslaugų teikėjas yra sudaręs konfidencialios informacijos apsaugos susitarimus.

VII. PASLAUGŲ GAVĖJO TEISĖS IR PAREIGOS

7.1. Paslaugų gavėjas įsipareigoja:

7.1.1. suteikti Paslaugų teikėjui maitinės disponuojamą informaciją ir dokumentus, būtinus Paslaugoms teikti;

7.1.2. sumokėti už tinkamai suteiktas Paslaugas pagal Sutartyje numatytas sąlygas.

7.2. Paslaugų gavėjas turi teisę:

7.2.1. gauti išsamią informaciją apie Paslaugų suteikimą ir teikimo eigą;

7.2.2. gauti informaciją apie Sutartį vykdančius Paslaugų teikėjo darbuotojus, jeigu tokios informacijos atskleidimas neprieštaruoja asmens duomenų apsaugą reglamentuojantiems teisės aktams;

7.2.3. teikti informaciją apie Sutarties turinį bei ją vykdančio Paslaugų teikėjo duomenis asmenims, kurie pagal teisės aktus turi teisę tokią informaciją gauti;

7.2.4. nemokėti už suteiktas Paslaugas, jeigu PVM sąskaitoje faktūroje (sąskaitoje) nurodyta neteisinga suma, kol suma nebus ištaisyta;

7.3. Paslaugų gavėjo paskirti už Sutarties vykdymo priežiūrą atsakingi asmenys: Maitinės departamento Statistikos analizės skyriaus l. e. skyriaus vedėjo pareigas A. Dailydienė, agne.dailydiene@lrmuitine.lt ;

7.4. Paslaugų gavėjo paskirti už Sutarties ir jos pakeitimų paskelbimą atsakingi asmenys: Maitinės departamento Viešųjų pirkimų skyriaus vyriausioji specialistė R. Vasiliauskiene, rita.vasiliauskiene@lrmuitine.lt .

VIII. SUTARTIES ŠALIŲ ATSAKOMYBĖ

8.1. Už įsipareigojimų, prisiimtų Sutartimi, nevykdymą arba netinkamą vykdymą Šalys atsako įstatymų nustatyta tvarka, atsižvelgdamos į Sutartyje nustatytus ypatumus.

8.2. Paslaugų teikėjas atsako už visus pagal Sutartį prisiimtus įsipareigojimus, nepaisant to, ar jiems vykdyti bus pasitelkiami tretieji asmenys.

8.3. Paslaugų teikėjui dėl savo kaltės nesilaikant nustatytų sutrikimų, nurodytų Sutarties 1 priede, pašalinimo terminų arba naujai suderintų sutrikimų pašalinimo laikų, jam skiriama bauda, kuri apskaičiuojama vadovaujantis Sutarties 1 priedo 4.4.1.12 papunkčio nuostatomis.

8.4. Paslaugų teikėjui dėl savo kaltės nepašalinus Sutarties 1 priede numatytų sutrikimų iki garantinės priežiūros laikotarpio pabaigos, jam skiriama bauda, kuri apskaičiuojama vadovaujantis Sutarties 1 priedo 4.4.1.14 papunkčio nuostatomis.

8.5. Jei Paslaugų teikėjas dėl savo kaltės vėluoja vykdyti Sutartyje ir jos prieduose numatytus įsipareigojimus Sutartyje ar jos prieduose numatyta tvarka nustatytais terminais, Paslaugų gavėjas be oficialaus įspėjimo ir neprarasdamas teisės į kitas savo teisių gynimo priemones pagal Sutartį pradeda skaičiuoti 0,03 (trių šimtųjų) procentų dydžio delspinigius nuo laiku nesuteiktų Paslaugų kainos už kiekvieną termino praleidimo dieną.

8.6. Jeigu Paslaugų gavėjas laiku neatsiskaito su Paslaugų teikėju, jis sumoka Paslaugų teikėjui 0,03 (trių šimtųjų) procento dydžio delspinigius nuo laiku nesumokėtos sumos už kiekvieną uždelstą dieną.

8.7. Netesybų sumokėjimas neatleidžia Sutarties Šalių nuo Sutarties sąlygų vykdymo.

8.8. Visais atvejais netesybų dydis negali viršyti bendros Sutarties kainos.

IX. SUTARTIES NUTRAUKIMAS IR SUSTABDYMAS

9.1. Sutartis gali būti nutraukiama Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 90 straipsnyje numatytais atvejais.

9.2. Sutartis gali būti nutraukiama raštišku Šalių susitarimu.

9.3. Paslaugų gavėjas, raštu įspėjęs Paslaugų teikėją prieš 30 (trisdešimt) kalendorinių dienų, turi teisę vienašališkai nutraukti Sutartį prieš terminą šiais atvejais:

9.3.1. kai Paslaugų teikėjas nevykdo sutartinių įsipareigojimų;

9.3.2. kai per 30 (trisdešimt) kalendorinių dienų nebuvo pakeistas pagrindinis ekspertas, kurio pakeitimą inicijavo Paslaugų gavėjas;

9.3.3. kai Paslaugų teikėjas sudaro subteikimo sutartį be Paslaugų gavėjo išankstinio rašytinio sutikimo;

9.3.4. kai Paslaugų teikėjas be Paslaugų gavėjo išankstinio rašytinio sutikimo pakeičia pagrindinius ekspertus;

9.3.5. kai Paslaugų teikėjas bankrutuoja arba jis yra likviduojamas, kai sustabdo ūkinę veiklą arba įstatymuose ir kituose teisės aktuose numatyta tvarka susidaro analogiška situacija;

9.3.6. kai Paslaugų teikėjas teismo sprendimu pripažintas kaltu dėl sukčiavimo, korupcijos ar kitų panašaus pobūdžio veikų padarymo;

9.3.7. kai keičiasi Paslaugų teikėjo organizacinė struktūra – juridinis statusas, pobūdis ar valdymo struktūra ir tai gali turėti įtakos tinkamam Sutarties įvykdymui.

9.3.8. jeigu paaiškėjo, kad Paslaugų teikėjas, su kuriuo sudaryta Sutartis, turėjo būti pašalintas iš pirkimo procedūros pagal Viešųjų pirkimų įstatymo 46 straipsnio 1 dalį;

9.3.9. jeigu paaiškėjo, kad su Paslaugų teikėju neturėjo būti sudaryta Sutartis dėl to, kad Europos Sąjungos Teisingumo Teismas procese pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 258 straipsnį pripažino, kad nebuvo įvykdyti įsipareigojimai pagal Europos Sąjungos steigiamąsias sutartis ir Direktyvą 2014/24/ES;

9.3.10. Lietuvos Respublikos Vyriausybė Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka priima sprendimą, patvirtinantį, kad Sutartis neatitinka nacionalinio saugumo interesų.

9.4. Paslaugų teikėjas, raštu įspėjęs Paslaugų gavėją prieš 30 (trisdešimt) kalendorinių dienų, gali nutraukti Sutartį prieš terminą, kai dėl Paslaugų gavėjo kaltės už laiku ir tinkamai suteiktas Paslaugas vėluojama atsiskaityti daugiau negu 90 (devyniasdešimt) dienų.

9.5. Sutartį nutraukus dėl Paslaugų teikėjo kaltės, be jam priklausančio atlyginimo už Paslaugų gavėjo įsigytas Paslaugas, Paslaugų teikėjas neturi teisės į jokių patirtų nuostolių ar žalos kompensaciją.

9.6. Esant svarbioms aplinkybėms, nepriklausančiomis nuo Sutarties Šalių valios, dėl kurių Paslaugų teikėjas negali vykdyti savo sutartinių įsipareigojimų ir / arba esant kitoms nenumatytioms aplinkybėms (pavyzdžiui, pasikeitus galiojančiam teisės aktui ar įsigaliojus naujam teisės aktui, kuris turi įtakos šios Sutarties vykdymui; Paslaugų gavėjui būtinas papildomas laikas atlikti papildomą pirkimą; Paslaugų gavėjui sustabdytas (sumažintas) finansavimas; kitos aplinkybės, kurios nebuvo žinomos viešojo pirkimo vykdymo metu ir su kuriomis susidurtų bet kuris kitas Paslaugų gavėjas), Paslaugų gavėjas turi teisę sustabdyti Paslaugų ar kurios nors jų dalies, kuri negali būti vykdoma, teikimą, tačiau ne ilgiau kaip 6 (šeši) mėnesiai per visą Paslaugų teikimo laikotarpį.

9.7. Paslaugų ar jų dalies suteikimo terminas pratęsiamas tokiam laikotarpiui, kuriam jis buvo sustabdytas.

9.8. Sutartinių įsipareigojimų vykdymo sustabdymas visais Sutartyje numatytais atvejais turi būti raštiškas, nurodant motyvuotas priežastis ir sustabdymo terminą, bei pridedant dokumentus, patvirtinančius sustabdymo pagrindą (jeigu tokie yra).

X. SUTARTIES PAKEITIMAI

10.1. Sutarties sąlygos Sutarties galiojimo laikotarpiu gali būti keičiamos LR viešųjų pirkimų įstatymo 89 straipsnyje nustatyta tvarka.

10.2. Sudarytos Sutarties Šalis gali būti pakeista LR viešųjų pirkimų įstatymo 89 straipsnio 1 dalies 4 punkte numatytais atvejais.

10.3. Sutarties sąlygų keitimą gali inicijuoti kiekviena Šalis, pateikdama kitai Šaliai atitinkamą prašymą ir jį pagrindžiančius dokumentus. Šalis, gavusi tokį prašymą, privalo jį išnagrinėti per 20 (dvidešimt) kalendorinių dienų ir kitai Šaliai pateikti motyvuotą raštišką atsakymą.

10.4. Sutarties sąlygų pakeitimas turi būti įformintas papildomu susitarimu ir pasirašytas abiejų Šalių.

XI. SVEIKATA, DRAUDIMAS IR SAUGUMAS

11.1. Paslaugų teikėjas yra atsakingas už savo ekspertų, darbuotojų, įgaliotų atstovų sveikatą, ir jo ekspertai, darbuotojai, įdarbinti ar pasamdyti šiai Sutarčiai vykdyti, turi turėti visą Sutarties vykdymo laikotarpį galiojantį sveikatos draudimą. Paslaugų gavėjas Paslaugų teikėjo ekspertų, darbuotojų, įgaliotų atstovų gydymo išlaidų neatlygina.

11.2. Paslaugų teikėjas prisiima atsakomybę ekspertų, darbuotojų ligos ar nelaimingo atsitikimo darbo vietoje atveju, įskaitant ir atsakomybę kūno sužalojimo, sukėlusio eksperto, darbuotojo netikėtą mirtį arba neįgalumą, atveju bei repatriacijos dėl sveikatos išlaidas, tuo atveju, jei tokios sąlygos negali būti priskirtos Paslaugų gavėjui.

XII. INTELEKTINĖS NUOSAVYBĖS TEISĖS

12.1. Visi rezultatai ir su jais susijusios teisės, Paslaugų teikėjo sukurtos vykdant Sutartį, įskaitant autorių ir kitas intelektinės ar pramoninės nuosavybės teises, yra Paslaugų gavėjo nuosavybė, kurią Paslaugų gavėjas gali naudoti, publikuoti, disponuoti kaip mano esant tinkama ir be jokių geografinių ar kitų apribojimų.

12.2. Be išankstinio raštiško Paslaugų gavėjo sutikimo Paslaugų teikėjas negali publikuoti straipsnių apie Paslaugas, jais remtis teikdamas bet kokias paslaugas kitiems ar atskleisti iš Paslaugų gavėjo gautą informaciją.

XIII. ATASKAITŲ TEIKIMAS IR PASLAUGŲ PERDAVIMAS

13.1. Sutarties 1 priedo 5.10 papunktyje numatytos ataskaitos teikiamos Sutarties 1 priedo 5 skyriuje nustatyta tvarka ir terminais.

13.2. Paslaugų teikėjo suteiktos Paslaugos perduodamos Paslaugų gavėjui pasirašant Paslaugų priėmimo – perdavimo aktą (Sutarties 3 priedas).

13.3. Paslaugų priėmimo – perdavimo aktą surašo Paslaugų teikėjas pagal Sutarties 3 priedą ir pateikia jį pasirašyti Paslaugų gavėjui. Pasirašydamos Paslaugų priėmimo – perdavimo aktą, Šalys pripažįsta, kad Paslaugų priėmimo – perdavimo akte išvardintos Paslaugos yra suteiktos, Paslaugų kokybė atitinka Sutartyje nustatytus reikalavimus.

13.4. Jeigu suteiktų Paslaugų priėmimo metu nustatomi suteiktų Paslaugų rezultatų trūkumai, Paslaugų gavėjas turi teisę reikalauti neatlygintinai pašalinti trūkumus per protingą terminą.

XIV. EKSPERTAI

14.1. Paslaugų teikėjas turi imtis visų priemonių, kad jo ekspertai būtų aprūpinti visa įranga ir priemonėmis, reikalingomis jų pareigų vykdymui.

14.2. Paslaugų teikėjas turi užtikrinti, kad jo visi ekspertai būtų ne tik pasiekiami nuotoliniu būdu, bet ir galėtų teikti reikiamą informaciją (atsakymus, paaiškinimus į klausimus, dokumentus ir pan.) per ne ilgiau kaip 3 (tris) darbo dienas nuo Paslaugų gavėjo kreipimosi vienu ar kitu Sutarties įgyvendinimo klausimu;

14.3. Paslaugų teikėjas turi užtikrinti, kad Paslaugų gavėjo ir Paslaugų teikėjo posėdžių (nepriklausomai nuo organizavimo būdo) protokolai būtų parengti ir pateikti derinti Paslaugų gavėjui per 3 (tris) darbo dienas po posėdžio dienos;

14.4. Paslaugų teikėjo ekspertai Paslaugų teikėjo iniciatyva keičiami tik suderinus su Paslaugų gavėju. Prireikus keisti ekspertus, Paslaugų teikėjas apie tai informuoja Paslaugų gavėją ir suderina su juo eksperto kandidatūrą.

14.5. Paslaugų teikėjas privalo savo iniciatyva siūlyti keisti ekspertus šiais atvejais:

14.5.1. eksperto mirties, ligos arba nelaimingo atsitikimo atveju;

14.5.2. jei ekspertą keisti būtina dėl kitų, nuo Paslaugų teikėjo nepriklausančių priežasčių;

14.5.3. jei eksperto keitimą inicijuoja Paslaugų gavėjas, pateikęs tokio prašymo motyvus.

14.6. Sutarties vykdymo metu Paslaugų gavėjas gali inicijuoti eksperto, kuris netinkamai atlieka Sutartyje numatytas pareigas, pakeitimą, nurodydamas tokio prašymo motyvus.

14.7. Jei 14.6 papunktyje nurodytas ekspertas pakeičiamas ne iš karto, Paslaugų gavėjas gali paprašyti Paslaugų teikėjo paskirti laikiną ekspertą, arba imtis kitų priemonių kompensuoti laikiną naujo eksperto nebuvimą.

XV. SUBTIEKĖJŲ KEITIMO PAGRINDAI IR TVARKA

15.1. Paslaugų teikėjas atsako už visus pagal Sutartį prisiimtus įsipareigojimus, nepaisant to, ar jiems vykdyti bus pasitelkiami tretieji asmenys.

15.2. Paslaugų teikėjas yra atsakingas už subtiekėjų vykdomą Sutarties dalį, lyg ją vykdytų pats ir privalo užtikrinti, kad subtiekėjai laikytųsi Sutarties nuostatų.

15.3. Paslaugų teikėjas patvirtina, kad Sutarties vykdymui pasitelks šiuos subtiekėjus: *nepasitelkiami*.

15.4. Paslaugų teikėjas turi teisę Sutarties vykdymui pasitelkti naujus, 15.3. papunktyje nenurodytus subtiekėjus. Sudarius Sutartį, tačiau ne vėliau negu Sutartis pradeda vykdyti, Paslaugų teikėjas įsipareigoja Paslaugų gavėjui pranešti tuo metu žinomų subtiekėjų pavadinimus, kontaktinius duomenis ir jų atstovus. Paslaugų gavėjas taip pat reikalauja, kad Paslaugų teikėjas informuotų apie minėtos informacijos pasikeitimus visu Sutarties vykdymo metu, taip pat apie naujus subtiekėjus, kuriuos jis ketina pasitelkti vėliau.

15.5. Paslaugų teikėjas gali keisti Sutartyje nurodytus subtiekėjus šiame Sutarties skyriuje nustatytais atvejais ir tvarka gavęs Paslaugų gavėjo rašytinį sutikimą.

15.6. Paslaugų gavėjas Sutarties vykdymo metu gali inicijuoti subtiekėjo, numatyto Sutartyje, pakeitimą, raštu nurodydamas tokio keitimo motyvus.

15.7. Naujo subtiekėjo pasitelkimą ar Sutartyje nurodyto subtiekėjo keitimą inicijuojanti Šalis turi raštu kreiptis į kitą Šalį ir gauti jos rašytinį sutikimą. Šalis, į kurią kreipėsi, turi atsakyti ne vėliau, kaip per 5 (penkias) darbo dienas ir tik pagrįstais atvejais turi teisę nesutikti su subtiekėjo pakeitimu kitais nei šiame Sutarties skyriuje nustatytais pagrindais.

15.8. Subtiekėjas gali būti keičiamas tik šiais atvejais:

15.8.1. kai subtiekėjas bankrutuoja, yra likviduojamas ar susidaro analogiška situacija;

15.8.2. kai subtiekėjas dėl objektyvių priežasčių (pavyzdžiui, subtiekėjui atsisakius vykdyti įsipareigojimus, nutrūkus teisiniams santykiams su Paslaugu teikėju ir pan.) negali vykdyti visų ar dalies Sutartyje numatytų įsipareigojimų.

15.9. Šalims sutikus dėl subtiekėjo pakeitimo ar naujo subtiekėjo pasitelkimo, Šalys raštu sudaro susitarimą dėl subtiekėjo pakeitimo. Šis susitarimas yra neatskiriama Sutarties dalis. Naujas subtiekėjas gali pradėti vykdyti jiems Paslaugų teikėjo pavestus įsipareigojimus pagal Sutartį ne anksčiau, nei bus pasirašytas šis susitarimas.

XVI. FORCE MAJEURE

16.1. Nenugalimos jėgos aplinkybės (*force majeure*). Šalis nėra laikoma atsakinga už bet kokių įsipareigojimų pagal pirkimo sutartį neįvykdymą ar dalinį neįvykdymą, jeigu Šalis įrodo, kad tai įvyko dėl neįprastų aplinkybių, kurių Šalys negalėjo kontroliuoti ir protingai numatyti, išvengti ar pašalinti jokiomis priemonėmis.

16.2. Nenugalimos jėgos aplinkybėmis laikomos aplinkybės, nurodytos Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.212 str. ir Atleidimo nuo atsakomybės esant nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybėms taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. liepos 15 d.

nutarimu Nr. 840. Nustatydamos nenugalimos jėgos aplinkybės Šalys vadovaujasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. kovo 13 d. nutarimu Nr. 222 „Dėl nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybės liudijančių pažymų išdavimo tvarkos patvirtinimo“.

16.3. Esant nenugalimos jėgos aplinkybėms pirkimo sutarties Šalys Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatyta tvarka yra atleidžiamos nuo atsakomybės už pirkimo sutartyje numatytą prievolių neįvykdymą, dalinį neįvykdymą arba netinkamą įvykdymą, o įsipareigojimų vykdymo terminas pratęsiamas.

16.4. Šalis, prašanti ją atleisti nuo atsakomybės, privalo pranešti kitai Šaliai raštu apie nenugalimos jėgos aplinkybes nedelsdama, bet ne vėliau kaip per 3 (tris) darbo dienas nuo tokių aplinkybių atsiradimo ar paaiškėjimo, pateikdama įrodymus, kad ji ėmėsi visų pagrįstų atsargumo priemonių ir dėjo visas pastangas, kad sumažintų išlaidas ar neigiamas pasekmes, taip pat pranešti galimą įsipareigojimų įvykdymo terminą. Pranešimo taip pat reikalaujama, kai išnyksta įsipareigojimų nevykdymo pagrindas.

16.5. Pagrindas atleisti Šalį nuo atsakomybės atsiranda nuo nenugalimos jėgos aplinkybių atsiradimo momento arba, jeigu laiku nebuvo pateiktas pranešimas, nuo pranešimo pateikimo momento. Jeigu Šalis laiku neišsiunčia pranešimo arba neinformuoja, ji privalo kompensuoti kitai Šaliai žalą, kurią ši patyrė dėl laiku nepateikto pranešimo arba dėl to, kad nebuvo jokio pranešimo.

XVII. TAIKYTINA TEISĖ, GINČŲ SPRENDIMAS

17.1. Sutarčiai ir visoms iš šios Sutarties atsirandančioms teisėms ir pareigoms taikomi Lietuvos Respublikos įstatymai bei kiti norminiai aktai. Sutartis aiškinama pagal Lietuvos Respublikos teisę.

17.2. Bet koks ginčas ir (ar) reikalavimas, kylantis iš šios Sutarties ar susijęs su ja, ar iš šios Sutarties pažeidimo, nutraukimo ar negaliojimo, bus sprendžiamas Šalių tarpusavio susitarimu.

17.3. Kilus ginčui Sutarties Šalys raštu išdėsto savo nuomonę kitai Šaliai ir pasiūlo ginčo sprendimą. Gavusi pasiūlymą ginčą spręsti derybomis, Šalis privalo į jį atsakyti per 10 (dešimt) kalendorinių dienų. Ginčas turi būti išspręstas per ne ilgesnį nei 30 (trisdešimt) kalendorinių dienų terminą nuo derybų pradžios.

17.4. Šalims nepasiekus susitarimo, toks ginčas ar reikalavimas, kylantis iš šios Sutarties ar susijęs su šia Sutartimi, jos pažeidimu, nutraukimu ir negaliojimu, bus sprendžiamas teismine tvarka atitinkamame Lietuvos Respublikos teisme, teritorinį teisingumą nustatant pagal Paslaugų gavėjo buveinę.

XVIII. KONFIDENCIALUMAS IR ASMENS DUOMENŲ APSAUGA

18.1. Paslaugų gavėjas Paslaugų teikėjo pasiūlymą, sudarytą Sutartį ir šios Sutarties pakeitimus, išskyrus informaciją, kurios atskleidimas prieštarautų informacijos ir duomenų apsaugą reguliuojantiems teisės aktams arba visuomenės interesams, pažeistų teisėtus konkretaus Paslaugų teikėjo komercinius interesus arba turėtų neigiamą poveikį tiekėjų konkurencijai, skelbia viešai.

18.2. Konfidencialumo pasižadėjimai Sutarties Šalims nustatomi vadovaujantis LR viešųjų pirkimų įstatymo 20 straipsniu.

18.3. Vykdydamos Sutartį Šalys įsipareigoja asmens duomenų tvarkymą vykdyti teisėtai – laikydamosi 2016 m. balandžio 27 d. priimto Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių asmens duomenų tvarkymą. Šalių atstovų, darbuotojų ar kitų fizinių asmenų duomenų tvarkymo teisėtumas grindžiamas būtinybe įvykdyti Sutartį. Šalys įsipareigoja tinkamai informuoti visus fizinius asmenis (darbuotojus, savo subtiekių darbuotojus ir kitus atstovus), kurie bus pasitelkti Sutarčiai vykdyti, apie tai, kad jų asmens duomenys bus Šalių tvarkomi Sutarties vykdymo tikslais. Šalys pažymi, kad fiziniai asmenys, kurie yra pasitelkti Sutarčiai su Šalimis vykdyti ir išvardyti Sutartyje, yra supažindinti su Sutartyje pateiktais jų asmeniniais duomenimis, ir Šalies nustatyta tvarka tam davė savo sutikimą.

XIX. SUSIRAŠINĖJIMAS

19.1. Paslaugų gavėjo ir Paslaugų teikėjo vienas kitam siunčiami pranešimai turi būti rašomi lietuvių kalba. Paslaugų gavėjo ir Paslaugų teikėjo vienas kitam siunčiami pranešimai turi būti siunčiami paštu, faksu, el. paštu arba įteikiami asmeniškai. Jei adresatas praneša kitą adresą, tai dokumentai privalo būti pristatomi naujuoju adresu ir jei adresatas, prašydamas suderinimo arba sutikimo nenurodė kito adreso, tai atsakymas jam gali būti siunčiamas tuo pačiu adresu, kuriuo išsiųstas prašymas.

19.2. Šalių pranešimai siunčiami žemiau nurodytais adresais:

Paslaugų gavėjas

Muitinės departamentas prie Lietuvos
Respublikos finansų ministerijos,
A. Jakšto g. 1, LT-01105 Vilnius

Faks.: +370 5 266 6005

El. paštas: muitine@lrmuitine.lt

Paslaugų teikėjas

UAB „Paspara“

T. Ševčenkos g. 16F, LT-03111 Vilnius

Tel. +370 5266 0760, Faks.: +370 52660761

El. pastas: paspara@paspara.com

XIX. KITOS NUOSTATOS

19.1. Sutartis įsigalioja pasirašymo dieną ir galioja iki visiško Sutartyje nustatytų įsipareigojimų įvykdymo.

19.2. Sutartis sudaryta lietuvių kalba.

19.3. Sutartis sudaryta dviem egzemplioriais, turinčiais vienodą teisinę galią – po vieną kiekvienai Sutarties Šaliai.

XX. SUTARTIES PRIEDAI

20.1. Sutarties priedai, kurie yra neatskiriamos Sutarties dalys:

20.1.1. Sutarties 1 priedas – Lietuvos Respublikos muitinės duomenų saugyklos vystymo bei garantinės priežiūros paslaugų techninė specifikacija;

20.1.2. Sutarties 2 priedas – Lietuvos Respublikos muitinės duomenų saugyklos vystymo bei garantinės priežiūros paslaugų kainos;

20.1.3. Sutarties 3 priedas – Paslaugų priėmimo–perdavimo aktų formos;

20.1.4. Sutarties 4 priedas – Konfidencialumo pasižadėjimo forma;

20.1.5. Sutarties 5 priedas – Gyvenimo aprašymo (CV) forma;

20.1.6. Sutarties 6 priedas – Pagrindinių ekspertų sąrašas;

20.1.7. Sutarties 7 priedas Paslaugų teikėjo pasiūlymas (techninė dalis);

20.1.9. Sutarties 8 priedas – Avansinio mokėjimo garantijos forma.

XXI. ŠALIŲ REKVIZITAI

Paslaugų teikėjas:

UAB „Paspara“

Juridinio asmens kodas: 220052540

PVM mokėtojo kodas: LT200525416

a. s. Nr. LT20 7044 0600 0015 9206

AB SEB bankas,

Tel. +370 5266 0760, Faks. +370 52660761

El. p. paspara@paspara.com

Paslaugų gavėjas

Muitinės departamentas prie Lietuvos

Respublikos finansų ministerijos

A. Jakšto g. 1, LT-01105 Vilnius

Juridinio asmens kodas: 188656838

a. s. Nr. LT37 4010 0424 0007 0037

AB Luminor bankas

Tel. (8 5) 266 6111, Faks. (8 5) 266 6005

El. p. muitine@lrmuitine.lt

Generalinis direktorius

Petras Moščinskas

Generalinio direktoriaus pavaduotoja,
atliekanti generalinio direktoriaus funkcijas

Žaneta Rudaitienė

2021 m. gruodžio 23 d.
Sutarties Nr. 11B- 217
1 priedas

LIETUVOS RESPUBLIKOS MUITINĖS DUOMENŲ SAUGYKLOS VYSTYMO BEI GARANTINĖS PRIEŽIŪROS PASLAUGŲ TECHNINĖ SPECIFIKACIJA

1. ĮVADINĖ INFORMACIJA

1.1. Perkančioji organizacija

Lietuvos Respublikos muitinės duomenų saugyklos vystymo ir garantinės priežiūros paslaugos bus teikiamos Muitinės departamente prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Muitinės departamentas), A. Jakšto g. 1 LT-01105 Vilnius, Lietuva ir Muitinės informacinių sistemų centre, Vytenio g. 7, LT-03113 Vilnius, Lietuva.

Lietuvos Respublikos muitinės struktūrą sudaro: Muitinės departamentas, 3 teritorinės muitinės (kartu su joms priklausančiais muitinės postais), Muitinės kriminalinė tarnyba, Muitinės informacinių sistemų centras, Muitinės mokymo centras ir Muitinės laboratorija.

1.2. Techninėje specifikacijoje naudojamos sąvokos ir sutrumpinimai

1

lentelė

Terminas / Trumpinys	Aprašymas
Base SAS	SAS programinės įrangos komponentė, sukurianti integruotų programinių priemonių aplinką, leidžiančią atlikti duomenų išgavimo, transformavimo ir įkrovimo procedūras
EK	Europos Komisija
ENS	Bendroji įvežimo deklaracija
ES	Europos Sąjunga
ESB	Organizacijos elektroninių ir žiniatinklio (tinklinių) paslaugų (<i>webservices</i>) magistralė, Integruotos MIS valdymo ir infrastruktūros posistemis
EUCDM	Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2015/2446 B priede ir Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2015/2447 B priede muitinės deklaracijos duomenims nustatyti reikalavimai (duomenų modelis)
EXS	Bendroji išvežimo deklaracija
Gitlab	Programinės įrangos išeities kodų saugykla
IDAIS	Duomenų apie Lietuvos Respublikos prekybos srautus su Europos Sąjungos šalimis narėmis surinkimo ir apdorojimo sistema, Integruotos MIS posistemis.
Integruota MIS	Integruota muitinės informacinė sistema
Incidentas (sutrikimas)	Techninėmis priemonėmis nustatomas muitinės IT sutrikimas arba muitinės IT naudotojo ar priežiūros specialisto kreipinys dėl muitinės IT sutrikimo, įskaitant sutrikimus, susijusius su elektroninės informacijos sauga
IS	Informacinė sistema
Išorinė informacinė sistema	Informacinė sistema, kurios valdytojas nėra muitinės įstaiga
ITPC	Informacinių technologijų paslaugų centras
JSON	Atviro standarto formatas, perduodantis duomenų objektus, sudarytus iš atributo ir reikšmės porų, lengvai skaitomame tekste (<i>JavaScript Object Notation</i>)
Kreipinys	ITPC sistemoje registruotas pranešimas apie muitinės IT incidentą (sutrikimą), prašymas suteikti su muitinės IT susijusią paslaugą ar

	pagalbą (konsultaciją), pateiktas pasiūlymas arba skundas. Prašymai suteikti paslaugą ar pagalbą (konsultaciją) kitaip dar vadinami užklausomis
KOMANDORAS	Tikrinimų valdymo sistema, atskyrus Esamos RIKS prekių, deklaracijų, asmenų, transporto priemonių tikrinimų funkcionalumą į atskirą sistemą, Integruotos MIS posistemis.
LM, muitinė	Lietuvos Respublikos muitinė
LMDS	Lietuvos Respublikos muitinės duomenų saugykla, Integruotos MIS posistemis
LR	Lietuvos Respublika
LSD	Laikino saugojimo deklaracija
MAKIS	Mokesčių apskaitos ir kontrolės informacinė sistema, Integruotos MIS posistemis
MD	Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos
MDAS	Muitinės deklaracijų apdorojimo sistema, Integruotos MIS posistemis, įskaitant išmaniąją Muitinės deklaracijų apdorojimo sistemą (iMDAS)
MDIS	<i>MDIS Studio</i> (naudotojo sąsajos dalis), <i>MDIS Data Management</i> (serverinė dalis) – SAS programinės įrangos pagrindu sukurtas programinių įrankių paketas, skirtas duomenų įkėlimo į duomenų saugyklą procesų optimizavimui, pirminių duomenų šaltinių duomenų apdorojimui ir kokybės kontrolei, duomenų pasikeitimų istorijos fiksavimui, automatinių procesų administravimui
MĖGIS	Darbo su prekių mėginiais (pavyzdžiais) sistema, Integruotos MIS posistemis
MGIRIS	Muitinės mobiliųjų grupių išankstinės rizikos įvertinimo sistema, Integruotos MIS posistemis
MIS	Muitinės informacinė sistema
MISC	Muitinės informacinių sistemų centras
MPR	Muitinės prievolinkų registras
MS AD	Kompiuterių naudotojų autentiškumo nustatymo sistema (LM naudojama centralizuota vidinių naudotojų autorizacijos duomenų valdymo programinė įranga) (<i>Microsoft Active Directory</i>)
Muitinės DS, Muitinės duomenų saugykla	Muitinės duomenų saugykla, kurią sudaro LMDS ir Senoji DS, Integruotos MIS posistemis
NOVIS	Normatyvinės informacijos valdymo sistema, Integruotos MIS posistemis
NTKS	Nacionalinė tranzito kontrolės sistema, Integruotos MIS posistemis
PKP	Projekto kokybės planas
PPMKS	Prekių pateikimo muitinės kontrolei sistema
PREMI	Prekių muitinio įvertinimo sistema, Integruotos MIS posistemis
RIKS-N	Deklaracijų rizikos valdymo sistema, atskyrus Esamos RIKS rizikos valdymo funkcionalumą į atskirą sistemą, Integruotos MIS posistemis
SAS	Integruota programinių priemonių sistema, skirta organizacijos duomenų saugojimui, organizavimui, valdymui, įvairiapusei analizei ir pavaizdavimui, veiklos planavimui ir prognozavimui (<i>Statistical Analysis System</i>)
SAS Enterprise Guide (SAS EG)	SAS programinės įrangos pagrindu sukurtas programinių įrankių paketas, skirtas įvairaus lygio naudotojams (veiklos analitikams, statistikams ir programuotojams) nagrinėti duomenų saugykloje saugomus duomenis, kurti dinamines užklausas ir ataskaitas

SAS ID Portal	SAS programinės įrangos paketas, suteikiantis vieną prieigos tašką prie informacijos interneto aplinkoje ir skirtas saugiam informacijos pateikimui teisėtiems organizacijos vidiniams ir išoriniams naudotojams (<i>SAS Information Delivery Portal</i>)
SAS Stored Processes	SAS programa saugoma serveryje, turinti metaduomenimis ir pagal poreikį gali būti iškviečiama tam tikromis aplikacijomis
Sąsajos	Sąsajos duomenų mainams tarp muitinės informacinių sistemų ir (arba) sąsajos tarp muitinės informacinių sistemų ir kitų institucijų ar organizacijų valdomų informacinių sistemų (išorinių sistemų)
Senoji DS	SAS programinės įrangos priemonėmis sukurta Statistinės duomenų analizės sistema, Muitinės DS komponentė
SOA	Į paslaugas orientuota architektūra (<i>Service Oriented Architecture</i>)
SOAP	XML dokumentų apsikeitimo per HTTP protokolas
TKS	Tarifinių kvotų sistema, Integruotos MIS posistemis
TLS	Kriptografinis protokolas, skirti saugiai keistis internetu perduodamais duomenimis (<i>Transport Layer Security</i>)
Žiniatinklio paslaugos (<i>WEB Service</i>)	Programinė įranga, gebanti perduoti duomenis XML formatu tarp skirtingų sistemų
XML	Išplėstinė aprašų žymų kalba (<i>eXtensible Markup Language</i>)

1.3. Esamos padėties aprašymas

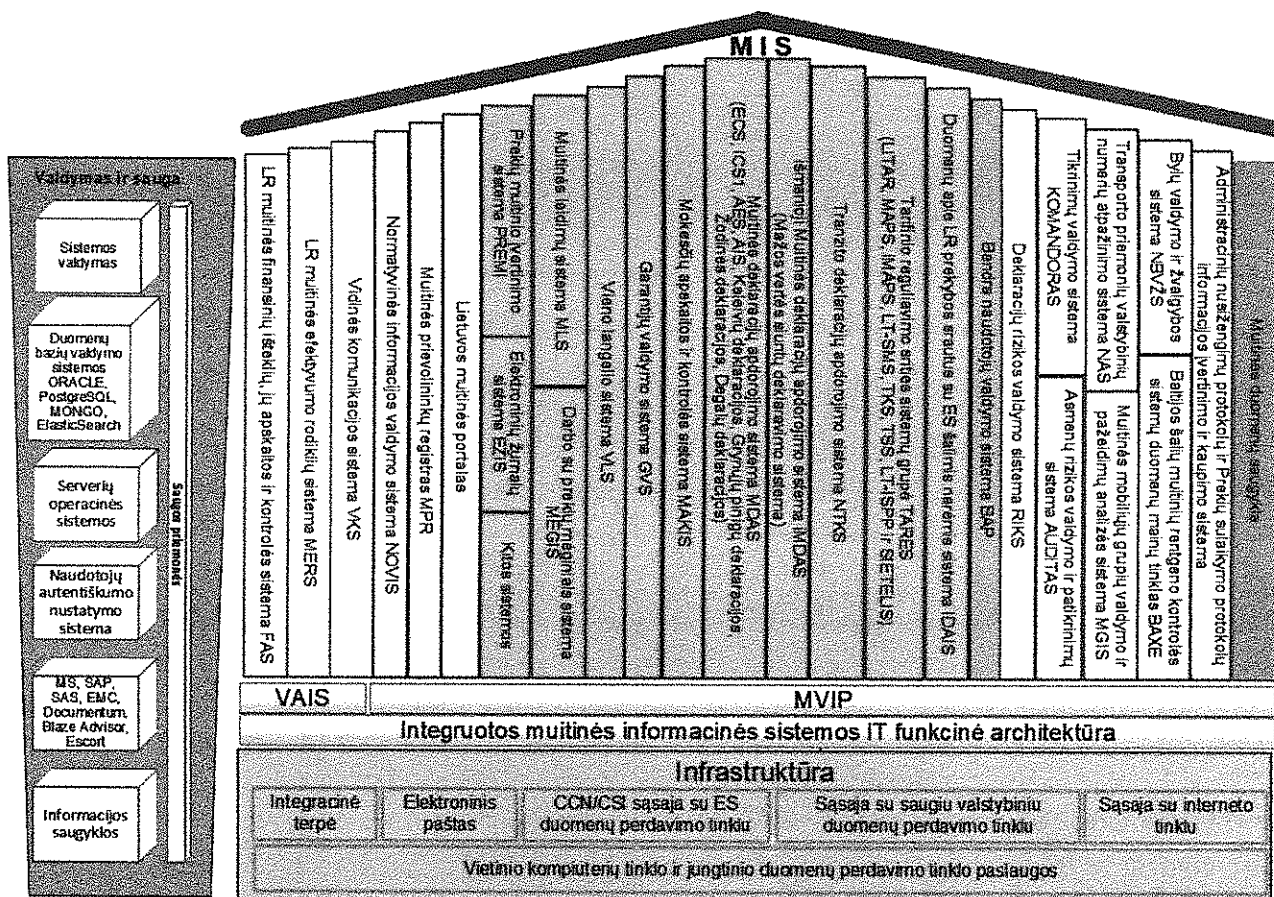
1.3.1. Muitinės informacinė sistema

Muitinės informacinę sistemą (toliau – MIS) sudaro Integruota MIS, Muitinės prievolinių registras, vidaus administravimo informacinės sistemos ir kitos centralizuotos informacinės sistemos, kurių darbui naudojama MD techninės bei programinės įrangos infrastruktūra, kurių veikimą užtikrina MISC.

Integruota MIS – Integruota muitinės informacinė sistema, LR muitinei LR ir ES teisės aktų nustatytoms funkcijoms atlikti reikalingą informaciją informacinių technologijų priemonėmis apdorojančių veiklos bei valdymo ir infrastruktūros informacinių posistemių, tarpusavyje susietų loginiais ryšiais ir besikeičiančių duomenimis, visuma.

Integruotą MIS sudaro:

- Muitinės veiklos informaciniai posistemiai, skirti vykdyti informacijos, būtinos muitinei teisės aktų nustatytoms funkcijoms, išskyrus vidaus administravimą, atlikti, apdorojimo procesus.
- Integruotos MIS valdymo ir infrastruktūros posistemis, skirtas apjungti Integruotos MIS posistemius į bendrą aplinką, pagrįstą šiuolaikinių IT panaudojimu, duomenų mainais tarp vidaus ir išorės informacinių sistemų bei posistemių, išvengiant duomenų dubliavimo.

1 pav. MIS struktūra

1.3.2. Integravimas

Siekiant įgyvendinti MIS tikslus, informaciniai posistemiai yra kuriami ir diegiami kaip modulinės sistemos, integruojant juos tarpusavyje arba su kitomis ne muitinės (išorinėmis) IS, naudojant jungiančiąją programinę įrangą (*middleware*). Integruota MIS ir kitos muitinės IS yra sukurtos ir tobulinamos laikantis žemiau išdėstytų taikomųjų programų integravimui keliamų reikalavimų.

Architektūrinė bei integravimo aplinkos susideda iš:

- „Integravimo sluoksnio“ – informacijos mainai vyksta tiek su Integruotos MIS posistemiais ir kitomis muitinės IS, tiek su kitų LR institucijų, tiek ir su ES valstybių narių institucijų, EK bei tarptautinių organizacijų IS;
- „Veiklos procesų sluoksnio“ – kuriame automatizuojami veiklos procesai.

Informacijos srautų judėjimas tarp dviejų Integruotos MIS posistemių, dviejų muitinės IS ar Integruotos MIS posistemo ir muitinės IS (Integruotos MIS posistemo ir išorinės IS) pavaizduotas 2 paveiksle. Vykstant informacijos mainams, tarpinė (jungiančioji) programinė įranga atlieka atrinkimo, vertimo, transformavimo, maršrutizavimo ir perdavimo funkcijas, dėl to kiekviena IS gali siųsti bei gauti informaciją savo formatu, o jungiančioji programinė įranga susisieikia su kiekviena IS per specifinį tai sistemai pritaikytą programinį suderintuvą (*adapter*).

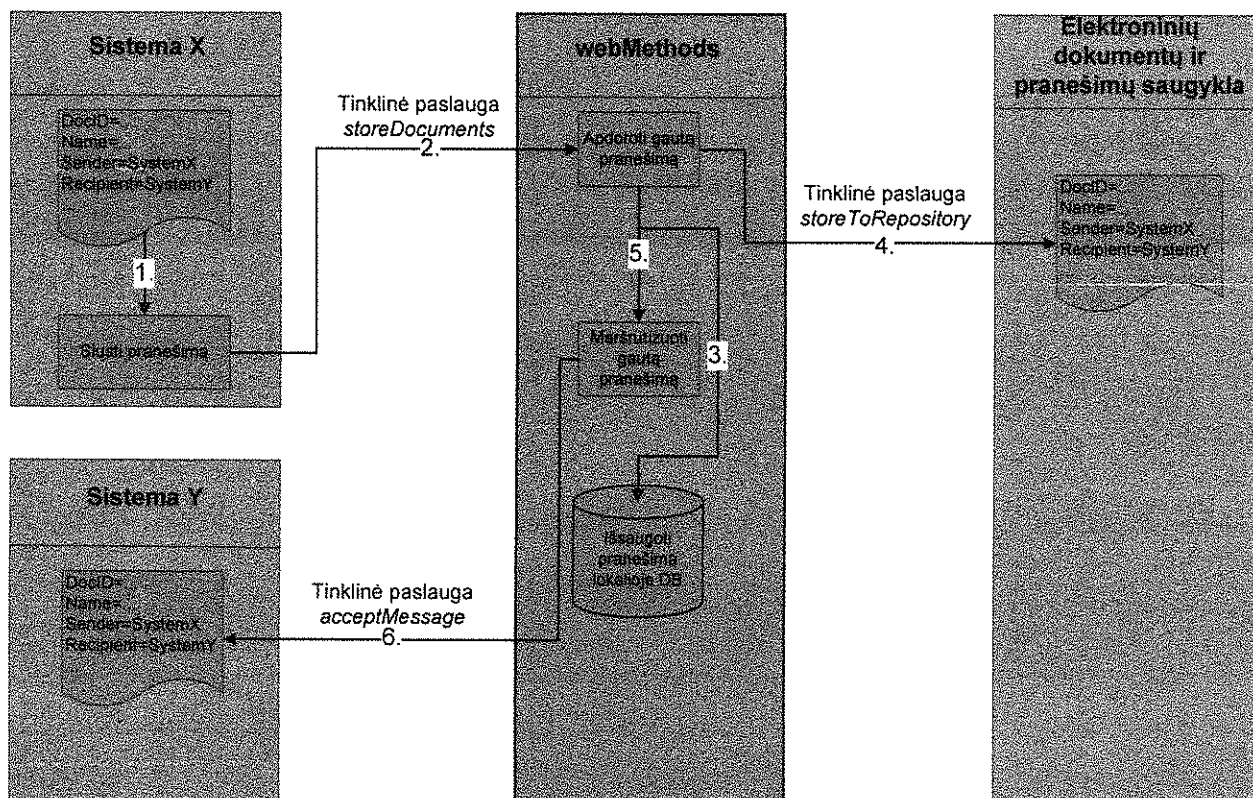

2 pav. Duomenų srautas tarp informacinių sistemų

Integruota MIS ir kitos maitinės IS yra kuriamos vadovaujantis pagrindiniais SOA principais. Veiklos procesuose dalyvaujančios informacinės sistemos gali būti traktuojamos kaip informacinių paslaugų tiekėjos ir/arba jų naudotojos, kurios tarpusavyje keičiasi duomenimis, naudodamos iš anksto apibrėžtus ir tarpusavyje suderintus pranešimus bei ryšio protokolus. Toks architektūrinis sprendimas įgalina lanksčiai susieti sistemas, užtikrina jų autonomiškumą, naujų paslaugų komponavimą panaudojant jau esamas paslaugas.

Technologiniam *SOA* principų įgyvendinimui kuriant Integruotą MIS ir kitas maitinės IS, naudojama kompanijos *Software AG* sukurta *webMethods* jungiančioji programinė įranga. Jos panaudojimas leidžia įgyvendinti vieną iš pagrindinių architektūrinių principų – duomenų mainai tarp MIS informacinių posistemių vykdomi per jungiančiąją programinę įrangą.

Naujai kuriamas Integruotos MIS sąsajas galima suskirstyti į dvi grupes – tai sąsajos tarp vidinių Integruotos MIS posistemių (kitų maitinės IS) bei sąsajos su išorinėmis informacinėmis sistemomis. 3 pav. pavaizduota Integruotoje MIS įgyvendinta duomenų mainų tarp dviejų vidinių informacinių posistemių schema.

3 pav. Duomenų mainų tarp dviejų informacinių posistemių procesas

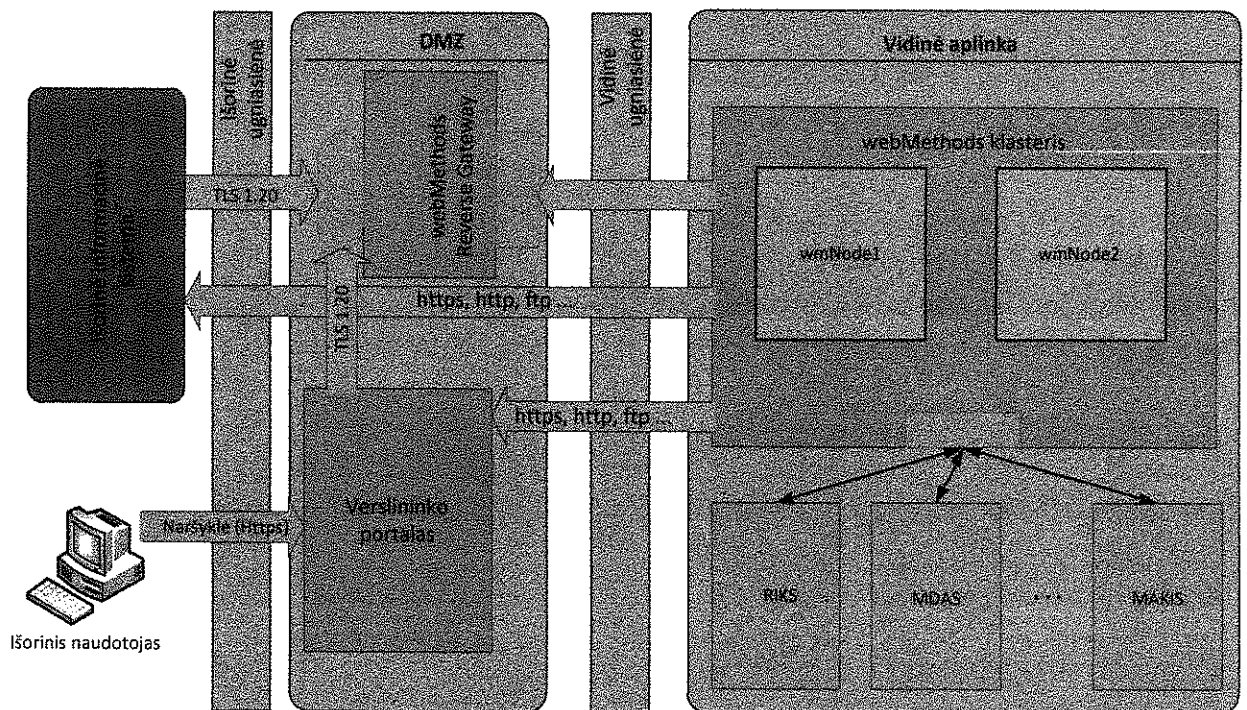
Duomenų mainų tarp dviejų informacinių posistemių procesą sudaro tokie žingsniai:

① Sistema X paruošia pranešimą. Šiame pranešime yra ne tik duomenys, kuriuos norima perduoti sistemai Y, bet ir taip vadinami meta-duomenys, aprašantys patį pranešimą. Juose nurodoma pranešimo unikalūs identifikatoriai, vardas, tipas, siuntėjas, gavėjas ir kt. Toks pranešimas perduodamas jungiančiajai programinei įrangai iškviečiant atitinkamą tinklinę paslaugą;

②jungiančioji programinė įranga analizuoja gautą pranešimą – tikrinama ar jo tipas yra registruotas sistemoje, ar jis atitinka atitinkamą struktūrą, nustatoma kam tas pranešimas adresuotas ir kaip jį perduoti nurodytai sistemai. Jei pranešimas atitinka nustatytus kriterijus, procesas vykdomas toliau;

- ③ pranešimas išsaugomas lokaliaje duomenų bazėje;
- ④ pranešimas išsaugomas elektroninių dokumentų ir pranešimų saugykloje;
- ⑤ nustatomas pranešimo perdavimo būdas ir atliekama jo transformacija, jei tokios reikia;
- ⑥ pranešimas perduodamas sistemai Y iškviečiant atitinkamą tinklinę paslaugą.

Duomenų mainams su išorinėmis IS keliami papildomi saugos reikalavimai. Tokioms sistemoms neleidžiama tiesiogiai iškviešti vidinių tinklinių paslaugų, jos gali komunikuoti su Integruota MIS tik naudojamos TLS 1.20 protokolą, pateikdamos reikalingą sertifikatą. Kuriant sąsajas su išorinėmis IS, kiekvienai iš jų yra apibrėžiama tinklinių paslaugų aibė, kurią konkreti sistema gali naudoti. Šie saugos reikalavimai įgyvendinami atitinkamomis techninėmis ir jungiančiosios programinės įrangos priemonėmis. Principinė sąveikos su išorinėmis informacinėmis sistemomis schema pavaizduota 4 paveiksle.

4 pav. Sąveikos su išorinėmis sistemomis principinė schema

Išorinės sistemos, naudojamos TLS 1.20 protokolą, per išorinę ugniasienę gali pasiekti tik jungiančiąją programinę įrangą, esančią DMZ zonoje ir veikiančią specialiu *Reverse Gateway* režimu. Šioje aplinkoje jokios tinklinės paslaugos nėra įdiegtos, ji naudojama tik saugumo užtikrinimui. Išorinės sistemos kreipinys yra perduodamas jungiančiajai programinei įrangai, veikiančiai vidinėje aplinkoje. Čia patikrinama ar besikreipianti sistema turi teisę iškviešti nurodytą tinklinę paslaugą. Jei visi saugos reikalavimai yra tenkinami, kreipinys yra analizuojamas, transformuojamas į reikalaujamą formatą, ir vidinė jungiančioji programinė įranga inicijuoja pranešimo apdorojimo procesą taip, lyg šis pranešimas būtų gautas iš vidinės sistemos. Savo ruožtu, jungiančioji programinė

- elektroninių žurnalų duomenys (El. žurnalų duomenys);
- prekių sulaikymo protokolų duomenys;
- muitinės mobiliųjų grupių išankstinės rizikos įvertinimo duomenys;
- Intrastato ataskaitų (IA) duomenys;
- normatyvinės informacijos duomenys ir muitinės prievolinkų duomenys;
- prekių muitinio įvertinimo duomenys;
- tuščių transporto priemonių duomenys;
- mažos vertės siuntų išleidimo į laisvą apyvartą muitinės deklaracijų ir pašto siuntose esančių prekių muitinės deklaracijų duomenys.

2021 m. numatyta tranzito deklaracijų ir TIR knygelijų duomenų kaupimo procesą perkelti į LMDS, šiuo metu šie duomenys kaupiami Senojoje DS.

LMDS sudaro dvi duomenų kaupimo sritys:

- pirminių duomenų sritis, į kurią duomenys iš pirminių sistemų įkeliami neatliekant duomenų pertvarkymo (transformavimo) ir kokybės tikrinimo, ir saugomi *SAS* priemonėmis valdomoje duomenų bazėje. Ši sritis skirta duomenų pateikimui ETL procesams, įkeliantiems duomenis į LMDS sutvarkytų duomenų sritį, taip pat pirminių duomenų peržiūrai ir analizei, nestandartinių ataskaitų ir duomenų rinkinių formavimui;

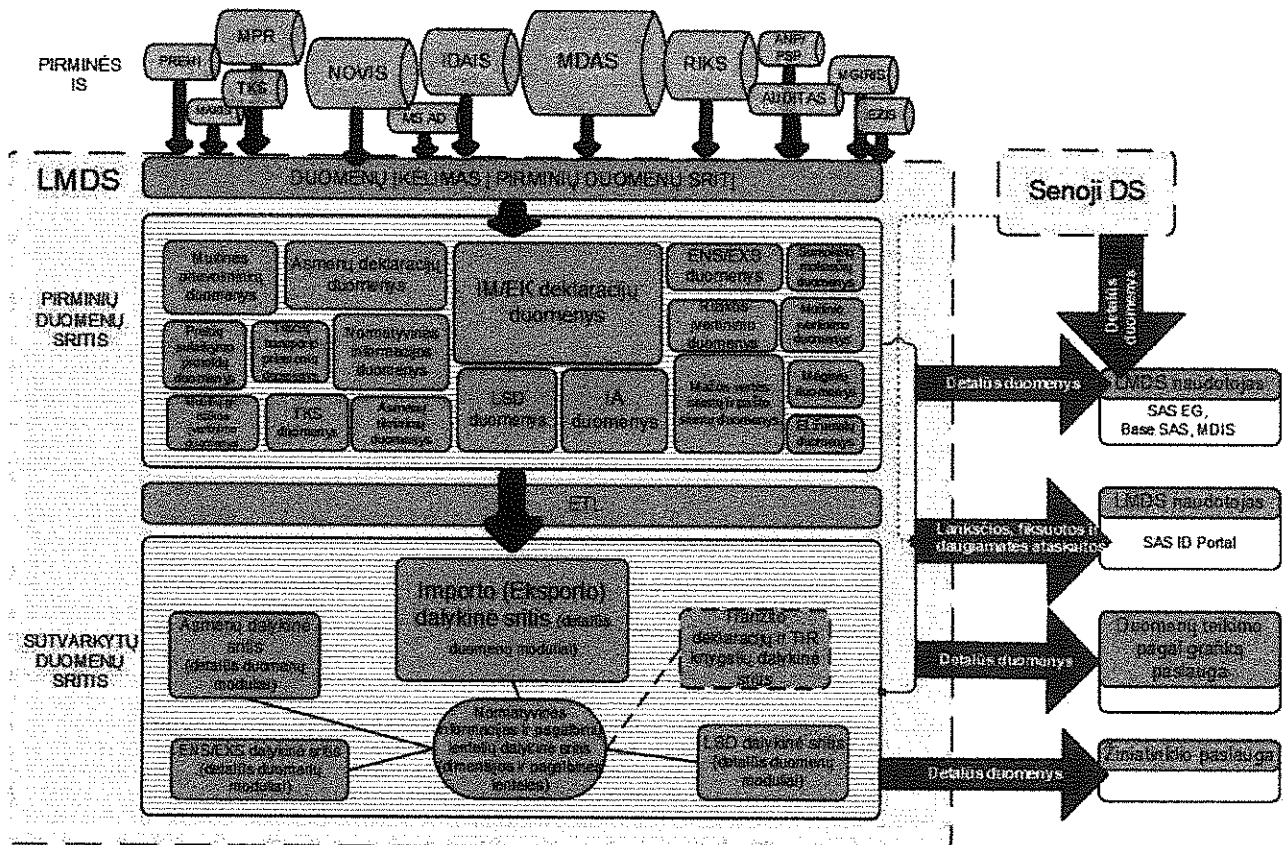
- sutvarkytų duomenų sritis, kurioje kaupiami ETL procesų apdoroti duomenys, saugomi detaliuose moduluose bei dimensijose, ir pritaikyti veiklos atstovams prieinamomis ir suprantamomis priemonėmis vykdyti įvairiapusę duomenų analizę.

Duomenų pateikimui kitomis muitinės IS LMDS yra realizuotos žiniatinklio paslaugos, suteikiančios galimybę atrinkti duomenis pagal įvairius parametrus ir pagal poreikį parinkti grąžinamų elementų aibę iš sutvarkytoje srityje saugomų duomenų. Taip pat yra realizuotas nustatytos struktūros duomenų rinkinių formavimas ir pateikimas kitoms muitinės IS ir duomenų teikimui pagal duomenų teikimo sutartis.

LMDS suteikia plačią prieigą prie joje saugomų duomenų ir analizės priemonių įvairaus lygio naudotojams. Veiklos analitikai ir programuotojai turi tiesioginę prieigą prie detalių LMDS moduluose saugomų duomenų, gali juos analizuoti, kurti ir vykdyti užklausas bei ataskaitas *SAS Enterprise Guide* ir *Base SAS* priemonėmis. Kiti muitinės naudotojai turi galimybę analizuoti duomenis pagal įvairius parametrus formuodami, peržiūrėdami ir nagrinėdami *SAD ID Portal* aplinkoje pateikiamas lanksčias, fiksuotas ir daugiamates ataskaitas, pateikiančias tiek pirminių, tiek sutvarkytų duomenų srityse kaupiamus duomenis.

LMDS yra realizuotos sąsajos su Senąja DS, *SAS ID Portal* priemonėmis pateikiant naudotojams nagrinėti tranzito deklaracijų ir TIR knygelijų duomenis, *SAS Enterprise Guide* priemonėmis suteikiamos prieigos prie detalių senojoje DS sukauptų duomenų.

Principinė LMDS architektūros schema pavaizduota 6 pav.

6 pav. Principinė LMDS architektūros schema

Išskirtini šie LMDS architektūros lygmenys:

LMDS duomenų lygmuo, kurį sudaro pirminių ir apdorotų duomenų srityse kaupiami duomenys, saugomi SAS priemonėmis valdomoje duomenų bazėje (toliau – SAS DB).

LMDS duomenų apdorojimo ir veiklos logikos lygmuo, skirtas:

- pirminių sistemų duomenų įkėlimui į pirminių duomenų sritį;
- į pirminių duomenų sritį įkeltų duomenų korektiškumo tikrinimui, apdorojimui, transformavimui ir apdorotų duomenų įkėlimui į sutvarkytų duomenų sritį;
- ataskaitų formavimo optimizavimui skirtų papildomų duomenų rinkinių formavimui;
- lanksčių, fiksuotų ir daugiamačių ataskaitų formavimui;
- ataskaitų iš kelių dalykinių sričių formavimui;
- duomenų rinkinių kitoms maitinės IS ir pagal duomenų teikimo sutartis formavimui nustatytu periodiškumu ir žiniatinklio paslaugų priemonėmis;
- duomenų korektiškumo tikrinimo metu nustatytų klaidų ataskaitų formavimui;
- ataskaitų apie LMDS naudojimą formavimui;
- naudotojų autentifikavimui ir jų prieigos prie sistemos kontrolei;
- LMDS administravimui.

LMDS naudojimo lygmuo, kurį sudaro:

- LMDS portalas – pagrindinė naudotojų darbo su LMDS priemonė, pasiekama naudotojams interneto naršyklės priemonėmis ir skirta ataskaitų pagal pasirinktus kriterijus pateikimui;
- SAS Enterprise Guide, Base SAS – tiesioginio darbo su SAS DB kaupiamais LMDS duomenimis priemonės, suteikiančios plačias galimybes nagrinėti detalius duomenis, formuoti įvairias ataskaitas, grafikus, atlikti statistinę analizę ir pan. SAS Enterprise Guide ir Base SAS diegiami naudotojų kompiuteriuose;

• *MDIS* – tiesioginio darbo su *SAS* DB kaupiamais LMDS duomenimis priemonė, suteikianti galimybes peržiūrėti detalius duomenis bei tarnybinę LMDS informaciją, metaduomenis, atlikti LMDS procesų priežiūrą ir juos valdyti. *MDIS* naudotojo sąsaja diegiama LMDS administratorių kompiuteriuose.

LMDS yra realizuota *SAS* programinės įrangos priemonėmis. Muitinė yra įsigijusi ir naudoja *SAS* standartinės programinės įrangos priemones, pateiktas 2 lentelėje:

2 lentelė. Muitinės įsigytos SAS standartinės programinės įrangos priemonės

Eil. Nr.	SAS komponentas	SAS komponento aprašymas	SAS komponentas skirtas serveriui (S)/ naudotojo kompiuteriui (NK)	Vietų skaičius
1.	SAS® Enterprise BI Server, skirtas 8 procesorių tarnybinei stočiai su HP/UX 11i operacine sistema:			
	- Base SAS®	Sistemos branduolys, sukuriantis integruotų programinių priemonių aplinką, leidžiančią atlikti duomenų išgavimo, transformavimo ir įkrovimo procedūras.	S	1
	- SAS®/GRAPH	Programinė įranga, skirta grafiniam duomenų vaizdavimui.	S	1
	- SAS® Metadata Server	Programinė įranga – centrinis repozitorius visiems organizacijos sukurtiems ir naudojamiems metaduomenims valdyti ir tvarkyti.	S	1
	- SAS® Integration Technologies	SAS programinių produktų integravimo į vieningą sistemą programinė priemonė.	S	1
	- SAS® Stored Process Server	Programinė įranga, skirta centriniame serveryje saugoti, valdyti ir vykdyti anksčiau SAS aplinkoje sukurtas programas.	S	1
	- SAS® Workspace Server	Programinė įranga, skirta vykdyti SAS programinį kodą.	S	1
	- SAS® OLAP Server	Programinių priemonių rinkinys, skirtas daugiamatėms veiklos srities duomenų ataskaitoms rengti ir informacijai analizuoti.	S	1
	- SAS® Web Report Studio	Programinė įranga, skirta duomenims analizuoti interneto naršyklės aplinkoje.	S	1
	- SAS® Information Delivery Portal	Programinė priemonė, suteikianti naudotojams galimybę pasiekti informaciją, platinti ir skelbti paruoštas ataskaitas interneto naršyklės aplinkoje.	S	1
	- SAS® AppDev Studio	Programinė priemonė, skirta JAVA taikomųjų programų kūrimui.	NK	2

Eil. Nr.	SAS komponentas	SAS komponento aprašymas	SAS komponentas skirtas serveriui (S)/ naudotojo kompiuteriui (NK)	Vietų skaičius
	- SAS® Add-In for Microsoft Office	Programinė įranga, skirta integracijai su Microsoft Office programomis.	NK	Neribotas
	- SAS® Information Map Studio	Programinė įranga, skirta aprašyti duomenis veiklos kalba.	NK	Neribotas
	- SAS® Management Console	Programinė įranga, skirta valdyti centriniame repozitoriume saugomus metaduomenis.	NK	Neribotas
	- SAS® OLAP Cube Studio	Programinė įranga, skirta OLAP kubams kurti.	NK	Neribotas
2.	SAS® / CONNECT	Programinė įranga, skirta naudotojų sąsajoms su tarnybine stotimi (serveriu), taikomųjų programų ir duomenų paskirstytam veikimui naudotojo ir serverio srityse.	S	1
3.	SAS® / ACCESS to ORACLE	Sąsaja, skirta skaitymui ir rašymui į/iš Oracle duomenų bazių.	S	1
4.	SAS® / ACCESS to PC Files Formats	Sąsaja, skirta Microsoft Access, Microsoft Excel, DBF, JMP, Lotus, Paradox, SPSS ir SATA tipo failams skaityti ir kurti.	S	1
5.	SAS® / ACCESS to ODBC	Sąsaja, skirta rašymui ir skaitymui per ODBC protokolą.	S	1
6.	SAS® Enterprise Guide	Programinė priemonė, suteikianti galimybę naudotojams interaktyviai formuoti užklausas, informatyvias ataskaitas, analizuoti informaciją skirtingais pjūviais, atlikti prognozes.	NK	50
7.	MDIS® Data Management (serverinė dalis) ir MDIS Studio (naudotojo sąsajos dalis)	SAS programinės įrangos pagrindu sukurtas programinių įrankių paketas, skirtas: • duomenų įkėlimo į duomenų saugyklą procesų optimizavimui; • pirminių duomenų šaltinių duomenų apdorojimui ir kokybės kontrolei; • duomenų pasikeitimų istorijos fiksavimui; • automatinių procesų administravimui.	S/NK	Neribotas
8.	SAS® Enterprise Miner, įkaitant Windows operacinei sistemai skirtą SAS	Programinė įranga, skirta duomenų gavybai.	S/ NK	S vietų skaičius – 1 /

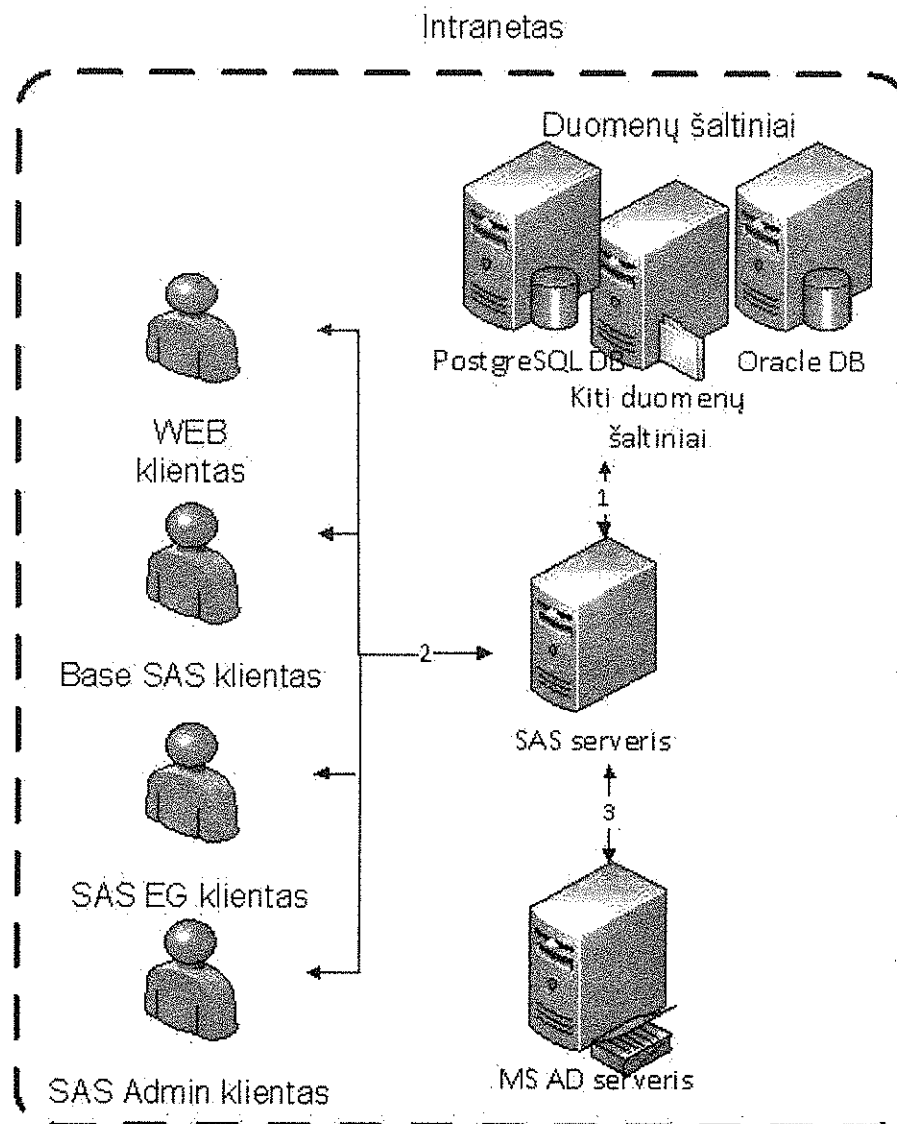
Eil. Nr.	SAS komponentas	SAS komponento aprašymas	SAS komponentas skirtas serveriui (S)/ naudotojo kompiuteriui (NK)	Vietų skaičius
	produktų paketą, sudarytą iš 5 kopijų SAS komponentų: Base SAS, Enterprise Miner Client, SAS/STAT, SAS/GRAPH, SAS/CONNECT, SAS/Secure, SAS/ACCESS PC Files, SAS Enterprise Guide			NK vietų skaičius – 5

LMDS techninės aplinkos komponentės ir jų realizavimo priemonės pateiktos 3 lentelėje.

3 lentelė. LMDS techninė aplinka ir realizavimo priemonės

Techninės aplinkos komponentė	Pavadinimas, versija
Kliento dalis	
Operacinė sistema	<i>MS Windows 10</i> arba aukštesnės versijos
Standartinės duomenų analizės ir ataskaitų formavimo priemonės	<i>SAS Enterprise Guide 7.1</i> ir <i>Base SAS 9.4</i> arba aukštesnės versijos
LMDS procesų valdymo ir LMDS administravimo priemonė	<i>MDIS Studio 5.6.0.</i> arba aukštesnės versijos
LMDS ataskaitų kūrimo ir metaduomenų tvarkymo priemonė	<i>SAS Managment Console 9.4</i> arba aukštesnės versijos
Interneto naršyklė	<i>MS Internet Explorer 11, Google Chrome 75.0.3770.100</i> ir <i>Mozilla FireFox 60.6.1</i> arba aukštesnės versijos
Serverio dalis	
Operacinė sistema	<i>HP-UX Version 11.31</i> , 2021 m. planuojama keisti į <i>Oracle Linux 7</i> arba aukštesnę versiją
Koduotė	UTF – 8
LMDS palaikančios komponentės	
Duomenų bazių valdymo sistema ir programavimo platforma	<i>SAS® Enterprise BI Server 9.4, SAS® / CONNECT, SAS® / ACCESS to ORACLE, SAS® / ACCESS to PC Files Formats, SAS® / ACCESS to ODBC, MDIS Data Management 5.4.1</i> arba aukštesnės versijos
LMDS ataskaitų kūrimo ir peržiūros įrankis, suteikiantis galimybę peržiūrėti ir išsaugoti ataskaitos kopijas su individualiais ataskaitos filtrais	<i>SAS WEB Report Studio, SAS Stored Processes</i>
LMDS portalas	<i>SAS Information Delivery Portal</i>
Duomenų įkėlimo iš pirminių IS į LMDS ir ETL procesų vykdymo, duomenų rinkinių formavimo ir perdavimo kitoms maitinės IS priemonė	<i>MDIS Data Management 5.4.1</i> arba aukštesnės versijos

Principinė LMDS techninės architektūros schema pateikta 7 pav.

7 pav. Principinė LMDS techninės architektūros schema

Šioje schemoje pavaizduoti:

- Duomenų šaltiniai – maitinės IS duomenų bazės, kurių duomenys skaitomi tiesiogiai ir įkeliami į Maitinės DS, taip pat pateikiami duomenų rinkiniai xml, txt, csv, dbf, json formatais;
- SAS serveris – serveris, kuriame yra įdiegta SAS programinė įranga, įdiegtos LMDS bei Senosios DS programinės įrangos ir veikia LMDS bei Senosios DS duomenų bazės. LMDS pirminių duomenų šaltinių duomenų apdorojimas ir kokybės kontrolė, duomenų pasikeitimų istorijos fiksavimas realizuotas *MDIS* priemone; LMDS naudotojų autentifikavimas ir jų prieigos prie sistemos kontrolė yra realizuota SAS metaduomenų serverio pagalba, todėl naudotojai (SAS klientas ir WEB klientas) negali tiesiogiai komunikuoti su SAS DB.
- MS AD – *Microsoft Active Directory*;
- WEB klientas – naudotojo kompiuteris, turintis galimybę interneto naršyklės priemonėmis (*Microsoft Internet Explorer/Google Chrome/Mozilla FireFox*) jungtis prie LMDS portalo;
- SAS EG klientas – naudotojo kompiuteris, kuriame yra įdiegtas *SAS Enterprise Guide 7.1*;
- Base SAS klientas – naudotojo kompiuteris, kuriame yra įdiegtas *Base SAS 9.4*;

- SAS Admin klientas – naudotojo kompiuteris, kuriame yra įdiegti *MDIS* ir/arba *SAS Managment Console* programinės įrangos paketai.
- Srautai:
 - Srautas 1 – kartą per parą vykdomas automatinis optimizuotas duomenų įkėlimas iš pirminių IS (duomenų šaltinių) į LMDS ir duomenų rinkinių pateikimas iš LMDS žiniatinklio paslaugų priemonėmis ir nustatytu periodiškumu kitoms IS bei duomenų teikimui pagal duomenų teikimo sutartis. Duomenų įkėlimui į LMDS ir rinkinių formavimui pagal grafiką yra naudojama *MDIS* priemonė. Žiniatinklio paslaugoms, realizuotoms *SAS Stored Process* priemonėmis, teikiamos užklausos ir grąžinami rezultatai yra XML struktūros, komunikacija vyksta per HTTPS naudojant SOAP protokolą;
 - Srautas 2 – ataskaitų formavimas ir peržiūra, detalių duomenų analizė: interneto naršyklės aplinkoje arba *SAS Enterprise Guide* aplinkoje; LMDS automatinių procesų ir tarnybinės informacijos administravimas: *MDIS*, *SAS Enterprise Guide* arba *Base SAS* aplinkoje. Prieigos teisių valdymas ir *SAS Stored Process* kūrimas vykdomi *SAS Managment Console* aplinkoje. Iš naudotojo kompiuterio į serverį siunčiami prisijungimo parametrai ir duomenų užklausos (t. y. informacija apie naudotoją ir jo pageidaujamus matyti duomenis ar ataskaitas), serveryje ši informacija apdorojama ir atitinkami duomenys perduodami į naudotojo kompiuterį;
 - Srautas 3 – naudotojų ir naudotojų grupių, turinčių teisę dirbti su LMDS, informacijos įkėlimas į SAS serverį (atliekamas automatiškai, kartą per parą), vidinių LMDS naudotojų autentifikavimas.

2. PASLAUGŲ TEIKIMO SUTARTIES UŽDAVINIAI

2.1. Bendrasis uždavinys

Pagrindinis numatomos sudaryti paslaugų teikimo sutarties (toliau – Sutartis) tarp Tiekėjo ir Perkančiosios organizacijos tikslas yra sudaryti sąlygas Lietuvos muitinei efektyviai, kokybiškai ir nenutrūkstamai kaupti visų pagrindinių muitinės veiklos procesus skaitmenizuojančių informacinių sistemų duomenis, atsižvelgiant į šių sistemų atliktus ar šiuo metu atliekamus (planuojamus atlikti) atnaujinimus, ir pritaikyti juos plačiam analitinių ir su jomis susijusių kitų būtinų atlikti muitinei paskirtų funkcijų vykdymui: įsipareigojimų Europos Komisijai, Lietuvos Respublikos Vyriausybei ir kitoms institucijoms teikiant analitinius duomenis, veiklos ataskaitas, duomenis pagal duomenų teikimo sutartis įgyvendinimui, asmenų teisės į muitinės duomenų gavimą užtikrinimui, kriminalinės žvalgybos reikmėms, muitinės veiklos efektyvumo uždaviniams spręsti ir kt.

2.2. Konkretūs uždaviniai

2.2.1. Tiekėjas Pirkimo dokumentuose bei Sutartyje numatytais sąlygomis ir tvarka turės suteikti šias paslaugas:

2.2.1.1. LMDS vystymo paslaugas (šių paslaugų teikimo pradžia – Sutarties įsigaliojimo data, o pabaiga ne vėlesnė nei 2023 m. gruodžio 11 d. Nuo Perkančiosios organizacijos ir Tiekėjo nepriklausančių aplinkybių paslaugų teikimo terminas gali būti pratęstas, bet ne ilgiau kaip 12 mėnesių ir tik tuo atveju, jeigu teisės aktų nustatyta tvarka pratęstas investicijų projekto „Lietuvos muitinės duomenų saugyklos vystymas“ įgyvendinimo terminas.

2.2.1.2. LMDS tobulinimo pakeitimų, atliekamų pagal atskirus Perkančiosios organizacijos prašymus, paslaugas, kurių teikimo pradžia – Sutarties įsigaliojimo data, o pabaiga – ne vėlesnė nei 2023 m. gruodžio 11 d. Nuo Perkančiosios organizacijos ir Tiekėjo nepriklausančių aplinkybių paslaugų teikimo terminas gali būti pratęstas, bet ne ilgiau kaip 12 mėnesių ir tik tuo atveju, jeigu teisės aktų nustatyta tvarka pratęstas investicijų projekto „Lietuvos muitinės duomenų saugyklos vystymas“ įgyvendinimo terminas.

2.2.1.3. 12 mėnesių trukmės LMDS nemokamos garantinės priežiūros paslaugas, teikiamas nuo paskutinio LMDS vystymo paslaugų priėmimo – perdavimo akto pasirašymo dienos.

3. PASLAUGŲ APIMTIS

3.1. Sutarties įgyvendinimo metu turės būti suteiktos šios LMDS vystymo paslaugos:

3.1.1. MDAS tobulinimo, susijusio su atnaujinto EUCDM duomenų modulio ir MD planuojamų atlikti MDAS sistemos pakeitimų 2022–2024 m. periodu, įgyvendinimu, rezultatų pagrindu atnaujintos susijusios ir sukurtos naujos duomenų sritys:

3.1.1.1. atnaujinta LMDS importo ir eksporto sutvarkytų duomenų sritis, LMDS papildyta naujomis fiksuotomis, lanksčiomis, daugiamatėmis ataskaitomis bei naujais duomenų rinkiniais kitiems integruotos MIS posistemiams (iki 15 naujų pateikčių);

3.1.1.2. sukurta nauja TAX FREE deklaracijų sutvarkytų duomenų sritis, papildytos LMDS esančios ataskaitos ir, esant poreikiui, parengta nauja ataskaita;

3.1.1.3. atnaujinta LMDS grynųjų pinigų deklaracijų sutvarkytų duomenų sritis, papildytos LMDS esančios ataskaitos ir, esant poreikiui, parengta nauja ataskaita.

3.1.2. NTKS vystymo, susijusio su atnaujinto EUCDM duomenų modulio įgyvendinimu, planuojamo atlikti 2022–2024 m. periodu, rezultatų pagrindu atnaujinta tranzito ir TIR knygių sutvarkytų duomenų sritis, LMDS papildyta naujomis fiksuotomis, lanksčiomis ataskaitomis bei naujais duomenų rinkiniais kitiems integruotos MIS posistemiams (iki 5 naujų pateikčių);

3.1.3. Rizikos įvertinimo kontrolės sistemos pertvarkymo ir tobulinimo įgyvendinimo, atliekamo 2019–2021 m. periodu, rezultatų pagrindu atnaujintos ir papildytos susijusios duomenų sritys:

3.1.3.1. pataisytos (papildytos) su deklaracijų rizikos valdymo (RIKS-N) duomenimis susijusios duomenų sritys, fiksuotos, lanksčios ataskaitos bei formuojami duomenų rinkiniai, skirti kitiems integruotos MIS posistemiams;

3.1.3.2. atnaujintos ir papildytos su tikrinimų valdymo (KOMANDORAS) duomenimis susijusios duomenų sritys ir ataskaitos, esant poreikiui, sukurta nauja tikrinimų valdymo sutvarkytų duomenų sritis, ataskaitos ir (ar) duomenų rinkiniai kitiems integruotos MIS posistemiams (iki 2 naujų pateikčių).

3.1.4. atliktų PREMI sistemos papildymų rezultatų pagrindu atnaujinta ir papildyta importo ir eksporto sutvarkytų duomenų sritis ir papildytos susijusios ataskaitos, esant poreikiui, atlikti papildymai formuojamuose susijusiuose duomenų rinkiniuose;

3.1.5. MLS kaupiamų duomenų pagrindu atnaujintos ir papildytos susijusios duomenų sritys bei ataskaitos, esant poreikiui, sukurta papildoma muitinės leidimų sutvarkytų duomenų sritis, ataskaitos ir (ar) duomenų rinkiniai kitiems integruotos MIS posistemiams (iki 3 naujų pateikčių);

3.1.6. LMDS sukauptų sumokėtų mokesčių duomenų pagrindu atnaujinta ir papildyta importo ir eksporto sutvarkytų duomenų sritis ir papildytos susijusios ataskaitos, esant poreikiui, sukurta papildoma ataskaita;

3.1.7. PPMKS sukūrimo, planuojamo 2021–2023 m. periodu, rezultatų pagrindu atnaujintos ir papildytos susijusios duomenų sritys bei ataskaitos, esant poreikiui, sukurta papildoma prekių pateikimo muitinės kontrolei sutvarkytų duomenų sritis, ataskaitos ir (ar) duomenų rinkiniai kitiems integruotos MIS posistemiams (iki 3 naujų pateikčių);

3.1.8. sukurtos papildomos žiniatinklio priemonės, užtikrinančios duomenų teikimą kitoms muitinės ir (arba) išorinėms informacinėms sistemoms, pateikiančios duomenis iš įvairių duomenų sričių (iki 10 naujų žiniatinklio paslaugų);

3.1.9. papildytos priemonės, užtikrinančios LMDS naudotojų administravimą, sukurtos papildomos LMDS (pilnai ar iš dalies automatizuotos) priemonės naudotojų individuiam informavimui, prieigos stabdymui ir atstatymui, papildytos susijusios ataskaitos ir (arba) esant poreikiui sukurtos naujos ataskaitos (iki 2 naujų ataskaitų).

3.2. LMDS tobulinimo pakeitimai

3.2.1. Sutarties vykdymo laikotarpiu atsiradus poreikiui atlikti 3.1 papunktyje nenumatytus pakeitimus ir papildymus LMDS, pagal atskirus Perkančiosios organizacijos prašymus Tiekėjas turės suteikti LMDS tobulinimo pakeitimų paslaugas. Tobulinimo pakeitimų paslaugoms

priskirtinos veiklos yra susiję su duomenų saugyklos tobulinimui priskirtinų, bet Sutartyje nenumatytų Perkančiosios organizacijos poreikių realizavimu žymiai pasikeitus pirminėse IS įgyvendintiems veiklos procesams, pasikeitus esamiems analitiniams įrankiams, atnaujinus su LMDS sistemomis susijusius Integruotos MIS posistemius, kitas muifinės sistemas, su kuriomis sąveikauja LMDS.

3.2.2. Perkančioji organizacija turi teisę atsisakyti 3.1 papunktyje numatytų LMDS tobulinimo paslaugų dalies, jeigu išnyksta poreikis įsigyti minėtas paslaugas arba bus sumažintas finansavimas minėtų paslaugų įsigijimui.

3.3. Tiekėjas teikdamas LMDS garantinės priežiūros paslaugas turės:

3.3.1. Vadovaujantis šios specifikacijos 4.4.1 papunktyje pateiktais reikalavimais kartu su Perkančiosios organizacijos specialistais užtikrinti nenutrūkstamą, stabilų ir efektyvų LMDS darbą, šalinti incidentus (sutrikimus), įskaitant incidentus (sutrikimus), atsiradusius dėl klaidų programinėje įrangoje, dėl incidentų (sutrikimų) atsiradusius praradimus ir netikslumus duomenyse (pvz., techniškai sugadinti įrašai duomenų bazėje, dėl klaidingo programinės įrangos veikimo nekorektiškai suformuotas įrašo (-ų) turinys ir pan.), kurių pašalinimui nepakanka Perkančiosios organizacijos specialistų kvalifikacijos.

3.3.2. vadovaujantis šios specifikacijos 4.4.2 papunktyje pateiktais reikalavimais, atlikti LMDS papildymus ir (arba) pataisymus:

3.3.2.1. šalinant LMDS atliekamų funkcijų neatitikimą funkciniais bei techniniais reikalavimams;

3.3.2.2. sprendžiant LMDS projektavimo ir kūrimo metu nenumatytas problemas, įskaitant ir neracionaliai įgyvendintus sprendimus;

3.3.2.3. pritaikant LMDS diegiamoms naujoms naudojamų operacinių ir duomenų bazių valdymo sistemų versijoms;

3.3.3. Teikti pagalbą (konsultacijas ir praktinę pagalbą) Perkančiosios organizacijos specialistams, vadovaujantis šios specifikacijos 4.4.3 punkto reikalavimais:

3.3.3.1. administravimo klausimais (LMDS pakeitimų paketo įdiegimo, istorinių duomenų įkėlimo, dimensijų duomenų atnaujinimo, duomenų koduotės keitimo, automatinį LMDS procesų parametrų keitimo, LMDS bibliotekų parametrų keitimo ir pan.) pagal Perkančiosios organizacijos specialistų prašymus;

3.3.3.2. LMDS sisteminės priežiūros, duomenų bazių, naudotojų administravimo ir kitais su LMDS realizavimu ir jos aplinka susijusiais klausimais bei diegiant naujas LMDS versijas;

3.3.3.3. LMDS įdiegtų funkcinių sprendimų klausimais.

3.3.4. Atlikti LMDS darbo ir sąsajų su kitomis IS stebėseną (angl. *monitoring*) iškilus veikimo problemoms, ištaisius klaidas, įdiegus naujas LMDS naudojamos programinės įrangos versijas bei atlikus kitus LMDS nenutrūkstamam ir efektyviam veikimui turinčius įtakos pakeitimus ir spręsti stebėsenos metu pastebėtas problemas.

4. REIKALAVIMAI SUTARTIES VYKDYMO VEIKLOMS

4.1. Reikalavimai LMDS vystymui:

4.1.1. Atlikus šioje techninėje specifikacijos nurodytus LMDS vystymo darbus ir diegiant rezultatus turi būti užtikrinamas stabilus ir nenutrūkstamas LMDS darbas ir sąveikumas su kitais integruotos MIS posistemiais ir MPR;

4.1.2. Tiekėjas turi užtikrinti, kad siūlomi LMDS vystymo bei įdiegimo sprendimai nereikalautų LM papildomai įsigyti nei licencijų, nei kitos programinės ar techninės įrangos jų veikimui užtikrinti;

4.1.3. Tiekėjas per 1 mėnesį nuo Sutarties įsigaliojimo dienos turi parengti ir pateikti derinti Projekto kokybės planą (toliau – PKP), aprašantį šios techninės specifikacijos 3.1 papunktyje išvardytų darbų vykdymo procedūras ir metodus, įskaitant Perkančiosios organizacijos ir Tiekėjo bendravimo Sutarties vykdymo metu nuostatas, tarpinius bei galutinius teikinius (rezultatus), už

konkrečius darbus atsakingus asmenis, Tiekėjo teiktiną dokumentaciją. Visos vystymo paslaugos turi būti teikiamos vadovaujantis šiuo PKP.

4.1.4. Tiekėjas per 1 mėnesį nuo Sutarties įsigaliojimo dienos turi parengti ir pateikti derinti už Sutarties įgyvendinimą atsakingai Perkančiosios organizacijos darbo grupei Sutarties įgyvendinimo darbų planą.

4.1.5. Visų vystymo paslaugų teikimo laikotarpiu Tiekėjas turi pateikti mėnesio, ketvirčio ir galutinę ataskaitas, kurioms reikalavimai pateikti šios techninės specifikacijos 5 punkte.

4.2. Reikalavimai LMDS tobulinimo pakeitimams:

4.2.1. Tiekėjas, gavęs prašymą atlikti tobulinimo pakeitimą, turi pateikti jo įvertinimą (4 lentelė), vadovaudamasis Sutartyje numatytais fiksuotais elementarių funkcijų įkainiais ir jų sudėtingumo koeficientais, t. y. pateikti tobulinimo pakeitimui reikalingų sukurti elementarių funkcijų (žr. 4.2.2 p.) sąrašą su trumpu kiekvienos funkcijos aprašymu, prie kiekvienos funkcijos nurodydamas jos sudėtingumo lygį (žr. 4.2.3 p.), ir nurodydamas bendrą tobulinimo pakeitimo vertę, kuri yra lygi elementarių funkcijų įkainių, padaugintų iš jų sudėtingumo koeficientų, sumai.

4 lentelė

Tobulinimo pakeitimas	Mato vnt.	Įkainis be PVM, Eur	PVM tarifas proc.	PVM suma, Eur	Įkainis su PVM, Eur	Bendra suma be PVM, Eur	Bendra suma su PVM, Eur
1. Tobulinimo pakeitimas, susidedantis iš šių elementariųjų funkcijų:							
1.1. Žemo sudėtingumo elementarioji funkcija							
1.2. Vidutinio sudėtingumo elementarioji funkcija							
1.3. Aukšto sudėtingumo elementarioji funkcija							
Iš viso:							

4.2.2. **Elementari funkcija** – tai LMDS programinės, sisteminės įrangos ar duomenų bazės elementas, atliekantis tam tikrą funkciją:

4.2.2.1. duomenų struktūros vienetas (duomenų bazės lentelė, duomenų bazės indeksas, meta duomuo ir pan.);

4.2.2.2. išorinės sąsajos vieneto, užtikrinančio sąsajos su kitu Integruotos MIS posistemiui ar išorine IS, elementas;

4.2.2.3. naudotojo sąsajos vieneto (ekraninė forma informacijos pateikimui, ataskaitos, ataskaitos filtrai, ataskaitos parametrai) elementas;

4.2.2.4. duomenų apdorojimo vienetas (programinės įrangos elementas, vykdančias vieną ar kelis elementarius programinius procesus, atliekančius veiksmus su duomenimis ir pan.);

4.2.2.5. sisteminės įrangos vienetas (LMDS naudojamos operacinės sistemos priemonių elementas, atliekantis konfigūravimo, migravimo ar pan. veiksmus).

4.2.3. Elementarios funkcijos sudėtingumas vertinamas 3 lygiais: žemas, vidutinis ir aukštas; skirtingoms elementarių funkcijų rūšims gali būti taikomi skirtingi sudėtingumo lygių koeficientai.

4.2.4. Tiekėjas, pateikdamas pasiūlymą atvirajam konkursui, turi nurodyti fiksuotus elementarių funkcijų įkainius ir jų sudėtingumo koeficientus, žemam sudėtingumo lygiui taikydamas koeficientą, lygų vienetui.

4.2.5. Tobulinimo pakeitimų paslaugoms įsigyti Perkančioji organizacija numato ne didesnę nei 112 500 eurų sumą, įskaitant PVM.

4.3. Reikalavimai LMDS vystymo ir tobulinimo pakeitimų rezultatų priežiūrai

4.3.1. Visi vystymo ir tobulinimo pakeitimų rezultatai į gamybinę aplinką įdiegti iki garantinės priežiūros paslaugų teikimo pradžios turi būti prižiūrimi pagal garantinei priežiūrai 3.3 papunktyje nustatytus reikalavimus.

4.4. Reikalavimai LMDS garantinės priežiūros paslaugoms:

4.4.1. Reikalavimai LMDS incidentams (sutrikimams) šalinti:

4.4.1.1. Sutrikimas – tai:

- visiškas arba dalinis LMDS darbo sutrikimas, kai LMDS nebeatlieka tų funkcijų, kurias atlikdavo iki sutrinkant darbui;
- klaida LMDS realizavimo priemonėse, dėl kurios visai arba iš dalies neįmanoma atlikti tam tikrų funkcijų arba šios funkcijos pateikiami rezultatai yra klaidingi.

4.4.1.2. Sutrikimų tipai:

4.4.1.2.1. kritiniai, kai:

- neveikia visa LMDS ar jos komponentė, daranti kritinę įtaką LMDS įgyvendintų maitinės įstaigos funkcijų vykdymui ir nė vienas LMDS naudotojas neturi galimybių vykdyti funkcijų LMDS priemonėmis, arba
- neveikia arba klaidingai veikia LMDS komponentė arba atskiros jos funkcijos, darančios kritinę įtaką maitinės įstaigos vadovų ir (arba) maitinės įstaigos padalinių vadovų kasdienių funkcijų vykdymui ir stabdo LMDS priemonėmis įgyvendintą veiklos procesą maitinės įstaigoje.

4.4.1.2.2. **svarbūs**, kai neveikia arba klaidingai veikia LMDS komponentė arba atskiros jos funkcijos, susijusios su maitinės įstaigos vadovų ir (arba) padalinių vadovų tam tikrų funkcijų vykdymu, ir kyla LMDS priemonėmis įgyvendinto veiklos proceso maitinės įstaigoje sustabdymo grėsmė;

4.4.1.2.3. **vidutiniai**, kai naudotojai negali naudotis arba gali tik iš dalies naudotis tam tikromis LMDS posistemio funkcijomis, bet yra laikini sutrikimo sprendimo būdai;

4.4.1.2.4. **maži** – nereikalaujantys skubaus sprendimo sutrikimai.

4.4.1.3. Kiekvienam sutrikimo tipui priskiriamas atitinkamas prioritetas, sąryšis tarp jų pateiktas 5 lentelėje.

4.4.1.4. Reakcijos ir sutrikimo pašalinimo laikai:

4.4.1.4.1. **Reakcijos laikas** – tai laikas nuo momento, kai Perkančioji organizacija Garantinės priežiūros reglamente nustatyta forma praneša Tiekėjui apie sutrikimą, iki laiko momento, kai Tiekėjas patvirtina informacijos apie sutrikimą gavimą.

4.4.1.4.2. **Sutrikimo pašalinimo laikas** – tai laikas nuo momento, kai Perkančioji organizacija Garantinės priežiūros reglamente nustatyta forma praneša Tiekėjui apie sutrikimą, iki momento, kai sutrikimas pašalintas (klaida ištaisyta), ir sutrikimo pašalinimo faktas fiksuojamas Garantinės priežiūros reglamente nustatyta tvarka.

4.4.1.5. Reakcijos laikas ir sutrikimo pašalinimo laikas priklauso nuo sutrikimo tipo, kuris nustatomas pagal sutrikimo įtaką maitinės veiklai ir naudotojų skaičiaus, kuriems padarė įtaką sutrikimas bei atitinkamo sutrikimo pasikartojimo dažnį.

4.4.1.6. 5 lentelėje pateikiama informacija apie reakcijos ir sutrikimų pašalinimo laikus pagal sutrikimų tipus ir juos atitinkančius prioritetus:

5 lentelė

Sutrikimo tipas	Prioritetas	Reakcija	Sutrikimo pašalinimo laikas
Kritinis	Kritinis	iki 2 darbo* val.	1 darbo* diena
Svarbus	Aukštas	iki 1 darbo* dienos	3 darbo* dienos
Vidutinis	Vidutinis	iki 2 darbo* dienų	8 darbo* dienos
Mažas	Žemas	iki 3 darbo* dienų	15 darbo* dienų

* – Perkančiosios organizacijos darbo valandos arba dienos

4.4.1.7. Sutrikimo tipą ir prioritetą nustato Perkančioji organizacija, Tiekėjo siūlymu ir Perkančiosios organizacijos sutikimu sutrikimo tipas ir prioritetas gali būti tikslinami.

4.4.1.8. Į sutrikimo sprendimo laiką neįskaičiuojamas laikas, kai sprendimo iniciatyva yra Perkančiosios organizacijos pusėje (Tiekėjo prašymu teikiami patikslinimai, tikrinami (testuojami) sprendimo rezultatai ir pan.), taip pat laikas nuo Tiekėjo pranešimo apie sutrikimo išsprendimą iki Perkančiosios organizacijos patvirtinimo apie sprendimo tinkamumą.

4.4.1.9. Jeigu sutrikimo neįmanoma pašalinti per nustatytą sutrikimo pašalinimo laiką, Tiekėjas privalo apie tai, Garantinės priežiūros reglamente nustatyta tvarka, informuoti Perkančiąją organizaciją, ir, pateikęs argumentuotą pagrindimą, suderinti naują sutrikimo šalinimo terminą. Tiekėjui paprašius ilgesnio sutrikimo sprendimo laiko, nei buvo nustatytas pradinis sutrikimo sprendimo laikas, Perkančioji organizacija pasilieka sau teisę su siūlomu ilgesniu sprendimo terminu nesutikti ir pratęsti terminą laiku, ne ilgesniu nei pradinis sprendimo laikas.

4.4.1.10. Jeigu sutrikimo pašalinimui galima pritaikyti laikiną sprendimą, o problemą, sukėlusią sutrikimą, spręsti atskirai, Perkančiosios organizacijos sprendimu sutrikimas gali būti laikomas išspręstu, o problema sprendžiama registruojant Tiekėjui atitinkamą paslaugos prašymą, kuris įgyvendinamas šios specifikacijos 4.4.2 papunktyje nustatyta tvarka.

4.4.1.11. Tiekėjo pagrįstas prašymas pratęsti sutrikimo šalinimo terminą gali būti teikiamas ne daugiau kaip 2 kartus. Pateiktas prašymas trečią kartą pratęsti terminą Perkančiosios organizacijos traktuojamas kaip termino nesilaikymas. Prašymas pratęsti terminą pateikiamas iki pasibaigiant nustatytam terminui. Nepateikus prašymo pratęsti termino iki jo pabaigos, laikoma, kad sutrikimo sprendimas vėluoja.

4.4.1.12. Tiekėjui dėl savo kaltės nesilaikant nustatytų sutrikimų pašalinimo terminų arba naujai suderintų sutrikimų pašalinimo terminų², jam skiriama bauda:

4.4.1.12.1. esant kritiniam sutrikimui, kai fiksuojami 2 terminų nesilaikymo atvejai, baudos suma $(x)=0,04 \times (0,1 \times \text{bendra LMDS vystymo paslaugų teikimo sutarties vertė})$;

4.4.1.12.2. esant svarbiam sutrikimui, kai fiksuojami 3 terminų nesilaikymo atvejai, baudos suma $(x)=0,03 \times (0,1 \times \text{bendra LMDS vystymo paslaugų teikimo sutarties vertė})$;

4.4.1.12.3. esant vidutiniam sutrikimui, kai fiksuojami 4 terminų nesilaikymo atvejai, baudos suma $(x)=0,015 \times (0,1 \times \text{bendra LMDS vystymo paslaugų teikimo sutarties vertė})$;

4.4.1.12.4. esant mažam sutrikimui, kai fiksuojami 5 terminų nesilaikymo atvejų, baudos suma $(x)=0,008 \times (0,1 \times \text{bendra LMDS vystymo paslaugų teikimo sutarties vertė})$.

4.4.1.13. Jeigu sutrikimo šalinimo terminas pratęsiamas dėl ne nuo Tiekėjo priklausančių aplinkybių (pvz., Perkančiosios organizacijos atliekamų veiklų, būtinų sutrikimui pašalinti), jam negalioja sąlygos, numatytos 4.4.1.11–4.4.1.12 papunkčiuose.

4.4.1.14. Tiekėjui dėl savo kaltės nepašalinus sutrikimų iki garantinės priežiūros laikotarpio pabaigos, jam yra skiriami 0,02% dydžio delspinigiai, kurie skaičiuojami už kiekvieną dieną, pradedant kitą dieną po garantinės priežiūros laikotarpio pabaigos iki sutrikimo pašalinimo dienos (D1), pagal formulę: delspinigiai $(y)=0,0002 \times (0,1 \times \text{bendra LMDS vystymo paslaugų teikimo sutarties vertė}) \times D1$.

4.4.2. Reikalavimai LMDS paslaugų prašymams:

4.4.2.1. Paslaugos prašymas apima 3.3.2 papunktyje nurodytus LMDS papildymus (pataisymus).

4.4.2.2. LMDS papildymas apima naujų LMDS ir (arba) jos aplinkos, įskaitant sąsajas su kitomis informacinėmis sistemomis, elementų, atliekančių tam tikras funkcijas, sukūrimą.

4.4.2.3. LMDS pataisymas apima LMDS ir (arba) jos aplinkos, įskaitant ir sąsajas su kitomis informacinėmis sistemomis, elementų, atliekančių tam tikras funkcijas, pataisymą.

4.4.2.4. Paslaugos prašymai atliekami per Perkančiosios organizacijos pasiūlytą ir su Tiekėju suderintą realizavimo terminą.

4.4.2.5. Tiekėjas, gavęs Perkančiosios organizacijos paslaugos prašymą, turi įvertinti paslaugos prašymui įgyvendinti reikalingas laiko sąnaudas bei siūlomą įgyvendinimo terminą ir savo išvadą pateikti Perkančiajai organizacijai. Per 5 darbo dienas nepateikus išvados dėl termino, laikoma, kad Tiekėjas sutinka su Perkančiosios organizacijos pasiūlytu terminu.

² Pasiekus terminų nesilaikymo atvejų ribą, už kurią skiriama bauda, terminų nesilaikymo atvejai skaičiuojami iš naujo

4.4.2.6. Paslaugos prašymo realizavimo terminas derinamas ir nustatomas įvertinus jo svarbą Perkančiosios organizacijos veiklai, jo realizavimui būtinas laiko sąnaudas ir kitų tuo metu įgyvendinamų paslaugų prašymų kiekį bei prioritetus.

4.4.2.7. Jeigu Tiekėjas dėl objektyvių priežasčių negali realizuoti paslaugos prašymo per su Perkančiąja organizacija suderintą laiką, jis privalo apie tai Garantinės priežiūros reglamento nustatyta tvarka informuoti Perkančiąją organizaciją ir suderinti naują papildymo (pataisymo) realizavimo terminą.

4.4.2.8. Su atliktais LMDS papildymais (pataisymais) Tiekėjas Perkančiosios organizacijos prašymu ir sutartu būdu supažindina LMDS naudotojus (priežiūros specialistus).

4.4.2.9. Paslaugos prašymai, susiję su LMDS papildymais ir (arba) pataisymais, gali būti pateikti Tiekėjui ne vėliau kaip prieš 2 mėnesius iki Sutartyje numatytos garantinės priežiūros laikotarpio paslaugų teikimo pabaigos. Ši sąlyga negalioja Perkančiąjai organizacijai ir Tiekėjui sutarus dėl kito prašymų atlikti papildymus (pataisymus) pateikimo pabaigos termino.

4.4.2.10. Visi paslaugos prašymai turi būti aprašyti ir įtraukti į ataskaitas. Taip pat, jei reikia, atitinkamai turi būti atnaujinti susiję dokumentai: sistemos aprašymas, instrukcijos naudotojams ir priežiūros specialistams.

4.4.3. **Reikalavimai LMDS pagalbos (konsultacijos) teikimui:**

4.4.3.1. Pagalba (konsultacija) turi būti teikiama LMDS naudotojams ir priežiūros specialistams. Pagalba teikiama elektroniniu paštu, papildomai gali būti tikslinama telefonu, o pagal atskirus Perkančiosios organizacijos prašymus – naudotojų darbo vietose (tiesiogiai arba nuotoliniu būdu).

4.4.3.2. Pagalbos tipai ir suteikimo terminai:

6 lentelė

Pagalbos tipas	Prioritetas	Reakcija	Pagalbos suteikimo laikotarpis**
Kritinis	Kritinis	iki 1 darbo* val.	4 darbo* val.
Svarbus	Aukštas	iki 2 darbo* val.	1 darbo* diena
Mažas	Žemas	iki 1 darbo* dienos	5 darbo* dienos

* – Perkančiosios organizacijos darbo valandos arba dienos

4.4.3.3. Į pagalbos suteikimo laiką neįskaitomas patikslinimų, prašomų iš Perkančiosios organizacijos, laikas.

4.4.3.4. Pagalbos tipą ir prioritetą nustato Perkančioji organizacija, Tiekėjo siūlymu pagalbos tipas ir prioritetas gali būti tikslinami.

4.4.3.5. Jeigu pagalbos neįmanoma suteikti per 4.4.3.2 papunktyje numatytą pagalbos suteikimo laiką, Tiekėjas privalo apie tai Garantinės priežiūros reglamente nustatyta tvarka informuoti Perkančiąją organizaciją, pateikti ir suderinti naują pagalbos suteikimo terminą.

4.4.3.6. Atskirais atvejais (pvz., diegiant atnaujintas LMDS versijas ir (arba) pakeitimus susijusiose informacinėse sistemose ir (arba) sąsajose su kitomis sistemomis, atnaujinant ar keičiant techninę aplinką), kai yra poreikis gauti pagalbą ilgesniam periodui ir (arba) ne darbo valandomis, Perkančioji organizacija prieš 10 darbo dienų sudaro papildomo darbo laiko poreikio grafiką ir, suderinusi su Tiekėju, nustato pagalbos suteikimo laiką.

4.4.4. **Bendri reikalavimai LMDS garantinės priežiūros paslaugų teikimui**

4.4.4.1. Per 1 mėnesį nuo Sutarties įsigaliojimo dienos Tiekėjas turės parengti ir pateikti derinti LMDS Garantinės priežiūros reglamentą, aprašantį garantinės priežiūros atlikimo procedūras ir metodus, įskaitant Perkančiosios organizacijos ir Tiekėjo bendravimo Sutarties vykdymo metu nuostatas bei Tiekėjo teiktiną dokumentaciją. Į Garantinės priežiūros reglamentą turi būti įtraukti šios specifikacijos 4.4 papunktyje pateikti reikalavimai bei nuostatos. Garantinės priežiūros reglamento projektas turės būti parengtas pagal tipinį Garantinės priežiūros reglamento projektą (šabloną), kurį Perkančioji organizacija pateiks Tiekėjui pasirašius Sutartį. Iki Garantinės priežiūros reglamento

patvirtinimo garantinės priežiūros paslaugos teikiamos vadovaujantis šioje specifikacijoje nustatytais reikalavimais.

4.4.4.2. Komunikacija tarp Tiekėjo ir Perkančiosios organizacijos teikiant garantinės priežiūros paslaugas turės būti vykdoma per vieną prieigos tašką – ITPC. ITPC sistemoje Garantinės priežiūros reglamento nustatyta tvarka turės būti registruojami visi Tiekėjui spręsti perduodami kreipiniai (incidentai, pagalbos ir paslaugos prašymai), Tiekėjo suteiktų paslaugų rezultatai, jų aprašymai ir kita susijusi informacija. El. laiškų, kuriais bus keičiamasi informacija tarp ITPC ir Tiekėjo, formos ir jų siuntimo sąlygos turės atitikti Perkančiosios organizacijos reikalavimus.

4.4.4.3. Tiekėjas turi taip organizuoti savo veiklą, kad savo techninėmis ir organizacinėmis priemonėmis valdytų su LMDS garantine priežiūra susijusius kreipinius, Perkančiosios organizacijos perduodamus spręsti Tiekėjui elektroniniu paštu, fiksuoto arba mobilaus ryšio telefonu, ir užtikrintų kokybišką ir savalaikį paslaugų teikimą pagal šioje specifikacijoje pateiktus reikalavimus. Informacija apie perduotų Tiekėjui spręsti kreipinių būklę (registravimo, reakcijos, planuojamo išsprendimo, faktinio išsprendimo datas ir laikus, sprendimo eigą ir pan.) turi būti prieinama Perkančiajai organizacijai Garantinės priežiūros reglamente nustatytu būdu.

4.4.4.4. Su Perkančiąja organizacija sutartu būdu ir periodiškumu Tiekėjas turės pateikti Sutarties vykdymo metu pakeistos LMDS išeities kodus (angl. *source code*), kuriuose turės būti įrašyti komentarai ir paaiškinimai.

4.4.4.5. Garantinės priežiūros darbus Tiekėjas turės organizuoti ir dokumentuoti taip, kad Perkančioji organizacija turėtų galimybę:

4.4.4.5.1. sekti kiekvieno su LMDS garantine priežiūra susijusio kreipinio (incidento (sutrikimo), pagalbos ar paslaugos prašymo) sprendimo eigą;

4.4.4.5.2. gauti išsamią informaciją apie visus LMDS garantinės priežiūros metu registruotus kreipinius, jų sprendimų būdus ir rezultatus bei rekomendacijas, skirtas problemų bei neefektyvaus resursų naudojimo prevencijai;

4.4.4.5.3. perimti konkrečių priežiūros problemų diagnostikos bei sprendimo patirtį, Tiekėjui perteikiant žinias apie tipinių priežiūros veiklų atlikimo galimybes ir incidentų (sutrikimų (klaidų)) šalinimo atvejus LMDS priežiūros specialistams.

4.4.4.6. Pašalinęs incidentą (sutrikimą), įgyvendinęs paslaugos prašymą ar suteikęs pagalbą Tiekėjas Garantinės priežiūros reglamente nustatyta tvarka turės pateikti koncentruotą ir aiškų atliktos veiklos bei jos rezultato aprašymą.

4.4.4.7. Tiekėjas turės kas ketvirtį pateikti ketvirčio ataskaitas ir galutinę ataskaitą už visą LMDS garantinės priežiūros laikotarpį. Detalūs reikalavimai ataskaitoms pateikti šios techninės specifikacijos 5 punkte.

5. BENDRIEJI REIKALAVIMAI VISOMS SUTARTIES VYKDYMO METU ATLIKTOMS VEIKLOMS

5.1. Visi LMDS vystymo darbai, įskaitant ir LMDS tobulinimo pakeitimus, turės apimti esamos padėties ir poreikių analizės, projektavimo, kūrimo, testavimo, naudotojų mokymo, diegimo gamybinėje aplinkoje ir, Perkančiajai organizacijai paprašius, bandomosios eksploatacijos etapus. Atliekant šiuos darbus atitinkamuose etapuose turi būti pateikti analizės, specifikavimo, projektavimo bei testavimo dokumentai, instrukcijos naudotojams bei priežiūros specialistams.

5.2. Esamų LMDS sričių tobulinimo ir naujų sričių sukūrimo darbai turės apimti atnaujinimų ir papildymų atlikimą LMDS pirminių duomenų srityje, esant poreikiui sutvarkytų duomenų srities atnaujinimą ir (arba) naujos srities sukūrimą, duomenų įkėlimo į LMDS mechanizmo atnaujinimą ar naujo mechanizmo sukūrimą, (jei yra) iki einamosios dienos priminėje sistemoje sukauptų duomenų įkėlimą, pagal poreikį naujų ataskaitų (lanksčių, fiksuotų, daugiamačių) sukūrimą ir (arba) esamų ataskaitų papildymą, pagal poreikį duomenų teikimo žiniatinklio paslaugomis ar duomenų rinkiniais kitoms sistemoms funkcionalumo patobulinimą ir naujo funkcionalumo sukūrimą.

5.3. Atliekant LMDS vystymo darbus turės būti atsižvelgiama į atitinkamų pirminių sistemų kūrimą (vystymą) ir galimus pasikeitimus esamose LMDS duomenų srityse³.

5.4. Vykdam LMDS vystymo darbus, susijusius su sąsajų su kita informacine sistema kūrimu, į darbų apimtį įeina pateiktino duomenų rinkinio suformavimas, jo pateikimas duomenų perdavimo kitai sistemai priemonės (tarpinei programinei įrangai), gamintojo testavimas, integraciniai testai su kita IS. Jei kita IS yra neparengta integraciniam testavimui, priėmimo testai atliekami naudojant IS imitatorių (*stub version*). Testavimas su IS imitatoriumi yra laikomas pilnaverčiu priėmimo testavimu ir yra atliekamas pagal priėmimo testavimo procedūras, nustatytas PKP. Jei iki Sutarties įgyvendinimo pabaigos IS parengiama sąsajos priėmimo testavimui, integracinis sąsajos testavimas yra pakartojamas, naudojant IS.

5.5. Įgyvendinęs kiekvieną LMDS vystymo, įskaitant tobulinimo pakeitimus, rezultatą, Tiekėjas turės:

5.5.1. atlikti kelių lygių LMDS komponentų testavimą:

5.5.1.1. gamintojo testavimą (Factory Acceptance Test), pateikdamas Gamintojo testavimo ataskaitą;

5.5.1.2. priėmimo testavimą:

5.5.1.2.1. parengdamas priėmimo testų planą;

5.5.1.2.2. parengdamas testavimo scenarijus;

5.5.1.2.3. parengdamas testavimui reikalingus duomenis;

5.5.1.2.4. parengdamas testavimo aplinką.

5.5.2. Perkančiajai organizacijai paprašius, suteikti testuotojams įvadinius mokymus.

5.5.3. kartu su Perkančiosios organizacijos atstovais atlikti atskirų naujai diegiamų dalių testavimą, įskaitant sąsajas su Integruotos MIS posistemiais ir išorinėmis IS (jei taikytina), pagal parengtus testų scenarijus.

5.5.4. Perkančiajai organizacijai paprašius, padėti parengti mokymo aplinkas (reikiamą kompiuterinę ir programinę įrangą), skirtas LMDS naudotojų mokymui.

5.5.5. parengti naudotojo instrukcijas (naudotojo vadovą), detalias LMDS priežiūros instrukcijas Perkančiosios organizacijos sistemos administratoriams arba atnaujinti esamas instrukcijas, esant poreikiui parengti diegimo į gamybinę aplinką planą.

5.6. Įgyvendinus kiekvieną atskirą LMDS vystymo darbų paketą, tobulinimo pakeitimą ar garantinės priežiūros metu atliktą pakeitimą (sukūrus, pakeitus ir ištestavus LMDS funkcionalumą), Tiekėjas turės LMDS programinės įrangos išeities kodus (source codes) su komentarais ir paaiškinimais pateikti įkėlimui į Perkančiosios organizacijos išeities kodo saugyklą Gitlab. Turi būti parengta instrukcija Perkančiosios organizacijos specialistams, kuria vadovaujantis būtų galima atlikti LMDS kompiliavimą iš išeities kodų. Tiekėjas kartu su Perkančiosios organizacijos atstovais Perkančiosios organizacijos pateiktoje techninėje infrastruktūroje turės įdiegti LMDS pagal pateiktus išeities kodus ir įrodyti, kad jie yra pakankami LMDS veikimui užtikrinti.

5.7. Įdiegęs kiekvieną LMDS vystymo rezultatą, Tiekėjas turės Perkančiosios organizacijos pageidaujamu būdu perteikti žinias.

5.8. Papildant LMDS naujomis funkcijomis arba koreguojant jau esančias, turės būti kreipiamas dėmesys ne tik į funkcijos atlikimo teisingumą, bet ir į jos atlikimo efektyvumą bei priimtinumą naudotojui.

5.9. Atlikdamas Sutartyje numatytas veiklas Tiekėjas privalės laikytis Perkančiosios organizacijos nustatytų saugaus darbo su Integruotos MIS ir išorinėmis informacinėmis sistemomis reikalavimų.

5.10. Sutarties vykdymo metu Tiekėjas Perkančiajai organizacijai turės pateikti šias Sutarties vykdymo ataskaitas:

5.10.1. LMDS vystymo darbų, įskaitant ir LMDS tobulinimo pakeitimus, mėnesio, ketvirčio bei galutinę ataskaitas;

5.10.2. LMDS garantinės priežiūros ketvirčio ir galutinę ataskaitas.

³ LMDS naujų ar esamų sričių vystymas turės būti atliekamas pirminių sistemų projektavimo dokumentų pagrindu, jei iki Sutarties įgyvendinimo pabaigos likus ne mažiau kaip 1 m. pirminių sistemų kūrimo (vystymo) procesas nebus baigtas

5.11. Ataskaitų pateikimo terminai:

5.11.1. mėnesio ataskaitos apie atliktus Sutarties įgyvendinimo darbus turi būti pateikiamos iki kito mėnesio 10 kalendorinės dienos;

5.11.2. ketvirčio ataskaitos⁴ apie atliktus Sutarties įgyvendinimo darbus turi būti pateikiamos iki kito ketvirčio pirmo mėnesio 10 kalendorinės dienos.

5.11.3. LMDS vystymo paslaugų (įskaitant ir LMDS tobulinimo pakeitimus) atlikimo galutinės ataskaitos projektas turi būti pateiktas prieš mėnesį iki LMDS vystymo paslaugų atlikimo pabaigos, ir turi būti baigtas derinti ne vėliau kaip per 5 kalendorines dienas po 2.2.1.1 p. numatyto paslaugų teikimo galutinio termino.

5.11.4. LMDS garantinės priežiūros galutinės ataskaitos projektas turi būti pateiktas ne vėliau kaip likus 10 kalendorinių dienų iki garantinės priežiūros paslaugų teikimo pabaigos, o galutinė garantinės priežiūros vykdymo darbų atlikimo ataskaita turi būti pateikta ne vėliau kaip per 5 kalendorines dienas po garantinės priežiūros paslaugų teikimo pabaigos.

5.12. LMDS vystymo paslaugų (įskaitant ir LMDS tobulinimo pakeitimus) atlikimo mėnesio/ketvirčio ataskaitoje turi būti nurodyta:

5.12.1. Sutarties įgyvendinimo tikslai;

5.12.2. per ataskaitinį laikotarpį atlikta veikla ir pasiekti rezultatai;

5.12.3. kito ataskaitinio laikotarpio planuojami darbai ir rezultatai;

5.12.4. rizikos, problemos ir pasiūlymai, susiję su Sutarties įgyvendinimu.

5.13. LMDS vystymo paslaugų (įskaitant ir LMDS tobulinimo pakeitimus) Galutinėje ataskaitoje turi būti nurodyta:

5.13.1. Sutarties įgyvendinimo tikslai;

5.13.2. atlikta veikla ir pasiekti rezultatai per visą Sutarties įgyvendinimo laikotarpį;

5.13.3. likusi rizika ir problemos bei pasiūlymai, kaip jas išspręsti;

5.13.4. tolesnių veiksmų ir (ar) papildomų priemonių ar uždavinių, kurių turėtų imtis Perkančioji organizacija, siūlymas.

5.14. LMDS garantinės priežiūros ketvirčio ataskaitose turės būti nurodyta:

5.14.1. per ataskaitinį laikotarpį registruotų ir perduotų Tiekėjui spręsti kreipinių suvestinė, pateikiant ITPC suteiktą identifikacinį kreipinio numerį, kreipinio kategoriją (sutrikimas, pagalbos ar paslaugos prašymas), prioritetą, registravimo ITPC, perdavimo Tiekėjui, Tiekėjo reakcijos datas ir laikus, galutinį išsprendimo terminą pagal sutartį arba susitarimą, kreipinio būklę, kreipinio išsprendimo ir išsprendimo patvirtinimo datas, trumpą kreipinio apibūdinimą;

5.14.2. per ataskaitinį laikotarpį išspręstų ir atmestų kreipinių suvestinė, pateikiant ITPC suteiktą identifikacinį kreipinio numerį, kreipinio trumpą apibūdinimą ir sprendimo arba atmetimo priežasties aprašymą;

5.14.3. ataskaitinio laikotarpio pabaigai likusių sprendžiamų kreipinių suvestinė, pateikiant ITPC suteiktą identifikacinį kreipinio numerį ir kreipinio trumpą apibūdinimą;

5.14.4. kitos ataskaitiniu laikotarpiu atliktos veiklos;

5.14.5. rizikos, problemos ir pasiūlymai, susiję su LMDS garantinės priežiūros paslaugų teikimu.

5.15. LMDS garantinės priežiūros galutinėje ataskaitoje turi būti nurodyta:

5.15.1. atlikta veikla ir pasiekti rezultatai per LMDS garantinės priežiūros įgyvendinimo laikotarpį;

5.15.2. likusi nuo Tiekėjo nepriklausanti rizika ir problemos bei pasiūlymai, kaip jas išspręsti;

5.15.3. tolesnių veiksmų ir (ar) papildomų priemonių ar uždavinių, kurių turėtų imtis Perkančioji organizacija, siūlymas.

5.16. Tiekėjas privalės pateikti sistemos administratoriaus vadovą, papildytą (atnaujintą) šia technine informacija:

5.16.1. gamybinės bei testavimo aplinkos architektūrinėmis schemomis, įtraukiant tarnybines stotis ir duomenų bazines (pavadinimas, IP adresas, PĮ versijos), LMDS aptarnaujančius SAS

⁴ Paskutinė garantinės priežiūros ketvirčio ataskaita pateikiama 5.11.4 papunktyje nurodytos garantinės priežiūros galutinės ataskaitos terminais

servisus bei jų priklausomybes nuo kitų servisų ir kitą techninę informaciją, reikalingą LMDS funkcionuoti;

5.16.2. duomenų atsarginio kopijavimo ir atstatymo instrukcijas;

5.16.3. pilną instrukciją LMDS aplinkos paruošimui, diegimui bei atnaujinimui.

6. REIKALAVIMAI DOKUMENTAMS

6.1. Visi dokumentai, įskaitant ir dokumentų projektus, turi būti rengiami ir pateikiami lietuvių kalba. Išimtiniais atvejais, Perkančiajai organizacijai sutikus, dokumentai ir dokumentų projektai gali būti teikiami ir anglų kalba.

6.2. Visi dokumentai, įskaitant ir dokumentų projektus, turi būti pateikiami elektronine forma (naudotini standartiniai *Microsoft Office* produktai (*MS Word*; *MS Excel*; *MS Visio*; *MS Power Point*) bei *MS Project* priemonės). Galutinės elektroninės dokumentų versijos turi būti pateikiamos ir PDF formatu. Dalis dokumentų turės būti pateikiami atspausdinti. Popierine forma pateikiamų dokumentų sąrašą Perkančioji organizacija pateiks PKP derinimo metu.

6.3. Rengdamas PKP, Garantinės priežiūros reglamento ir ataskaitų projektus Tiekėjas turės naudoti Perkančiosios organizacijos pateiktus šablonus. Naudojant kitų dokumentų šablonus pirmenybė bus teikiama Perkančiosios organizacijos pateiktiesiems.

7. REIKALAVIMAI TECHNINEI APLINKAI IR INTEGRAVIMUI

7.1. Siekiant užtikrinti sistemų integralumą ir išsaugoti įdėtas Perkančiosios organizacijos investicijas (*investment saving*), Tiekėjas, siūlydamas programinės įrangos pakeitimų bei papildymų realizavimo būdus, turi atsižvelgti į jų suderinamumą su jau įdiegtais Lietuvos Respublikos muitinėje sprendimais, taip pat jų atitikimą integruotos MIS techninės architektūros reikalavimams.

8. SUTARTIES ĮGYVENDINIMO PRIEŽIŪRA IR VERTINIMAS

8.1. Sutarties įgyvendinimas bus vertinamas pagal šiuos kriterijus:

8.1.1. Suteiktos šios techninės specifikacijos 3 skyriuje išvardytos LMDS vystymo paslaugos ir LMDS tobulinimo pakeitimai (jei buvo pateikti Perkančiosios organizacijos prašymai) bei LMDS garantinės priežiūros paslaugos.

8.1.2. Pateikti dokumentai:

8.1.2.1. PKP;

8.1.2.2. Sutarties įgyvendinimo darbų planas;

8.1.2.3. Garantinės priežiūros reglamentas;

8.1.2.4. LMDS vystymo (įskaitant ir LMDS tobulinimo pakeitimus) darbų mėnesio, ketvirčio ir galutinė ataskaitos;

8.1.2.5. LMDS garantinės priežiūros ketvirčio ir galutinė ataskaitos;

8.1.2.6. Analizės, specifikavimo, projektavimo, testavimo bei kiti dokumentai.

8.1.3. Pateikti arba atnaujinti esami LMDS funkcionalumų išeities kodai (angl. *source codes*).

9. SPECIFINIAI REIKALAVIMAI

9.1. Tiekėjas įsipareigoja užtikrinti atitiktį organizaciniais ir techniniams kibernetinio saugumo reikalavimams, kaip tai nurodyta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. gruodžio 5 d. nutarimo Nr. 1209 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. rugpjūčio 13 d. nutarimo Nr. 818 „Dėl Nacionalinės kibernetinio saugumo strategijos patvirtinimo“ pakeitimo“ 1.3 papunkčiu patvirtintame Organizacinių ir techninių kibernetinio saugumo reikalavimų, taikomų kibernetinio saugumo subjektams, apraše.

9.2. Tiekėjas įsipareigoja laikytis Perkančiosios organizacijos reikalavimų dėl saugaus darbo su MIS, kaip tai nurodyta Muitinės departamento generalinio direktoriaus 2015 m. spalio 15 d. įsakyme Nr. 1B-791 „Dėl muitinės informacinių sistemų duomenų saugos nuostatų patvirtinimo“.

9.3. Tiekėjas įsipareigoja užtikrinti LMDS vystymo sprendimų atitiktį asmens duomenų saugos reikalavimams, kaip tai nurodyta 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos

reglamente (ES) Nr. 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas).

9.4. Visi rezultatai ir su jais susijusios teisės, įgytos vykdant Sutartį, įskaitant autorines ir kitas intelektines ar pramonines nuosavybės teises, yra Perkančiosios organizacijos nuosavybė, kurią Perkančioji organizacija gali naudoti, publikuoti, perleisti ar perduoti kaip mano esant tinkama ir be jokių geografinių ar kitų apribojimų.

9.5. Tiekėjas įsipareigoja be raštiško išankstinio Perkančiosios organizacijos sutikimo neatskleisti jokiam kitam asmeniui (išskyrus nurodytus šios techninės specifikacijos 9.6 papunktyje) iš Perkančiosios organizacijos vykdant sudarytą Sutartį gautos informacijos, duomenų, gautų dokumentų turinio nepriklausomai nuo to, koku būdu ir forma (žodine, rašytine, elektronine, kita) tokia informacija, duomenys, dokumentai Tiekėjui buvo pateikti ar jis juos sužinojo vykdydamas Sutartį. Ši nuostata galioja net ir nutraukus sudarytą Sutartį ar jai pasibaigus.

9.6. Tiekėjas turi teisę teikti informaciją, duomenis, dokumentus tik asmenims, kurie pagal sudarytą su Perkančiąja organizacija Sutartį, teisės aktų reikalavimus (pagal darbo sutartį, įgaliojimą, subrangos sutartį ar kitu teisėtu pagrindu) Tiekėjo ir Perkančiosios organizacijos paskirti vykdyti Sutartį. Sutarties turinys tokiems asmenims atskleidžiamas tik tiek, informacijos ir duomenų suteikiama tokia apimtimi, kiek tai būtina Sutarties vykdymo tikslais.

9.7. Nutraukus Sutartį ar jai pasibaigus, Tiekėjas privalo ne vėliau kaip per 30 dienų sunaikinti visą iš Perkančiosios organizacijos gautą ar Sutarties vykdymo metu sužinotą informaciją, duomenis, dokumentus (nepriklausomai nuo jų formos ir turinio), išskyrus, jeigu LR įstatymai reikalauja, kad tokia informacija, duomenys, dokumentai būtų išsaugoti.

9.8. Tiekėjas ir jo paskirti vykdyti Sutartį asmenys privalo pasirašyti Perkančiosios organizacijos pateikto turinio konfidencialumo pasižadėjimus. Šiame papunktyje nurodyti asmenys turi teisę atsisakyti pasirašyti tokius konfidencialumo pasižadėjimus tik tuo atveju, jei jų turinys prieštarauja LR įstatymams.

10. ATITIKIMAS NACIONALINIO SAUGUMO INTERESAMS

10.1. LMDS vystymo bei garantinės priežiūros paslaugas teikiantis Tiekėjas ar jo pasitelkti subtiekejai neturi turėti interesų, galinčių kelti grėsmę nacionaliniam saugumui.

10.2. LMDS vystymo bei garantinės priežiūros paslaugas teikiantis Tiekėjas negali naudoti ar siūlyti naudoti Sutarties įgyvendinimo tikslams jokios techninės ir programinės įrangos, kuri galėtų kelti grėsmę nacionaliniam saugumui.

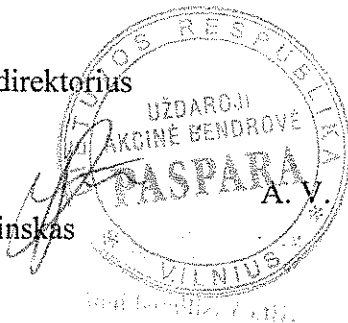
11. INFORMACIJOS, VADOVAUJANTIS VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ ĮSTATYMO 28 STRAIPSNIO „PIRKIMO OBJEKTO SKAIDYMAS Į DALIS“ REIKALAVIMAIS, PATEIKIMAS

11.1. Šis pirkimas į dalis neskaidomas, nes LMDS vystymo paslaugų rezultatas – atnaujinta LMDS, kurios nemokamas garantinės priežiūros paslaugas gali teikti tik tas pats Tiekėjas, kuris bus suteikęs LMDS vystymo paslaugas. Pirkimo skaidymas į dalis taptų dirbtinis ir neefektyvus, kiltų tiekėjų atsakomybės klausimas, kas turi atsakyti už veikiančią atnaujintą LMDS.

Paslaugų teikėjas:
UAB „Paspara“

Generalinis direktorius

Petras Moščinskas

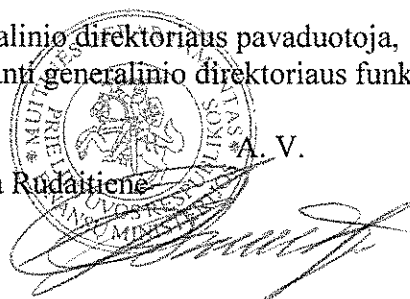

Paslaugų gavėjas

Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos

Generalinio direktoriaus pavaduotoja, atliekanti generalinio direktoriaus funkcijas

Žaneta Rūdaitienė

2021 m. gruodžio 23 d.
Sutarties Nr. 11B- 217
2 priedas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS MUITINĖS DUOMENŲ SAUGYKLOS VYSTYMO BEI
GARANTINĖS PRIEŽIŪROS PASLAUGŲ KAINOS**

1 lentelė

LIETUVOS RESPUBLIKOS MUITINĖS DUOMENŲ SAUGYKLOS VYSTYMO KAINA
(techninės specifikacijos 3.1 papunktis)

Eil. Nr.	Paslaugos pavadinimas	Kaina be PVM, Eur
1	2	3
1.	Atnaujinta LMDS importo ir eksporto sutvarkytų duomenų sritis, LMDS papildyta naujomis ataskaitomis bei naujais duomenų rinkiniais, skirtais kitiems Integruotos MIS posistemiams (pagal techninės specifikacijos 3.1.1.1. p.);	50 000,00
2.	Sukurta nauja TAX FREE deklaracijų sutvarkytų duomenų sritis, papildytos LMDS esančios ataskaitos (pagal techninės specifikacijos 3.1.1.2. p.);	50 000,00
3.	Atnaujinta LMDS grynųjų pinigų deklaracijų sutvarkytų duomenų sritis, papildytos LMDS esančios ataskaitos (pagal techninės specifikacijos 3.1.1.3. p.);	50 000,00
4.	NTKS vystymo, susijusio su atnaujinto EUCDM duomenų modulio įgyvendinimu, rezultatų pagrindu atnaujinta tranzito ir TIR knygelių sutvarkytų duomenų sritis, LMDS papildyta naujomis ataskaitomis bei naujais duomenų rinkiniais, skirtais kitiems Integruotos MIS posistemiams (pagal techninės specifikacijos 3.1.2. p.);	50 000,00
5.	Pataisytos (papildytos) su deklaracijų rizikos valdymo (RIKS-N) duomenimis susijusios duomenų sritys, ataskaitos bei formuojami duomenų rinkiniai, skirti kitiems Integruotos MIS posistemiams (pagal techninės specifikacijos 3.1.3.1. p.);	50 000,00
6.	Atnaujintos ir papildytos su tikrinimų valdymo (KOMANDORAS) duomenimis susijusios duomenų sritys ir ataskaitos (pagal techninės specifikacijos 3.1.3.2. p.);	50 000,00
7.	Atliktų PREMI sistemos papildymų rezultatų pagrindu atnaujinta ir papildyta importo ir eksporto sutvarkytų duomenų sritis ir papildytos susijusios ataskaitos (pagal techninės specifikacijos 3.1.4. p.);	50 000,00
8.	MLS kaupiamų duomenų pagrindu atnaujintos ir papildytos susijusios duomenų sritys bei ataskaitos (pagal techninės specifikacijos 3.1.5. p.);	50 000,00
9.	LMDS sukauptų sumokėtų mokesčių duomenų pagrindu atnaujinta ir papildyta importo ir eksporto sutvarkytų duomenų sritis ir papildytos susijusios ataskaitos (pagal techninės specifikacijos 3.1.6. p.);	50 000,00
10.	PPMKS sukūrimo rezultatų pagrindu atnaujintos ir papildytos susijusios duomenų sritys bei ataskaitos (pagal techninės specifikacijos 3.1.7. p.);	50 000,00
11.	Sukurtos papildomos žiniatinklio priemonės, užtikrinančios duomenų teikimą kitoms muitinės ir (arba) išorinėms informacinėms sistemoms, pateikiančios duomenis iš įvairių duomenų sričių (pagal techninės specifikacijos 3.1.8. p.);	31 000,00
12.	Papildytos priemonės, užtikrinančios LMDS naudotojų administravimą, sukurtos papildomos LMDS priemonės naudotojų individualiam informavimui, prieigos stabdymui ir atstatymui, papildytos susijusios ataskaitos (pagal techninės specifikacijos 3.1.9. p.).	31 000,00
IŠ VISO, Eur be PVM:		562 000,00
PVM tarifas, proc.:		21
PVM suma, Eur:		118 020,00

LIETUVOS RESPUBLIKOS MUITINĖS DUOMENŲ SAUGYKLOS
TOBULINIMO PAKEITIMŲ KAINA
(techninės specifikacijos 3.2 papunktis)

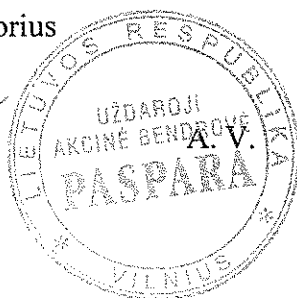
Eil. Nr.	Paslaugos pavadinimas	Mato vnt.	Sudėtingumo lygis	Sudėtingumo lygio koeficientas	Vieneto kaina be PVM, Eur
1	2	3	4	5	6
1.	Lietuvos Respublikos muitinės duomenų saugyklos tobulinimo pakeitimo elementarioji funkcija	Vienetas	Žemas	1	480,00
			Vidutinis	2	960,00
			Aukštas	3	1 440,00

Bendra Lietuvos Respublikos muitinės duomenų saugyklos tobulinimo pakeitimų suma Sutarties vykdymo laikotarpiu negali viršyti 69 696,00 (šešiasdešimt devyni tūkstančiai šeši šimtai devyniasdešimt šeši eurai 00 ct) Eur su PVM.

Paslaugu gavējas
Muitinēs departamentas prie Lietuvos
Respublikos finansų ministerijos

Generalinio direktoriaus pavaduotoja,
atliekanti generalinio direktoriaus funkcijas

Žaneta Rudaitienė

... ..

2021 m. gruodžio 23 d.
Sutarties Nr. 11B- 217
3 priedas

PASLAUGŲ PERDAVIMO–PRIĖMIMO AKTŲ FORMOS

PASLAUGŲ PERDAVIMO–PRIĖMIMO AKTAS PAGAL 202 M. _____ D. LIETUVOS RESPUBLIKOS MUITINĖS DUOMENŲ SAUGYKLOS VYSTYMO BEI GARANTINĖS PRIEŽIŪROS PASLAUGŲ VIEŠOJO PIRKIMO-PARDAVIMO SUTARTĮ NR. _____ SUTEIKTŲ VYSTYMO PASLAUGŲ PERDAVIMO–PRIĖMIMO AKTAS

202 m. _____ d.

Vilnius

_____ (Paslaugų teikėjas) suteikia, o Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (Paslaugų gavėjas) priima toliau nurodytas pagal 202 m. _____ d. Lietuvos Respublikos muitinės duomenų saugyklos vystymo bei garantinės priežiūros paslaugų viešojo pirkimo-pardavimo sutartį Nr. _____ suteiktas vystymo kūrimo paslaugas.

Eil. Nr.	Paslaugų pavadinimas	Kaina Eur, be PVM (du skaičiai po kablelio)
1.		
2.		
IŠ VISO, Eur be PVM (du skaičiai po kablelio):		
PVM tarifas, proc.:		
PVM suma, Eur (du skaičiai po kablelio):		
IŠ VISO, Eur su PVM (du skaičiai po kablelio):		

Suma žodžiais: _____ Eur ____ ct

(Paslaugų gavėjo
įgalioto atstovo pareigos)

(Parašas)

(Vardas, pavardė)

(Paslaugų teikėjo
įgalioto atstovo pareigos)

(Parašas)

(Vardas, pavardė)

**PAGAL 202 M. _____ D. LIETUVOS RESPUBLIKOS MUITINĖS DUOMENŲ
SAUGYKLOS VYSTYMO BEI GARANTINĖS PRIEŽIŪROS PASLAUGŲ VIEŠOJO
PIRKIMO-PARDAVIMO SUTARTĮ NR. _____ SUTEIKTŲ
TOBULINIMO PAKEITIMŲ PASLAUGŲ PERDAVIMO-PRIĖMIMO AKTAS**

202 m. _____ d.
Vilnius

_____ (Paslaugų teikėjas) suteikia, o Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (Paslaugų gavėjas) priima toliau nurodytas pagal 202 m. _____ d. Lietuvos Respublikos muitinės duomenų saugyklos vystymo bei garantinės priežiūros paslaugų viešojo pirkimo-pardavimo sutartį Nr. _____ suteiktas Lietuvos Respublikos muitinės duomenų saugyklos tobulinimo pakeitimų paslaugas.

Eil. Nr.	Tobulinimo pakeitimo pavadinimas	Elementarių funkcijų sudėtingumo lygis	Kiekis, vnt.	Vieneto kaina be PVM, Eur	Bendra kaina, Eur
1	2	3	4	5	6=4×5
1.		Žemas			
		Vidutinis			
		Aukštas			
Suma, Eur be PVM:					
PVM tarifas, proc.					
PVM suma, Eur:					
Suma, Eur su PVM:					

Suma žodžiais: _____ Eur ____ ct.

(Paslaugų gavėjo įgalioto atstovo pareigos)

(Parašas)

(Vardas, pavardė)

2021 m. gruodžio 23 d.
Sutarties Nr. 11B- 217
4 priedas

KONFIDENCIALUMO PASIŽADĖJIMAS

(data)

(sudarymo vieta)

Aš, _____
(asmens vardas, pavardė,)

(Įmonės, įstaigos ar organizacijos pavadinimas, pareigos, tel. Nr., el. paštas)
vykdydamas _____ numatytus darbus:
(sutarties pavadinimas, data ir numeris)

1. Esu informuotas (-a), kad konfidencialią informaciją sudaro:

1.1. bet kokios formos (žodine, rašytine, elektronine, kita) informacija, susijusi su teisės aktais pavestų funkcijų Lietuvos Respublikos muitinei (toliau – Muitinė) administruojant muitinės informacines sistemas vykdymu, kurios praradimas gali kelti pavojų Muitinės veiklai ar informacijos saugumui;

1.2. komercinė paslaptis, t. y. žinios, susijusios su Muitinės ar jos klientų ūkine ir finansine veikla, kurių paskelbimas gali padaryti materialinės žalos, pakenkti prestižui ar turėti kitų neigiamų pasekmių Muitinei ar jos klientams, įskaitant Muitinės ūkinės veiklos ir kitų procedūrų metu gautą informaciją;

1.3. Muitinės administruojamų informacinių sistemų naudotojų prisijungimo duomenys (prisijungimo vardas ir slaptažodis).

2. Įsipareigoju:

2.1. saugoti ir tik įstatymų bei kitų teisės aktų nustatytais tikslais ir tvarka naudoti konfidencialią informaciją, kuri taps žinoma, – tiek, kiek to reikalauja Lietuvos Respublikos teisės aktai;

2.2. laikytis Muitinės informacinių sistemų duomenų saugos politikos⁵;

2.3. neatskleisti konfidencialios informacijos be Muitinės išankstinio raštiško sutikimo;

2.4. man patikėtus dokumentus, kuriuose yra konfidencialios informacijos, saugoti taip, kad tretieji asmenys neturėtų galimybės su jais susipažinti ar pasinaudoti. Pasibaigus teisiniams santykiams visa konfidenciali informacija lieka Muitinės nuosavybė.

3. Esu įspėtas (-a), kad, jeigu pažeisiu teisės aktus dėl konfidencialios informacijos naudojimo, turėsiu atlyginti Muitinės patirtus nuostolius Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka ir man gali būti taikoma administracinė ar baudžiamoji atsakomybė.

(parašas)

(vardas ir pavardė)

⁵ Lietuvos Respublikos muitinės informacinių sistemų duomenų saugos politika išdėstyta Muitinės informacinių sistemų duomenų saugos nuostatuose, kurie skelbiami Registrų ir informacinių sistemų registre <http://registrai.lt/management/objects/view/10152>.

2021 m. gruodžio 23 d.
Sutarties Nr. 11B- 217
5 priedas

GYVENIMO APRAŠYMAS (CV)

Siūlomos pareigos projekte:

Vardas: _____

Pavardė: _____

Gimimo data: _____

Išsilavinimas:

Institucija	Data: nuo-iki	Suteiktas laipsnis ar gautas diplomas

Baigtų kursų, išlaikytų egzaminų, pagrindžiančių atitiktį kvalifikaciniam reikalavimams sąrašas:

Institucija	Data: nuo-iki	Išlaikytas egzaminas, gautas diplomas ar sertifikatas

Šiuo metu einamos pareigos ir darbovietė: _____

Pagrindinės kvalifikacijos (svarbios projektui): _____

Vykdyti projektai (Specifinė patirtis ir kvalifikacija), pagrindžiantys eksperto atitiktį kvalifikaciniam reikalavimams:

Projekto (sutarties) data: nuo-iki (nurodomi metai, mėnuo ir diena)	Projekto (sutarties) pavadinimas, užsakovas, užsakovo atsakingo asmens, galinčio patvirtinti pateikiamą informaciją, vardas pavardė, telefonas, el. paštas	Trumpas projekto (sutarties) aprašymas (projekto (sutarties) tikslas, apimtis, bendrai naudotos technologinės priemonės, kt.)	Projekto (sutarties) vertė	Eksperto pareigos ir vykdytos funkcijos projekte (sutartyje), dalyvavimo projekte (sutartyje) data nuo-iki (nurodomi metai, mėnuo ir diena) ir/ar trukmė (mėn.), eksperto naudotos technologinės priemonės ir kt.

Kalbos mokėjimas (įvertinti lygį pagal 5 balų sistemą: 1 – pagrindai, 5 – puikiai):

Kalba	Skaitymas	Kalbėjimas	Rašymas

Pridedamų kvalifikaciją pagrindžiančių dokumentų sąrašas:

Kita aktuali informacija:

Data:

Parašas

2021 m. gruodžio 23 d.
Sutarties Nr. 11B- 217
6 priedas

PAGRINDINIŲ EKSPERTŲ SĄRAŠAS

Eil. Nr.	Vardas Pavardė	Pareigos sutarties įgyvendinimo metu
1.	Jadvyga Ališauskienė	Pagrindinis ekspertas Nr. 1 – Projekto vadovas
2.	Romuald Salėtis	Pagrindinis ekspertas Nr. 2 – Kokybės vadovas
3.	Tadas Nasteiko	Pagrindinis ekspertas Nr. 3 – Veiklos analitikas
4.	Robertas Kivyta	Pagrindinis ekspertas Nr. 4 – Duomenų saugyklos ekspertas
5.	Povilas Daučiūnas	Pagrindinis ekspertas Nr. 5 – Programuotojas

Paslaugų teikėjas:
UAB „Paspara“

Generalinis direktorius

Petras Moščinskas

Paslaugų gavėjas

Muitinės departamentas prie Lietuvos
Respublikos finansų ministerijos

Generalinio direktoriaus pavaduotoja,
atliekanti generalinio direktoriaus funkcijas

Žaneta Rudaitienė

2021 m. gruodžio 23 d.
Sutarties Nr. 11B- 217
7 priedas

PASLAUGŲ TEIKĖJO PASIŪLYMAS (TECHNINĖ DALIS)

UAB „Paspara“

(Uždaroji akcinė bendrovė, buveinė – Vilniaus m. sav. Vilniaus m. T. Ševčenkos g. 16, telefonas 8 5 2660760, faksas 8 5 2660760, registro tvarkytojas – Valstybės įmonės Registrų centro Vilniaus filialas, juridinio asmens kodas 220052540, pridėtinės vertės mokėtojo kodas LT200525416)

**Muitinės departamentui
prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos**

PASLAUGŲ TEIKĖJO PASIŪLYMAS (TECHNINĖ DALIS)

DETALUS SIŪLOMŲ PASLAUGŲ APRAŠYMAS

Vilnius
2021-11-03

TURINYS

1. ĮVADAS.....	3
1.1 DOKUMENTE NAUDOJAMOS SĄVOKOS IR SUTRUMPINIMAI.....	3
2. ESAMA PADĖTIS, LMDS TOBULINIMO SPRENDIMAS IR SIŪLOMOS TAM PRIEMONĖS.....	6
2.1 ESAMOS PADĖTIES IR PROJEKTO TIKSLŲ, UŽDAVINIŲ, REZULTATŲ IR APIMTIES SUVOKIMAS	6
2.2 LMDS TOBULINIMO SPRENDIMAS IR SIŪLOMOS PRIEMONĖS	10
3. LMDS TOBULINIMO SPRENDIMO TECHNINIS SUDERINAMUMAS SU JAU ĮDIEGTAIS LIETUVOS MUITINĖJE SPRENDIMAIS	15
3.1 SPRENDIMO ATITIKIMAS INTEGRUOTOS MIS FUNKCINĖS IR TECHNINĖS ARCHITEKTŪROS REIKALAVIMAMS BEI SAS PROGRAMINĖS ĮRANGOS PANAUDOJIMAS	15
3.2 SAUGOS REIKALAVIMAI IR SAUGĄ UŽTIKRINANČIOS PRIEMONĖS.....	16
4. PASLAUGŲ TEIKIMO ĮGYVENDINIMO STRATEGIJA IR PROJEKTO DARBŲ PLANAS.....	18
4.1 PASLAUGŲ TEIKIMO ĮGYVENDINIMO STRATEGIJA	18
4.2 PRELIMINARUS PROJEKTO DARBŲ PLANAS	26
5. PASLAUGŲ TEIKIMO METODAI IR RIZIKOS VEIKSNIAI.....	30

1. ĮVADAS

Dokumentas parengtas siekiant dalyvauti Lietuvos Respublikos muitinės duomenų saugyklos tobulinimo paslaugų pirkimo atvirajame tarptautiniame konkurse, kurį paskelbė Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, įgyvendindamas investicijų projektą „Lietuvos Respublikos muitinės duomenų saugyklos vystymas“.

1.1 Dokumente naudojamos sąvokos ir sutrumpinimai

1 lentelė. Sąvokos ir sutrumpinimai

Sąvoka / Sutrumpinimas	Aprašymas
Base SAS	SAS programinės įrangos komponentė, sukurianti integruotą programinių priemonių aplinką, leidžiančią atlikti duomenų išgavimo, transformavimo ir įkrovimo procedūras
EK	Europos Komisija
ENS	Bendroji įvežimo deklaracija
ES	Europos Sąjunga
ESB	Organizacijos elektroninių ir žiniatinklio (tinklinių) paslaugų (<i>webservices</i>) magistralė, Integruotos MIS valdymo ir infrastruktūros posistemis
EUCDM	Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2015/2446 B priede ir Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2015/2447 B priede muitinės deklaracijos duomenims nustatyti reikalavimai (duomenų modelis)
EXS	Bendroji išvežimo deklaracija
Gitlab	Programinės įrangos išeities kodų saugykla
IDAIS	Duomenų apie Lietuvos Respublikos prekybos srautus su Europos Sąjungos šalimis narėmis surinkimo ir apdorojimo sistema, Integruotos MIS posistemis.
Integruota MIS	Integruota muitinės informacinė sistema
Incidentas (sutrikimas)	Techninėmis priemonėmis nustatomas muitinės IT sutrikimas arba muitinės IT naudotojo ar priežiūros specialisto kreipinys dėl muitinės IT sutrikimo, įskaitant sutrikimus, susijusius su elektroninės informacijos sauga
IS	Informacinė sistema
Išorinė informacinė sistema	Informacinė sistema, kurios valdytojas nėra muitinės įstaiga
ITPC	Informacinių technologijų paslaugų centras
JSON	Atviro standarto formatas, perduodantis duomenų objektus, sudarytus iš atributo ir reikšmės porų, lengvai skaitomame tekste (<i>JavaScript Object Notation</i>)
Kreipinys	ITPC sistemoje registruotas pranešimas apie muitinės IT incidentą (sutrikimą), prašymas suteikti su muitinės IT susijusią paslaugą ar pagalbą (konsultaciją), pateiktas pasiūlymas arba skundas. Prašymai suteikti paslaugą ar pagalbą (konsultaciją) kitaip dar vadinami užklausomis

Sąvoka Sutrumpinimas	Aprašymas
KOMANDORAS	Tikrinimų valdymo sistema, atskyrus Esamos RIKS prekių, deklaracijų, asmenų, transporto priemonių tikrinimų funkcionalumą į atskirą sistemą, Integruotos MIS posistemis.
LM, muitinė	Lietuvos Respublikos muitinė
LMDS	Lietuvos Respublikos muitinės duomenų saugykla, Integruotos MIS posistemis
LR	Lietuvos Respublika
LSD	Laikino saugojimo deklaracija
MAKIS	Mokesčių apskaitos ir kontrolės informacinė sistema, Integruotos MIS posistemis
MD	Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos
MDAS	Muitinės deklaracijų apdorojimo sistema, Integruotos MIS posistemis, įskaitant išmaniąją Muitinės deklaracijų apdorojimo sistemą (iMDAS)
MDIS	<i>MDIS Studio</i> (naudotojo sąsajos dalis), <i>MDIS Data Management</i> (serverinė dalis) – SAS programinės įrangos pagrindu sukurtas programinių įrankių paketas, skirtas duomenų įkėlimo į duomenų saugyklą procesų optimizavimui, pirminių duomenų šaltinių duomenų apdorojimui ir kokybės kontrolei, duomenų pasikeitimų istorijos fiksavimui, automatinio procesų administravimui
MĖGIS	Darbo su prekių mėginiais (pavyzdžiais) sistema, Integruotos MIS posistemis
MGIRIS	Muitinės mobiliųjų grupių išankstinės rizikos įvertinimo sistema, Integruotos MIS posistemis
MIS	Muitinės informacinė sistema
MISC	Muitinės informacinių sistemų centras
MPR	Muitinės prievolinkų registras
MS AD	Kompiuterių naudotojų autentiškumo nustatymo sistema (LM naudojama centralizuota vidinių naudotojų autorizacijos duomenų valdymo programinė įranga) (<i>Microsoft Active Directory</i>)
Muitinės DS, Muitinės duomenų saugykla	Muitinės duomenų saugykla, kurią sudaro LMDS ir Senoji DS, Integruotos MIS posistemis
NOVIS	Normatyvinės informacijos valdymo sistema, Integruotos MIS posistemis
NTKS	Nacionalinė tranzito kontrolės sistema, Integruotos MIS posistemis
PKP	Projekto kokybės planas
PPMKS	Prekių pateikimo muitinės kontrolei sistema
PREMI	Prekių muitinio įvertinimo sistema, Integruotos MIS posistemis
RIKS-N	Deklaracijų rizikos valdymo sistema, atskyrus Esamos RIKS rizikos valdymo funkcionalumą į atskirą sistemą, Integruotos MIS posistemis
SAS	Integruota programinių priemonių sistema, skirta organizacijos duomenų saugojimui, organizavimui, valdymui, įvairiapusei analizei ir pavaizdavimui, veiklos planavimui ir prognozavimui (<i>Statistical</i>

Sistema nuoraminimas	Aprašymas
	<i>Analysis System)</i>
SAS Enterprise Guide (SAS EG)	SAS programinės įrangos pagrindu sukurtas programinių įrankių paketas, skirtas įvairaus lygio naudotojams (veiklos analitikams, statistikams ir programuotojams) nagrinėti duomenų saugykloje saugomus duomenis, kurti dinamines užklausas ir ataskaitas
SAS ID Portal	SAS programinės įrangos paketas, suteikiantis vieną prieigos tašką prie informacijos interneto aplinkoje ir skirtas saugiam informacijos pateikimui teisėtiems organizacijos vidiniams ir išoriniams naudotojams (<i>SAS Information Delivery Portal</i>)

2. ESAMA PADĖTIS, LMDS TOBULINIMO SPRENDIMAS IR SIŪLAMOS TAM PRIEMONĖS

2.1 Esamos padėties ir projekto tikslų, uždavinių, rezultatų ir apimties suvokimas

Tiekėjas supranta, kad LM yra valstybinė institucija, vykdanči jai Lietuvos Respublikos muitinės įstatymu priskirtas funkcijas:

1. muitinės priežiūros priemonėmis užtikrinti muitų teisės aktų įgyvendinimą;
2. administruoti importo ir eksporto muitus ir kitus muitinės administruojamus importo ir eksporto mokesčius;
3. kontroliuoti bendrojo muitų tarifo, muitų ir kitų muitinės administruojamų mokesčių bei jų lengvatų, taip pat muitų teisės aktų nustatytų importo, eksporto ir tranzito draudimų bei apribojimų taikymą;
4. atlikti muitų teisės aktų pažeidimų prevenciją ir tyrimą;
5. vykdyti kriminalinę žvalgybą su muitinės veikla susijusioms nusikalstamoms veikoms nustatyti ir atlikti šių veikų ikiteisminį tyrimą;
6. tvarkyti prekių importo ir eksporto bei prekybos su kitomis Europos Sąjungos valstybėmis narėmis statistiką;
7. tikrinti Lietuvos Respublikos muitų teritorijoje savo veiklą vykdančių asmenų ūkinę komercinę veiklą, jos apskaitą, su muitų teisės aktų taikymu susijusią finansinę atskaitomybę.

Šių funkcijų atlikimo kontrolei ir tam reikalingų duomenų kaupimui užtikrinti, LM veikia daug įvairių sistemų, atsakingų už skirtingų duomenų bei dokumentų administravimą, tokių kaip MDAS, iMDAS, MAKIS, FAS, NOVIS, LITAR ir kt. LM veikiančios sistemos yra sujungtos į Integruotą MIS bei keičiasi duomenimis tarpusavyje ir su kitomis išorinėmis Lietuvos bei Europos Sąjungos sistemomis.

Šiuo metu Muitinės duomenų saugyklą sudaro LMDS ir Senoji duomenų saugykla. Vystant LMDS Senojoje DS kaupiamų ir saugomų duomenų apimtis sparčiai mažėja, netolimos ateities tikslas yra visus analizei skirtus duomenis kaupti, tvarkyti ir saugoti tik LMDS.

LMDS kaupiami ir saugomi šie duomenys¹:

- importo ir eksporto deklaracijų (IM/EK deklaracijos) duomenys;
- įvežimo ir išvežimo bendrųjų deklaracijų (ENS/EXS) duomenys;
- laikino saugojimo deklaracijų (LSD) duomenys;
- asmenų deklaracijų duomenys;
- rizikos įvertinimo duomenys;
- sumokėtų mokesčių duomenys;
- asmenų tikrinimo duomenys;
- tarifinių kvotų duomenys (TKS);
- darbo su prekių mėginiais (pavyzdžiais) duomenys (Mėginių duomenys);
- elektroninių žurnalų duomenys (El. žurnalų duomenys);
- prekių sulaikymo protokolų duomenys;
- muitinės mobiliųjų grupių išankstinės rizikos įvertinimo duomenys;
- Intrastato ataskaitų (IA) duomenys;
- normatyvinės informacijos duomenys ir muitinės prievo lininkų duomenys;

¹ Šis sąrašas gali būti nepilnas, nes techninės specifikacijos rengimo metu buvo vykdytos ir kitų muitinės kaupiamų duomenų teikimo LMDS analizės ir projektavimo veiklos

- prekių muitinio įvertinimo duomenys;
- tuščių transporto priemonių duomenys;
- mažos vertės siuntų išleidimo į laisvą apyvartą muitinės deklaracijų ir pašto siuntose esančių prekių muitinės deklaracijų duomenys.

2021 m. numatyta tranzito deklaracijų ir TIR knygių duomenų kaupimo procesą perkelti į LMDS, šiuo metu šie duomenys kaupiami Senojoje DS.

LMDS sudaro dvi duomenų kaupimo sritys:

- pirminių duomenų sritis, į kurią duomenys iš pirminių sistemų įkeliami neatliekant duomenų pertvarkymo (transformavimo) ir kokybės tikrinimo, ir saugomi SAS priemonėmis valdomoje duomenų bazėje. Ši sritis skirta duomenų pateikimui ETL procesams, įkeliantiems duomenis į LMDS sutvarkytų duomenų sritį, taip pat pirminių duomenų peržiūrai ir analizei, nestandartinių ataskaitų ir duomenų rinkinių formavimui;

- sutvarkytų duomenų sritis, kurioje kaupiami ETL procesų apdoroti duomenys, saugomi detaliuose moduluose bei dimensijose, ir pritaikyti veiklos atstovams prieinamomis ir suprantamomis priemonėmis vykdyti įvairiapusę duomenų analizę.

LMDS branduolys yra SAS programinė įranga bei jos pagrindu sukurti algoritmai atsakingi už LMDS procesų valdymą – duomenų įkėlimą, duomenų korektiškumo tikrinimą bei kitus duomenų saugyklos veikimui būtinus darbus. DS darbo priežiūros algoritmai yra parametrizuojami bei veikia atsižvelgdami į sistemos metaduomenis, kurie yra lengvai keičiami, papildomi arba pašalinami.

LMDS visų duomenų jungiamoji grandis yra bendri normatyvai – dimensijos. Būtent per dimensijas susisieja skirtingos dalykinės sritys, galima nagrinėti bei lyginti skirtingų laikotarpių arba dokumentų duomenis. Tą patį objektą klasifikuojančios dimensijos yra bendros visoms dalykinėms sritims, be to visose dimensijose yra sekama bei kaupiama duomenų pasikeitimų istorija. Duomenų saugykloje kaupiama normatyvinė informacija apima ir bendrus, ir kiekvienos detalios dalykinės srities viduje naudojamus normatyvus. Jeigu atsiranda poreikis duomenų saugyklą papildyti nauja detalio dalykine sritimi, atitinkamai nesudėtingai gali būti papildoma ir normatyvinė informacija.

LMDS saugomi faktiniai duomenys logiškai yra skaidomi į dalykines sritys (pavyzdžiui importo – eksporto dalykinė sritis, INTRASTAT dalykinė sritis ir t.t.). Dalykinės sritys, savo ruožtu, gali būti skaidomos į detales ir išvestines. Detalios dalykinės sritys yra kuriamos iš detalių, nesusumuotų ar kitaip smarkiai nepakeistų pirminių sistemų duomenų. Išvestinės dalykinės sritys yra skirtos papildomai apdorotų, susumuotų arba kelių dalykinių sričių jungtinių duomenų saugojimui. Paprastai jos yra kuriamos naudojantis detaliose dalykinėse srityse esančiais duomenimis.

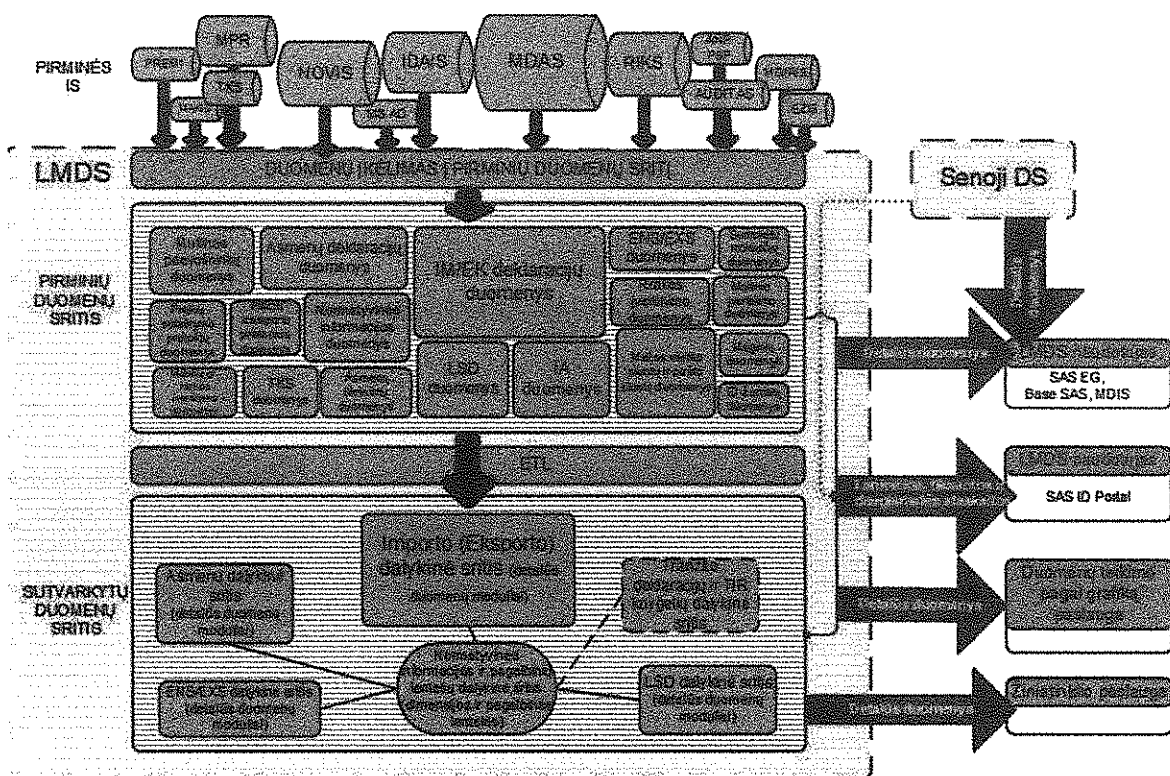
Kiekvienoje dalykinėje srityje gali būti vienas ar keli moduliai. Kiekvienas modulis yra skirtas atskiram uždaviniui spręsti ar tam tikriems duomenims nagrinėti. Diegiant modulį kuriami jo atnaujinimui, apdorojimui bei priežiūrai reikalingi procesai. Taip pat panaudojamos, papildomos ar sukuriamos naujos dimensijos, kurių pagrindu bus nagrinėjami modulio duomenys. Priklausomai nuo modulių sąsajų, jie gali būti diegiami lygiagrečiai arba pagal nustatytą eiliškumą.

Esant poreikiui LMDS papildyti naujais duomenimis, detalių dalykinių sričių bei juose esančių modulių skaičius nėra ribojamas. Kiekviena nauja dalykinė sritis pagal veiklos logikos taisykles gali būti integruojama su kitomis dalykinėmis sritimis, esančiomis LMDS, todėl naujų dalykinių sričių kūrimo metu gali tekti papildyti ar koreguoti egzistuojančią normatyvinę informaciją.

Iš jau sukurtų detalių bei suminių dalykinių sričių gali būti generuojamos įvairaus tipo ataskaitos pagal iš anksto apibrėžtus pjūvius arba pagal pasirinktus atrankos kriterijus. Taip pat gali būti formuojami iš anksto nustatyto formato duomenų rinkiniai (eksportas į failą), kurie teikiami išoriniams naudotojams.

Žemiau yra pavaizduota LMDS principinė schema.

1 schema. LMDS pricipinė schema

LMDS tobulinimo tikslas yra atnaujinti LMDS dalykines sritis dėl keičiamų ir vystomų pirminių sistemų, sukurti naujas dalykines sritis, su kuriomis susiję duomenys šiuo metu kaupiami yra naujai sukurtų arba kuriamų IS rezultatai bei įgyvendinti uždavinius, skirtus kuo platesnei maitinės veiklos sričių ir procesų analizei, veiklos prognozavimui ir strategijos planavimui.

Atsižvelgiant į keliamą tikslą, išskirtinos šios LMDS tobulinimo kryptys:

- 1) LMDS praplėtimas naujomis dalykinėmis sritimis, esamų dalykinių sričių atnaujinimas;
- 2) LMDS papildymas naujomis funkcijomis ir galimybėmis, tuo pačiu užtikrinant stabilų ir patikimą LMDS darbą.

Siekiant įgyvendinti projekto tikslą, turės būti realizuoti šie uždaviniai (detalus preliminarus projekto darbų sąrašas pateikiamas šios dokumento skyriuje „Preliminarus projekto darbų planas“):

1.	Atnaujinta LMDS importo ir eksporto sutvarkytų duomenų sritis, LMDS papildyta naujomis ataskaitomis bei naujais duomenų rinkiniais, skirtais kitiems Integruotos MIS posistemiams (pagal techninės specifikacijos 3.1.1.1. p.);
2.	Sukurta nauja TAX FREE deklaracijų sutvarkytų duomenų sritis, papildytos LMDS esančios ataskaitos (pagal techninės specifikacijos 3.1.1.2. p.);
3.	Atnaujinta LMDS grynųjų pinigų deklaracijų sutvarkytų duomenų sritis, papildytos LMDS esančios ataskaitos (pagal techninės specifikacijos 3.1.1.3. p.);
4.	NTKS vystymo, susijusio su atnaujinto EUCDM duomenų modulio įgyvendinimu, rezultatų pagrindu atnaujinta tranzito ir TIR knygelių sutvarkytų duomenų sritis, LMDS papildyta naujomis ataskaitomis bei naujais duomenų rinkiniais, skirtais kitiems Integruotos MIS posistemiams (pagal techninės specifikacijos 3.1.2. p.);

5.	Pataisytos (papildytos) su deklaracijų rizikos valdymo (RIKS-N) duomenimis susijusios duomenų sritys, ataskaitos bei formuojami duomenų rinkiniai, skirti kitiems Integruotos MIS posistemiams (pagal techninės specifikacijos 3.1.3.1. p.);
6.	Atnaujintos ir papildytos su tikrinimų valdymo (KOMANDORAS) duomenimis susijusios duomenų sritys ir ataskaitos (pagal techninės specifikacijos 3.1.3.2. p.);
7.	Atliktų PREMI sistemos papildymų rezultatų pagrindu atnaujinta ir papildyta importo ir eksporto sutvarkytų duomenų sritis ir papildytos susijusios ataskaitos (pagal techninės specifikacijos 3.1.4. p.);
8.	MLS kaupiamų duomenų pagrindu atnaujintos ir papildytos susijusios duomenų sritys bei ataskaitos (pagal techninės specifikacijos 3.1.5. p.);
9.	LMDS sukaupytų sumokėtų mokesčių duomenų pagrindu atnaujinta ir papildyta importo ir eksporto sutvarkytų duomenų sritis ir papildytos susijusios ataskaitos (pagal techninės specifikacijos 3.1.6. p.);
10.	PPMKS sukūrimo rezultatų pagrindu atnaujintos ir papildytos susijusios duomenų sritys bei ataskaitos (pagal techninės specifikacijos 3.1.7. p.);
11.	Sukurtos papildomos žiniatinklio priemonės, užtikrinančios duomenų teikimą kitoms muitinės ir (arba) išorinėms informacinėms sistemoms, pateikiančios duomenis iš įvairių duomenų sričių (pagal techninės specifikacijos 3.1.8. p.);
12.	Papildytos priemonės, užtikrinančios LMDS naudotojų administravimą, sukurtos papildomos LMDS priemonės naudotojų individualiam informavimui, prieigos stabdymui ir atstatymui, papildytos susijusios ataskaitos (pagal techninės specifikacijos 3.1.9. p.).

Tiekėjas supranta, kad LMDS tobulinimo ir plėtros uždavinių įgyvendinimas yra labai svarbus efektyviam muitinės funkcijų atlikimui. LM, kaip ir dauguma didelių organizacijų, turinčių daug skirtingų sistemų, susiduria su įvairiomis duomenų išgavimo bei apibendrinimo problemomis. Viena pagrindinių problemų yra ta, kad LM veikiančios sistemos yra labiau pritaikytos duomenų surinkimui, nei jų skaičiavimui ir apibendrinimui. Integruotos MIS posistemiai (tokie, kaip MDAS, MAKIS, FAS, RIKS ir kt.) padeda matyti tam tikras konkrečias operacijas, tačiau nesuteikia analitinės informacijos, būtinos rezultatų valdymui, veiklos prognozavimui ar sprendimams priimti.

Viena LM funkcijų yra tvarkyti prekių importo ir eksporto bei prekybos su kitomis Europos Sąjungos valstybėmis narėmis statistiką. Tokie duomenų apdorojimo darbai yra sudėtingi, reikalaujantys juos atliekančių darbuotojų aukštos kvalifikacijos bei labai gerų muitinėje veikiančių sistemų žinių.

Didelių duomenų kiekių išgavimas bei su duomenimis atliekami skaičiavimai labai apkrauna tranzacinių sistemų darbą, tokiu būdu lėtina LM darbuotojų sistemose atliekamas operacijas ir trukdo efektyviai atlikti savo kasdienes funkcijas.

Kita dažna didelių organizacijų problema, aktuali ir LM – gauti apjungtus duomenis iš skirtingų sistemų. LM darbuotojams savo funkcijų atlikimui dažnai reikia gauti informaciją apie visose LM sistemose esančio tam tikro objekto duomenis – pavyzdžiui, gauti visus LM dokumentus (deklaracijos ir kt. dokumentai), kuriuose figūruoja tam tikras LM prievolinkas ar kitas asmuo. Administruojant LM veiklą, labai svarbu gauti visą jos veiklą apimančius statistinius ir kitus duomenis bei lyginti juos tais pačiais pjūviais. Pavyzdžiui, lyginant, koku būdu bei iš kur yra daugiausiai įvežamos tam tikros prekės, reikia analizuoti informaciją nagrinėjant importo – eksporto, tranzito, bendrųjų deklaracijų, TIR, ATA knygelių bei INTRASTAT ataskaitų duomenis juose skaičiuojant tų pačių prekių statistinius rodiklius. Norint atlikti tokius palyginimus, reikia užtikrinti, kad duomenys skirtingose sistemose būtų klasifikuojami vienodai arba rasti klasifikacijos bendrus taškus.

Tiekėjas supranta, kad dėl šiuo metu LMDS esančių dalykinių sričių kiekio, LMDS negali

patenkinti visų LM analitikai reikalingų duomenų poreikių, todėl mato būtinybę LMDS papildyti duomenimis iš kitų LM veikiančių sistemų. Papildomi duomenys praplėstų analizuojamos informacijos akiratį, leistų detalai stebėti bei lyginti juos su kitų dalykinių sričių informacija. Tokiu būdu LMDS esantys duomenys pilniau atspindėtų LM situaciją bei leistų giliau analizuoti bei planuoti jos veiklą.

Tiekėjas jau 20 metų kuria duomenų saugyklas, todėl turi pakankamai patirties ir supranta duomenų saugyklų naudą bei panaudojimo galimybes tokiose didelėse institucijose, kaip LM. Įgyvendinus LMDS tobulinimo projektą, LMDS bus papildyta naujomis funkcijomis ir galimybėmis, taip pat bus užtikrintas stabilus ir patikimas LMDS darbas. LMDS tobulinimas užtikrins sėkmingą LMDS darbo tęstinumą bei sudarys technines prielaidas efektyviai ir kokybiškai vykdyti LM deleguotas funkcijas visuomenės, rinkos, aplinkos ir finansinių interesų apsaugos srityse.

2.2 LMDS tobulinimo sprendimas ir siūlomos priemonės

Projekto apimtis numato duomenų įkėlimą iš integruotos MIS posistemų. Nustatytos apimties duomenys iš šių posistemų, neatliekant duomenų korektiškumo tikrinimo ir duomenų transformavimo, iš pradžių bus įkeliami į pirminių duomenų sritį. Čia duomenys bus įkeliami pagal jų svarbą nustatytu laiku ir nustatytu eiliškumu, kas leis minimizuoti įtaką pirminiams šaltiniams. Vėliau duomenys iš pirminių duomenų srities bus įkeliami į LMDS. Duomenų įkėlimo į LMDS metu bus tikrinamas duomenų korektiškumas, duomenys bus istorizuojami ir padedami į atnaujintą vieningą LMDS modelį. Duomenys į LMDS bus įkeliami dalimis pagal dalykines sritis. Duomenų korektiškumo tikrinimo metu aptiktos klaidos bus talpinamos į atitinkamos dalykinės srities klaidų sritį. Klaidos vieno dalykinių sričių ar atskirų duomenų modulių formavimo procesuose nedarys įtakos kitų LMDS sričių formavimui. Nepriklausomi duomenų įkėlimo bei apdorojimo procesai bus vykdomi lygiagrečiai.

Duomenų įkėlimui, tikrinimui, istorizavimui bei procesų vykdymo koordinavimui bus panaudota specializuota programinė įranga – MDIS Data Management. MDIS Data Management – tai tarpusavyje suderintų įrankių rinkinys, užtikrinantis greitą ir efektyvų duomenų saugyklų kūrimą bei lengvą ir patikimą jų priežiūrą. MDIS Data Management susideda iš šių įrankių (modulių):

- MDIS Metadata Model – bendras duomenų modelis, skirtas visų įrankių metaduomenims aprašyti.
- MDIS Data Load Manager – modulis skirtas duomenims įkelti iš pirminių sistemų į duomenų saugyklą.
- MDIS Data Quality Manager – modulis skirtas duomenims tikrinti bei klaidoms apdoroti;
- MDIS Data Change Manager – modulis skirtas duomenų pokyčiams sekti (istorizuoti duomenis);
- MDIS Process Manager – modulis skirtas procesams registruoti ir jų vykdymui koordinuoti

MDIS Data Management padeda įgyvendinti duomenų saugyklų kūrimo metu išskylančius uždavinius, reikalaujančius daug laiko, aukštos personalo kvalifikacijos bei žmogiškųjų ir techninių išteklių. Taip yra užtikrinamas greitas, efektyvus ir patikimas duomenų saugyklų kūrimas bei lengva jų priežiūra. Toliau yra pateikiamas detalizuotas MDIS Data Management modulių aprašymas

MDIS Data Load Manager

MDIS Data Load Manager – SAS programų paketas, skirtas duomenims iš skirtingų duomenų šaltinių įkelti. Naudodamas MDIS Metadata Model duomenis, MDIS Data Load Manager automatiškai generuoja SAS programinį kodą, kuris įkelia duomenis bei registruoja vykdymo rezultatus – įkėlimo statusą, trukmę, įrašų skaičių ir pan.

Pagrindinės MDIS Data Load Manager savybės:

- vieno vykdymo metu gali įkelti pagal įvairius požymius sugrupuotų lentelių aibę;
- vieno vykdymo metu gali įkelti duomenis iš skirtingų duomenų bazių, esančių skirtingose operacinėse sistemose;
- prieš įkeliant patikrina lentelių struktūrų pakitimus;
- iš esamų laukų suformuoja naujus;
- lanksčiai filtruoja įkeliamus duomenis;
- leidžia išvengti pakartotinio lentelės įkėlimo;
- leidžia atlikti duomenų korektiškumo tikrinimus duomenų įkėlimo metu;
- pilnai integruotas su MDIS Process Manager, bet gali būti naudojamas ir nepriklausomai nuo jo.

MDIS Data Quality Manager

MDIS Data Quality Manager – SAS programų paketas, skirtas duomenų korektiškumui tikrinti ir klaidoms apdoroti. MDIS Data Quality Manager naudoja MDIS Metadata Model duomenis ir automatiškai generuoja SAS programinį kodą, atliekantį tikrinimus ir registruojantį klaidas.

Pagrindinės MDIS Data Quality Manager savybės:

- tikrinant galima naudoti kelių lentelių duomenis;
- galima realizuoti sudėtingus, tarpusavyje susijusius korektiškumo tikrinimus;
- atliekant visus vienos lentelės tikrinimus, lentelė yra skaitoma tik vieną kartą;
- vykdymo laikas tiesiškai priklauso nuo tikrinamų lentelių įrašų skaičiaus ir atliekamų tikrinimų skaičiaus;
- kiekvienai tikrinimo taisyklei leidžia sukurti klaidos pranešimo šabloną; leidžia nustatyti lentelių tikrinimo tvarką;
- klaidingi įrašai yra išsaugomi klaidingų įrašų lentelėse;
- nuorodos į klaidingus įrašus ir klaidų aprašymai yra saugomi klaidų žurnale;
- klaidingi įrašai iš tikrinamos lentelės gali būti pašalinti;
- pilnai integruotas su MDIS Process Manager, bet gali būti naudojamas ir nepriklausomai nuo jo.

MDIS Data Change Manager

MDIS Data Change Manager – SAS programų paketas, skirtas dimensijoms ir kitų tipų lentelėms istorizuoti (lentelių laukų kaitos istorijai fiksuoti). Panašiai kaip ir MDIS Data Load Manager, MDIS Data Change Manager naudoja MDIS Metadata Model duomenis ir automatiškai generuoja SAS programinį kodą, kuris istorizuoja lenteles.

Pagrindinės MDIS Data Change Manager savybės:

- duomenis istorizuoja I, II, III, IV, VI tipo dimensijų pokyčių sekimo būdais;
- leidžia kiekvienam laukui nustatyti tinkamą istorizavimo būdą;
- gali pats nustatyti duomenų pokyčius arba istorizuoti duomenis naudojant pasikeitimų transakcijas;
- gali sekti pokyčius skirtingų istorizavimo periodų tikslumu – metų, mėnesio, dienos, valandos, sekundės;
- leidžia kurti istorizacijos užduočių tarpusavio priklausomybes;
- leidžia formuoti duomenų pokyčių žurnalą;

- aptikus įrašo pokytį, leidžia įvykdyti vartotojo parašytą SAS kodą;
- pilnai integruotas su MDIS Process Manager, bet gali būti naudojamas ir nepriklausomai nuo jo.

MDIS Process Manager

MDIS Process Manager – SAS programų paketas, skirtas procesams registruoti bei koordinuoti jų vykdymą. MDIS Process Manager naudoja MDIS Metadata Model duomenis ir automatiškai generuoja SAS programinį kodą, vykdančią procesus bei sekantį jų darbo eigą.

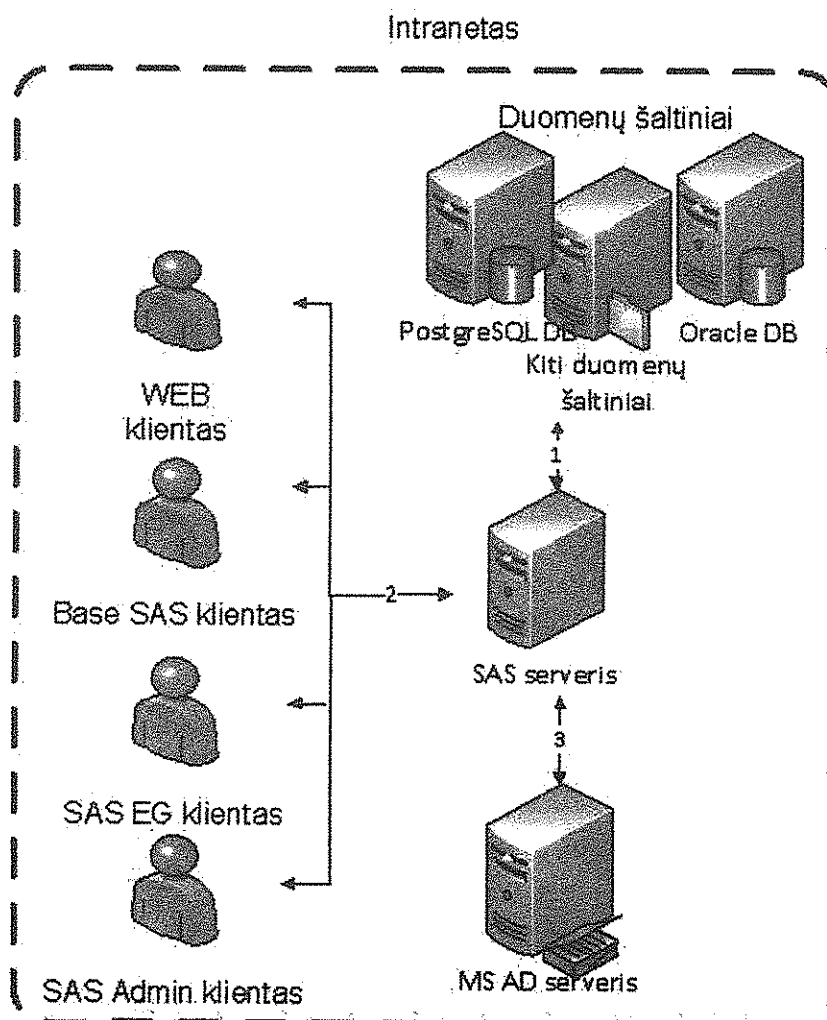
Pagrindinės MDIS Process Manager savybės:

- vieningas procesų valdymo modelis, apdorojantis skirtingų tipų įvykius:
 - proceso pabaigos statuso įvykius,
 - duomenų apdorojimo generuojamus įvykius,
 - kitus išorinius įvykius;
- leidžia nustatyti sudėtingas įvykių ir procesų priklausomybes;
- atsižvelgdamas į registruotus įvykius, automatiškai nustato procesų vykdymo tvarką;
- leidžia lanksčiai parametrizuoti įvykius;
- leidžia vykdyti procesus lygiagrečiai;
- aptinka bei pakartotinai vykdo visas praityje klaidingai pasibaigusius procesų šakas;
- formuoja procesų vykdymo ir įvykių registravimo žurnalus;
- gali valdyti tiek MDIS Data Integration Toolkit įrankių, tiek kuriamos sistemos, tiek kitus procesus.

Be duomenų įkėlimo į LMDS, projekto apimtis numato ir kitų uždavinių įgyvendinimą, pvz. egzistuojančių ataskaitų atnaujinimą bei naujų lanksčių, fiksuotų ir daugiamačių, ataskaitų sukūrimą. Taip pat turi būti užtikrinta galimybė suteikti prieigos teises prie šių ataskaitų atitinkamoms LMDS naudotojų grupėms. Šiems uždaviniams spręsti bus naudojama programinė įranga – SAS Enterprise Business Intelligence Server (toliau – SAS EBI Server). SAS EBI Server – tai įrankių rinkinys skirtas įvairių ataskaitų kūrimui, jų publikavimui, naudotojų prieigos teisių administravimui ir pan. Daugiau apie SAS EBI Server komponentes žr. sk. „Sprendimo atitikimas integruotos MIS funkcinės ir techninės architektūros reikalavimams bei SAS programinės įrangos panaudojimas“.

IT architektūros komponentai, kurie šiuo metu yra panaudoti LMDS, pilna apimtimi bus panaudoti ir LMDS tobulinimo projekto metu. Žemiau yra pateikiama esama LMDS architektūros schema.

2 schema. LMDS IT architektūra

Šioje schemoje pavaizduoti:

- Duomenų šaltiniai – maitinės IS duomenų bazės, kurių duomenys skaitomi tiesiogiai ir įkeliami į Maitinės DS, taip pat pateikiami duomenų rinkiniai xml, txt, csv, dbf, json formatais;
- SAS serveris – serveris, kuriame yra įdiegta SAS programinė įranga, įdiegtos LMDS bei Senosios DS programinės įrangos ir veikia LMDS bei Senosios DS duomenų bazės. LMDS pirminių duomenų šaltinių duomenų apdorojimas ir kokybės kontrolė, duomenų pasikeitimų istorijos fiksavimas realizuotas *MDIS* priemone; LMDS naudotojų autentifikavimas ir jų prieigos prie sistemos kontrolė yra realizuota SAS metaduomenų serverio pagalba, todėl naudotojai (SAS klientas ir WEB klientas) negali tiesiogiai komunikuoti su SAS DB.
- MS AD – *Microsoft Active Directory*;
- WEB klientas – naudotojo kompiuteris, turintis galimybę interneto naršyklės priemonėmis (*Microsoft Internet Explorer/Google Chrome/Mozilla FireFox*) jungtis prie LMDS portalo;
- SAS EG klientas – naudotojo kompiuteris, kuriame yra įdiegtas *SAS Enterprise Guide 7.1*;
- Base SAS klientas – naudotojo kompiuteris, kuriame yra įdiegtas *Base SAS 9.4*;
- SAS Admin klientas – naudotojo kompiuteris, kuriame yra įdiegti *MDIS* ir/arba *SAS Managment Console* programinės įrangos paketai.
- Šrautai:

- Srautas 1 – kartą per parą vykdomas automatinis optimizuotas duomenų įkėlimas iš pirminių IS (duomenų šaltinių) į LMDS ir duomenų rinkinių pateikimas iš LMDS žiniatinklio paslaugų priemonėmis ir nustatytu periodiškumu kitoms IS bei duomenų teikimui pagal duomenų teikimo sutartis. Duomenų įkėlimui į LMDS ir rinkinių formavimui pagal grafiką yra naudojama *MDIS* priemonė. Žiniatinklio paslaugoms, realizuotoms *SAS Stored Process* priemonėmis, teikiamos užklausos ir grąžinami rezultatai yra XML struktūros, komunikacija vyksta per HTTPS naudojant SOAP protokolą;

- Srautas 2 – ataskaitų formavimas ir peržiūra, detalių duomenų analizė: interneto naršyklės aplinkoje arba *SAS Enterprise Guide* aplinkoje; LMDS automatinių procesų ir tarnybinės informacijos administravimas: *MDIS*, *SAS Enterprise Guide* arba *Base SAS* aplinkoje. Prieigos teisių valdymas ir *SAS Stored Process* kūrimas vykdomi *SAS Managment Console* aplinkoje. Iš naudotojo kompiuterio į serverį siunčiami prisijungimo parametrai ir duomenų užklausos (t. y. informacija apie naudotoją ir jo pageidaujamas matyti duomenis ar ataskaitas), serveryje ši informacija apdorojama ir atitinkami duomenys perduodami į naudotojo kompiuterį;

- Srautas 3 – naudotojų ir naudotojų grupių, turinčių teisę dirbti su LMDS, informacijos įkėlimas į SAS serverį (atliekamas automatiškai, kartą per parą), vidinių LMDS naudotojų autentifikavimas.

3. LMDS TOBULINIMO SPRENDIMO TECHINIS SUDERINAMUMAS SU JAU ĮDIEGTAIS LIETUVOS MUITINĖJE SPRENDIMAIŠ

3.1 Sprendimo atitikimas integruotos MIS funkcinės ir techninės architektūros reikalavimams bei SAS programinės įrangos panaudojimas

Siūlomas LMDS tobulinimo sprendimas bus realizuotas tomis pačiomis priemonėmis, kaip ir esama bei šiuo metu veikianti LMDS sistema. Dėl šios priežasties patobulinta bei praplėsta LMDS paveldės tuos pačius integravimo į MIS sistemą principus: tinklo, tarnybinių stočių, duomenų saugyklos panaudojimą, valdymo, stebėjimo bei atsarginių kopijų sistemų veikimo tvarkas ir kt. Todėl, tiekėjas gali užtikrinti, kad praplėsta ir patobulinta LMDS bus pilnai suderinta su esamu MIS modeliu.

Siūlomas sprendimas bus suderinamas su paslauginės informacinių sistemų architektūros (*Service Oriented Architecture*) principais – naudojant jungiamąją programinę įrangą *WebMethods* bei žiniatinklio paslaugas (*WebServices*). LMDS bus integruojama su bet kokiais kitais MIS posistemiais, kurie palaiko šią galimybę. Siūlomo sprendimo integracija su *WebMethods* bus užtikrinama naudojant *SAS Integration Technologies* per šiuos standartus: HTTP(s), XML, SOAP, WSDL.

Siūlomos LMDS tobulinimo paslaugos bus įgyvendinamos SAS technologijų pagrindu, panaudojant šiuo metu LM turimą SAS programinę įrangą, kuri yra visiškai suderinama su LM turima techninės įrangos infrastruktūra.

Tiek šiuo metu veikianti LMDS, tiek Senoji DS veikia SAS programinės įrangos pagrindu. LM darbuotojai yra susipažinę, pripratę ir apmokyti dirbti su šiomis duomenų saugyklomis. LM šiuo metu turi licencijavusi labai šį SAS programinės įrangos paketą:

- SAS Enterprise Business Intelligence Server:
 - SAS Foundation:
 - Base SAS – pagrindinis modulis leidžiantis atlikti duomenų išgavimą, transformavimą bei įkėlimą. Šis modulis susideda iš: SAS language, SAS Macro Language, Base SAS procedūrų;
 - SAS/ACCESS to Oracle – sąsaja (skaitymas ir rašymas) su Oracle DB;
 - SAS/ACCESS to ODBC – sąsaja (skaitymas ir rašymas) su išoriniais šaltiniais per ODBC protokolą;
 - SAS/ACCESS to PC Files – sąsaja (skaitymas ir rašymas) su šių formatų failais: Microsoft Excel, Microsoft Access, dBase, Lotus, SPSS, JMP;
 - SAS/CONNECT – sąsaja tarp SAS Foundation esančio galutinio naudotojo kompiuteryje ir SAS Foundation esančio serveryje;
 - SAS/STAT – statistinis modulis;
 - SAS/GRAPH – grafinis modulis;
 - SAS Integration Technologies – SAS programinių produktų integravimo į vieningą sistemą programinė priemonė ir sąsaja su išorinėmis sistemomis naudojant šias priemones: J2EE, .Net, C++, C#, VisualBasic.Net, WebServices, SOAP, MicrosoftActive Directory, Microsoft MSMQ, IBM WebSphere MQ, Java Message Service (JMS).
 - SAS Metadata Server – SAS metaduomenų serveris, t.y. centrinis repozitorius visiems organizacijos sukurtiems ir naudojamiems metaduomenims valdyti ir tvarkyti;
 - SAS Stored Process Server – modulis skirtas centriniame serveryje saugoti, valdyti ir vykdyti anksčiau SAS aplinkoje sukurtas programas;

- SAS OLAP Server – modulis skirtas daugiamatėms veiklos srities duomenų ataskaitoms rengti ir informacijai analizuoti;
- SAS Information Delivery Portal – programinė priemonė, suteikianti naudotojams galimybę pasiekti informaciją, platinti ir skelbti paruoštas ataskaitas interneto naršyklės aplinkoje;
- SAS Web Report Studio – programinė priemonė, suteikianti naudotojams galimybę patiems kurti ataskaitas interneto naršyklės aplinkoje;
- SAS Information Map Studio – programinė priemonė, skirta aprašyti duomenis veiklos kalba;
- SAS Add-in for MS Office – naudotojo programinė įranga, skirta integracijai su Microsoft Office programomis;
- SAS Enterprise Guide – programinė priemonė, suteikianti galimybę naudotojams formuoti užklausas, informatyvias ataskaitas, analizuoti duomenis keliais pjūviais, naudojant OLAP technologiją, atlikti prognozes;
- MDIS Data Management – duomenų integravimo paketas veikiantis SAS pagrindu (daugiau apie MDIS Data Management žr. sk. „2.2 LMDS tobulinimo sprendimas ir siūlomos priemonės“).

Tiekėjas siūlo LMDS tobulinimo sprendimą realizuoti tomis pačiomis priemonėmis, kaip ir esama bei šiuo metu veikianti LMDS sistema. Toks programinės įrangos panaudojimas LMDS tobulinimo įgyvendinimui padės LM išsaugoti įdėtas investicijas (*investment saving*) bei užtikrins investicijų efektyvesnį ir platesnį panaudojimą. Patobulinta bei praplėsta LMDS paveldės tuos pačius integravimo į MIS sistemą principus bei bus pilnai suderinta su esamu MIS modeliu.

3.2 Saugos reikalavimai ir saugą užtikrinančios priemonės

LMDS duomenų sauga organizuojama vadovaujantis Muitinės informacinių sistemų duomenų saugos politika.

Informacijos saugumą bei saugią prieigą prie LMDS užtikrina visuma priemonių:

- LM vidinio tinklo (*Local Area Network*) apsaugos priemonės;
- efektyvus naudotojų ir naudotojų grupių administravimas katalogų tarnyboje *Microsoft Active Directory*.
- naudotojų prieigos teisių administravimas SAS metaduomenų serveryje;
- saugus duomenų perdavimas tarp naudotojų kompiuterių ir serverių;
- LMDS programinės įrangos ir duomenų apsauga UNIX lygyje.

Perkančiosios organizacijos vidinio tinklo apsauga nuo nepageidaujamų prisijungimų iš išorės yra užtikrinama ugniasienių (*firewalls*) ir jose aprašytų taisyklių panaudojimu, tinklo atskyrimo priemonėmis, „demilitarizuotų zonų“ (DMZ) panaudojimu ir panašiomis priemonėmis. Vidinio tinklo apsauga rūpinasi pati Perkančioji organizacija (tinklo administratoriai).

Efektyvus naudotojų ir jų grupių administravimas katalogų tarnyboje *Microsoft Active Directory* (toliau - AD) užtikrina apsaugą nuo nepageidaujamo naudotojų prisijungimo į LMDS. Perkančiosios organizacijos katalogų tarnyba yra vieninga naudotojų ir jų grupių valdymo priemonė. Čia yra kuriami ir šalinami naudotojai (naudotojų atributai: vardas, pavardė, slaptažodis, pareigos, el. paštas, tel. numeris ir pan.), nustatomos slaptažodžių sudėtingumo, slaptažodžių keitimo taisyklės ir pan. Vartotojų administravimu katalogų tarnyboje rūpinasi pati perkančioji organizacija (katalogų tarnybos administratoriai). Šiuo metu LMDS naudotojų autentifikavimas yra vykdomas AD serveryje, o LMDS naudotojų prieigos teisės yra administruojamos SAS metaduomenų serveryje. Naudotojai į SAS metaduomenų serverį yra replikuojami iš AD serverio. Paslaugų tiekėjas, tobulinant LMDS, siūlo išlaikyti tą patį aukščiau aprašytą duomenų saugumo

užtikrinimo principą.

Projekto metu, vienas iš numatytų uždavinių yra teisėto duomenų teikimo išorinėms organizacijoms užtikrinimas, kuris gali būti atliekamas tiek formuojant įvairaus formato duomenų rinkinius, tiek pateikiant duomenis išoriniams vartotojams *SAS Portal* aplinkoje. Jei šio uždavinio įgyvendinimo metu bus nuspręsta prie *SAS Portal* ataskaitų leisti prisijungti ir išoriniams (kitų institucijų arba nutolusių LM padalinių) naudotojams, tai šie naudotojai galės būti kuriami tiesiogiai SAS metaduomenų serveryje.

Saugų duomenų perdavimą tarp naudotojų kompiuterių ir serverių užtikrina duomenų šifravimo protokolai:

- SAS Proprietary Encryption – duomenų, persiunčiamų tarp SAS klientų (SAS Enterprise Guide, SAS Foundation, SAS Add-In for Microsoft Office) ir SAS serverio, šifravimo protokolas. Šis protokolas yra SAS Base modulio dalis.
- SSL (Secure Socket Layer) – duomenų, persiunčiamų tarp interneto naršyklės (per kurią galutinis naudotojas pasiekia SAS Web aplikacijas) ir Web serverio, šifravimo protokolas.
- SSH File Transfer Protocol (arba Secure File Transfer Protocol arba SFTP) – saugaus duomenų perdavimo protokolas tarp UNIX ir SSH klientinių programų (pvz. PUTTY, WinSCP). Paprastai šiomis programomis naudojasi tik UNIX administratoriai, o ne galutiniai naudotojai.

Programinė įranga suinstaliuota LMDS serveriuose ir ten esantys duomenys turi būti tinkamai apsaugoti UNIX prieigų ribojimo priemonėmis. Šias prieigas projekto vykdymo metu sukonfigūruos paslaugų tiekėjas, reikalui esant padedant Perkančiosios organizacijos UNIX administratoriams.

4. PASLAUGŲ TEIKIMO ĮGYVENDINIMO STRATEGIJA IR PROJEKTO DARBŲ PLANAS

4.1 Paslaugų teikimo įgyvendinimo strategija

LM duomenų saugyklos tobulinimo tikslas yra atnaujinti LMDS dalykinės sritis dėl keičiamų ir vystomų pirminių sistemų, sukurti naujas dalykinės sritis, su kuriomis susiję duomenys šiuo metu yra naujai sukurtų arba kuriamų IS rezultatai, bei įgyvendinti uždavinius, skirtus kuo platesnei muitinės veiklos sričių ir procesų analizei, veiklos prognozavimui ir strategijos planavimui.

Projekto tikslas yra labai platus, jam pasiekti bus reikalinga išspręsti daug uždavinių. Projektui įgyvendinti numatytas laikotarpis – 36 mėnesiai nuo Sutarties įsigaliojimo datos (jeigu sutartis bus pasirašyta iki 2021 m. gruodžio 11d.), iš kurių 24 mėn. bus teikiamos LMDS tobulinimo paslaugos ir 12 mėn. nemokamos garantinės priežiūros paslaugos.

Atsižvelgdami į sukaupą patirtį kuriant ir vystant duomenų saugyklas bei numatomas projekto apimtis ir terminus, siūlome LMDS tobulinti palaipsniui – darbų ciklais, kurių metu LMDS bus plečiama integruojant naujas bei atnaujinant esamas dalykinės sritis, taip pat atnaujinant esamus ir sukuriant papildomus analitikos ir duomenų pateikimo naudotojams įrankius. Šio sprendimo privalumai:

- Tobulinant LMDS palaipsniui, užtikrinamas greitesnis rezultatų pateikimas galutiniam naudotojui – rezultatai pateikiami kiekvieno ciklo pabaigoje, nelaukiant viso projekto pabaigos;
- Ciklo apimtyje yra įgyvendinami mažesnės apimties uždaviniai, užtikrinamas didesnis dėmesys kiekvienam uždaviniui;
- Esant būtinybei yra galimybė perkelti uždavinio sprendimą į vėlesnį ciklą (pavyzdžiui, dėl nebaigtų tam tikros pirminės sistemos tvarkymo darbų);
- Vieno įgyvendinimo ciklo metu išmoktos pamokos ir sukaupta patirtis, leidžia efektyviau dirbti kitų ciklų metu - taip užtikrinama geresnė rezultatų kokybė.

Galimas alternatyvus sprendimas – neskaidyti projekto į ciklus. Tokiu būdu, po preliminaros analizės būtų atliekama pilnos apimties detali analizė, po to pilnos apimties projektavimas, realizavimas ir testavimas. Šio sprendimo trūkumai:

- Visus projekto metu sukurtus produktus naudotojai testuos projekto pabaigoje ir tai bus labai didelės apimties testavimas;
- Naudotojai ilgai negalės naudotis prioritetiniais sprendimais;
- Labai padidėja rizika, kad projekto uždavinių sprendimas (analizė, projektavimas) gali būti stabdomas dėl nebaigtų vystyti pirminių sistemų.

Atsižvelgiant į šiuos trūkumus, siūlomas projekto įgyvendinimo strateginis sprendimas – skaidyti projektą į ciklus.

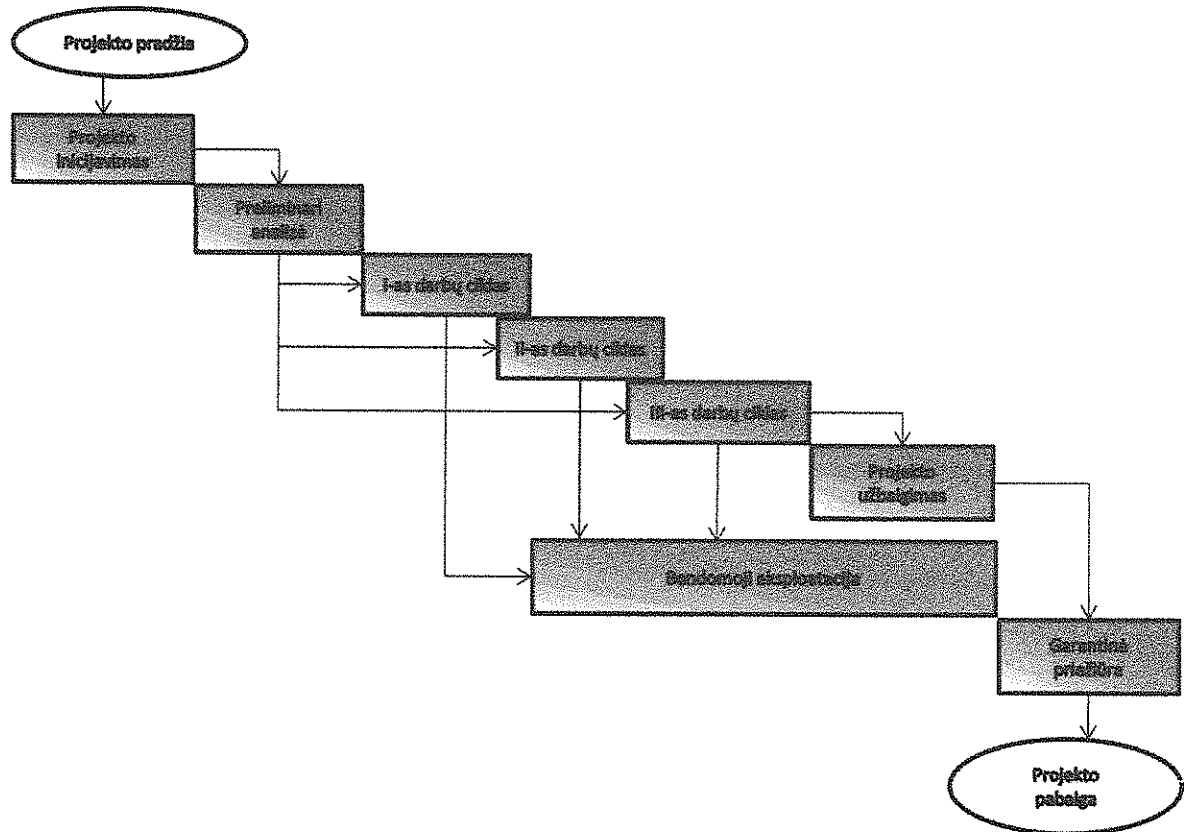
Ciklo apimtis nustatoma derinant susijusius uždavinių įgyvendinimo apribojimus bei galimybes, taip pat uždavinių įgyvendinimui būtinus išteklius. Pasirašius sutartį, bus atlikta preliminarinė analizė, kurios pagrindu bus parengtas Sutarties (projekto) įgyvendinimo darbų planas.

Preliminariai siūloma projektą įgyvendinti trimis įgyvendinimo ciklais. Uždaviniai į ciklus būtų paskirstomi prioritetą teikiant:

- LMDS architektūros papildymui pirminių duomenų sritimi bei duomenų įkėlimo į šią sritį procesų sukūrimui,
- importo bei eksporto dalykinės srities atnaujinimui dėl duomenų šaltinio pasikeitimo ir jos praplėtimui naujais poreikiais.

Kitos veiklos bus derinamos su Integruotos MIS posistemų vystymu.

3 schema. Tiekėjo siūloma projekto įgyvendinimo schema

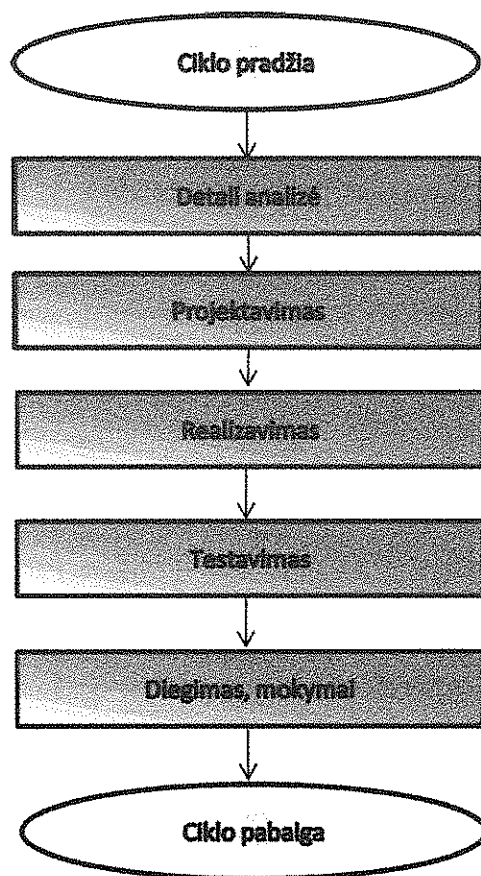

Projekto pradžioje bus atliekama preliminarinė analizė. Jos metu bus išnagrinėta sutarties vykdymo pradžioje esama informacinių sistemų, kurių duomenys numatomi įkelti į LMDS, būklė, analizuojami jų keitimo naujomis bei vystymo ir plėtros planai. Preliminarios analizės metu taip pat bus nagrinėjama bendra į LMDS numatomų įkelti duomenų kokybė. Preliminarios analizės rezultatai bus pateikiami preliminarios analizės ataskaitoje.

Kiekvieno ciklo metu bus analizuojami, projektuojami, kuriami, testuojami bei diegiami ciklo metu numatyti įgyvendinti uždaviniai, kuriama dokumentacija, rengiami visų lygių vartotojų apmokymai. Ciklo gale uždavinių įgyvendinimo rezultatai bus perduoti naudotojams. Kitų ciklų metu bus vykdoma įdiegtų rezultatų bandomoji eksploatacija (ikigarantinė priežiūra).

Tokiu būdu, vykdant projektą įgyvendinimo ciklais, palaipsniui bus atliktos visos numatytos veiklos, išspręsti nustatyti uždaviniai, įgyvendinti projekto tikslai bei užtikrintas nepertraukiamas ir stabilus LMDS veikimas, jos prieinamumas naudotojams ir kokybiškos informacijos pateikimas. Vadovaujantis Paslaugų tiekėjo naudojama metodika, kiekvienas projekto vykdymo ciklas bus skaidomas į etapus. Etapo metu bus atliekami numatyti darbų paketai ir pateikiami sutarti rezultatai. Kadangi projektą siūloma įgyvendinti ciklais, tai kiekvienas ciklas, savo ruožtu, būtų skaidomas į įgyvendinimo etapus – analizę, projektavimą, realizavimą, testavimą ir diegimą. Schemoje žemiau yra pavaizduota kiekvieno darbų ciklo eiga:

4 schema. Ciklo įgyvendinimo schema

Projekto užbaigimo metu Tiekėjas apibendrina projekto eigą, parengs Garantinės priežiūros reglamentą.

Įdiegus naujas LMDS komponentes ar jau esamų komponentių papildytas versijas iki LMDS garantinės priežiūros etapo pradžios bus vykdoma bandomoji eksploatacija, kurios metu bus teikiamos nemokamos įdiegtų komponentių priežiūros paslaugos (ikigarantinė priežiūra).

Paskutinius 12 Sutarties galiojimo mėnesių bus atliekama projekto metu sukurtų produktų garantinė priežiūra.

Tiekėjas techninėje užduotyje įvardintas LMDS tobulinimo paslaugas siūlo teikti tokiu nuoseklumu:

2 lentelė. LMDS tobulinimo paslaugų teikimo nuoseklumas

Eil. Nr.	Paslauga	Atliekami darbai	Rezultatai
1.	Projekto inicijavimas	Parengiamas Projekto kokybės planas.	▪ Projekto kokybės planas.
2.	Preliminari analizė	Nagrinėjami poreikiai projekto uždaviniams. Vertinama sutarties pradžioje esama informacinių sistemų, kurių duomenys numatomi įkelti į LMDS, būklė. Analizuojami sistemų keitimo naujomis bei vystymo ir	▪ Susitikimų protokolai; ▪ Preliminarios analizės ataskaita; ▪ Sutarties įgyvendinimo darbų

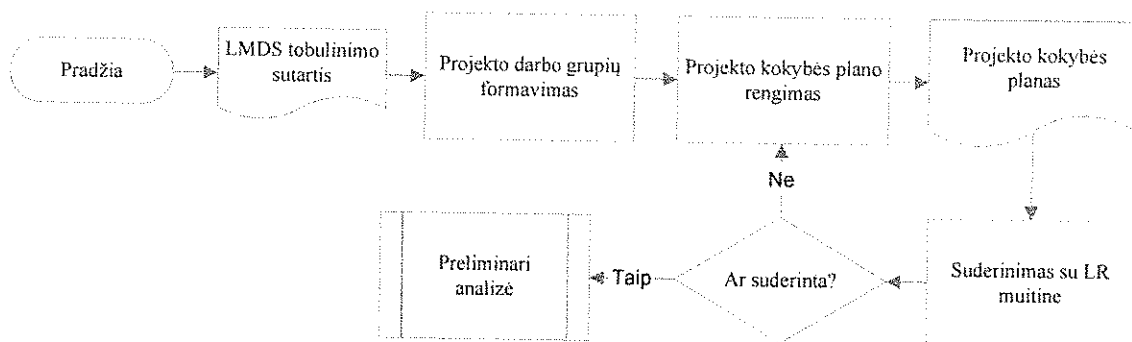
Et. Nr.	Paslauga	Atliekami darbai	Rezultatai
		plėtos planai. Nagrinėjama bendra į LMDS numatomų įkelti duomenų kokybė. Atsižvelgiant į analizės rezultatus, patikslinamas projekto vykdymo grafikas.	planas.
3.	Detali analizė	Kiekvieno ciklo analizės etapo metu analizuojami ir aprašomi detalūs ciklo metu atliekamų darbų funkciniai, duomenų, atvaizdavimo ir saugumo reikalavimai, kuriama preliminarini duomenų saugyklos naujų bei keičiamų modulių struktūra, numatomi bei suderinami darbo su duomenimis būdai, ataskaitos: ▪ Išsiaiškinami bei su Užsakovu suderinami ciklo metu numatytų darbų detalūs funkciniai, duomenų, atvaizdavimo ir saugumo reikalavimai; ▪ Atliekama ciklo kūrimo metu naudojamų pirminių sistemų detali duomenų analizė. Analizė atliekama įvertinant šiuos parametrus: ○ Pilnumą; ○ Teisingumą; ○ Trūkstamas reikšmės; ○ Tinkamumą; ○ Apjungimo tikslumą. ▪ Numatomos preliminarios duomenų tikrinimo taisyklės; ▪ Sugeneruojamas preliminarus duomenų modelis, kuriame numatomos ciklo metu: ○ Būsimos bei keičiamos dimensijos; ○ Būsimos bei keičiamos pagalbinės lentelės; ○ Būsimi bei keičiami duomenų moduliai, jų detalumas; ○ Preliminarus laukų, įeinančių į dimensijas, pagalbinės lentelės ir modulių, sąrašas; ○ Bendros modulių formavimo taisyklės; ○ Integracija su esančiais moduliais; ▪ Numatomos ir suderinamos naudotojams reikalingos ataskaitos; ▪ Numatomi kiti duomenų apskaitos būdai, generuojami duomenų rinkiniai.	▪ Analizės susitikimų protokolai; ▪ LMDS tobulinimo detalios analizės ataskaita (vienas dokumentas visiems ciklams – kiekvieno ciklo metu ši ataskaita bus papildoma).
4.	Projektavimas	Kiekvieno ciklo projektavimo etape, pagal LMDS tobulinimo detalios analizės ataskaitoje esančius reikalavimus, ruošiamas LMDS tobulinimo detalus projektavimo dokumentas, kuriame: ▪ Nustatomi iš pirminių sistemų nukraunami duomenys; ▪ Projektuojami duomenų tikrinimai; ▪ Kuriamas detalus duomenų modelis, kuriame: ○ Projektuojama tiksli dimensijų, pagalbinių lentelių ir modulių struktūra; ○ Numatomos kiekvieno lauko formavimo taisyklės bei duomenys, iš kurių laukas formuojamas; ○ Numatomi duomenų formavimo algoritmai;	▪ Projektavimo susitikimų protokolai; ▪ LMDS tobulinimo detalus projektavimo dokumentas (vienas dokumentas visiems ciklams – kiekvieno ciklo metu jis bus papildomas).

EB. Nr.	Paslauga	Atliekami darbai	Rezultatai
		○ Numatomi integracijos su kitais moduliais arba sistemomis algoritmai; ▪ Projektuojamas duomenų saugumas – numatomos vartotojų grupės bei teisės; ▪ Projektuojamos naudotojų ataskaitos; ▪ Projektuojami kiti duomenų apsaugos būdai.	
5.	Realizavimas	Kiekvieno ciklo realizavimo etape atliekami LMDS tobulinimo detalaus projektavimo dokumente numatyti darbai: ▪ Kuriami duomenų nukrovimo iš pirminių sistemų algoritmai; ▪ Kuriami duomenų tikrinimo algoritmai; ▪ Kuriamas LMDS tobulinimo detalaus projektavimo dokumente numatytas duomenų modelis: ○ Kuriamos bei keičiamos dimensijos, pagalbinės lentelės ir moduliai; ○ Kuriami integracijos su kitais moduliais arba sistemomis algoritmai; ▪ Kuriamos numatytos ataskaitos; ▪ Kuriami duomenų apsaugos algoritmai; ▪ Sukuriamos bei sukonfigūruojamos saugumo grupės bei teisės; ▪ Automatizuojamas visų sukurtų algoritmų vykdymas; ▪ Atnaujinama LMDS dokumentacija (sistemos aprašymas, naudotojo vadovas, administratoriaus vadovas); ▪ Atliekamas sukurtų produktų gamintojo testavimas bei paruošiama gamintojo testavimo ataskaita.	▪ Sukurti nauji LMDS moduliai, ataskaitos, sąsajos ar duomenų rinkiniai; ▪ Atnaujintas LMDS sistemos aprašymas; ▪ Atnaujintas LMDS administratoriaus vadovas; ▪ Atnaujintas LMDS naudotojo vadovas; ▪ Gamintojo testavimo ataskaita.
6.	Testavimas	Kiekvieno ciklo testavimo etape yra vykdomas realizuotų uždavinių testavimas: ▪ Suderinamas priėmimo testų planas; ▪ Suderinami priėmimo testų scenarijai; ▪ Apmokomi testuotojai; ▪ Vykdomas priėmimo testavimas; ▪ Parengiama priėmimo testavimo ataskaita.	▪ Priėmimo testų planas; ▪ Priėmimo testų scenarijai; ▪ Priėmimo testavimo ataskaita
7.	Diegimas	Kiekvieno ciklo diegimo etape yra: ▪ Diegiama realizavimo etape sukurti ir testavimo etape priimti rezultatai; ▪ Suformuojama/įkeliami numatyta duomenų istorija; ▪ Parengiama mokymų medžiaga. ▪ Vykdomi mokymai. ▪ Parengiama mokymų ataskaita.	▪ Gamybinėje aplinkoje įdiegti nauji LMDS moduliai, ataskaitos, sąsajos ar duomenų rinkiniai; ▪ Mokymų medžiaga; ▪ Mokymų ataskaita.
8.	Bandomoji eksploatacija	Bandomosios eksploatacijos metu teikiamos naujų/pakeistų LMDS komponentų ikigarantinės priežiūros paslaugos: ▪ Stebimas įdiegtų produktų darbas; ▪ Užtikrinamas nepertraukiamas ir stabilus LMDS veikimas, jos prieinamumas naudotojams ir kokybiškos informacijos	▪ Išspręstos pastebėtos problemos; ▪ Atnaujintas Sistemos aprašymas.

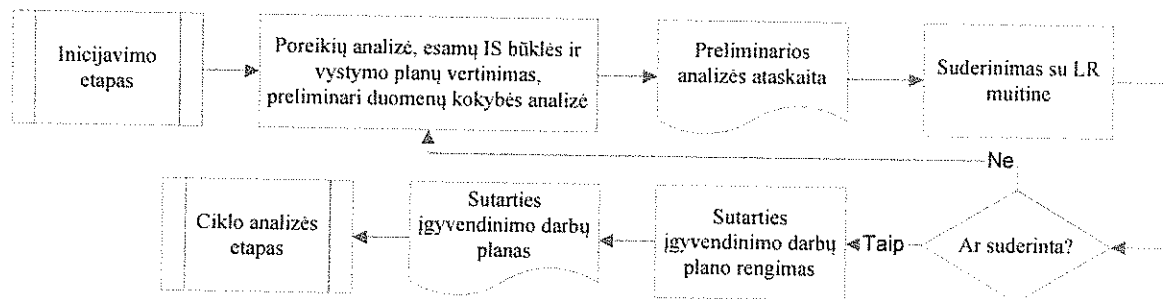
Et. Nr.	Paslauga	Atliekami darbai	Rezultatai
		teikimas; ▪ Šalinamos pastebėtos problemos.	
9.	Projekto užbaigimas	Rengiami projekto baigiamieji dokumentai: ▪ Parengiamas garantinės priežiūros reglamentas; ▪ Parengiama Galutinė ataskaita.	▪ Garantinės priežiūros reglamentas; ▪ Galutinė ataskaita.
10.	Garantinė priežiūra	Atliekama sukurto sistemos garantinė priežiūra ir teikiamos garantinės priežiūros ataskaitos.	▪ Išspręstos iškilusios problemos.

Toliau paslaugų teikimo nuoseklumas detalizuojamas schemose:

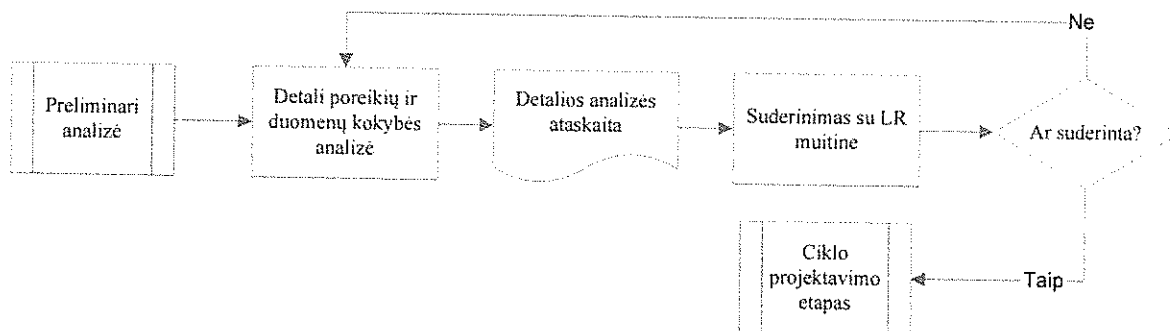
5 schema. Projekto inicijavimas

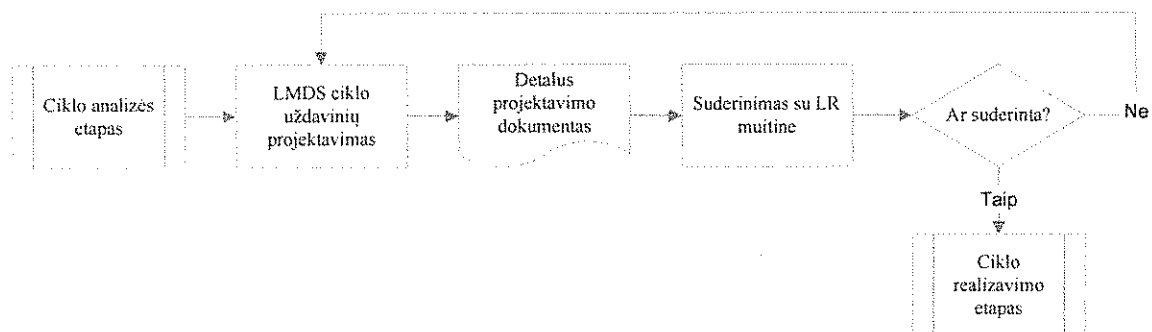
6 schema. Preliminari analizė

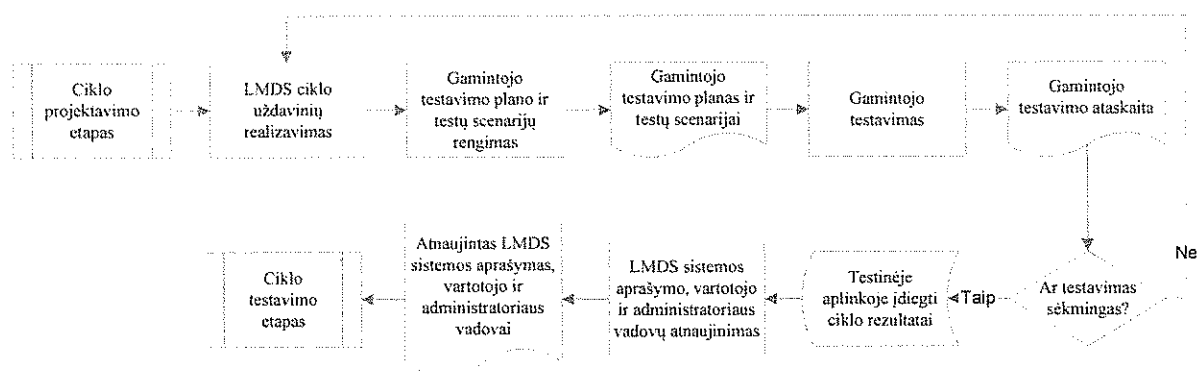
7 schema. Ciklo detalios analizės etapas

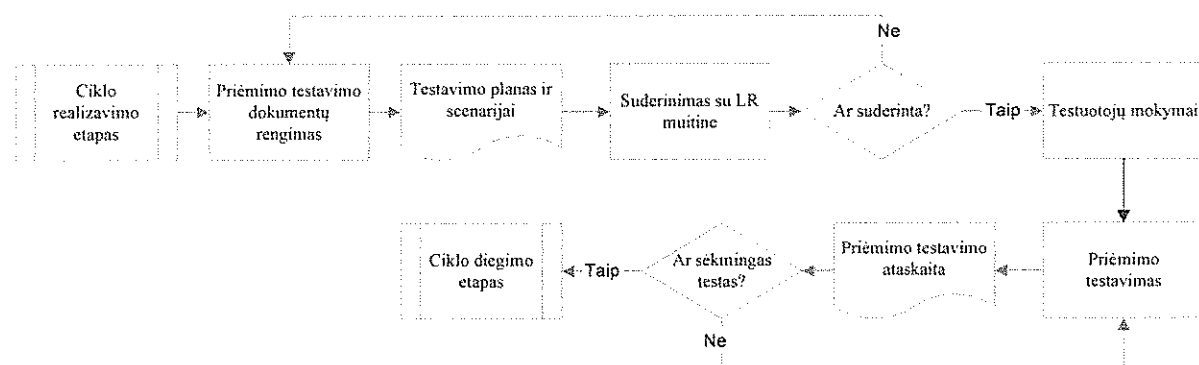
8 schema. Ciklo projektavimo etapas

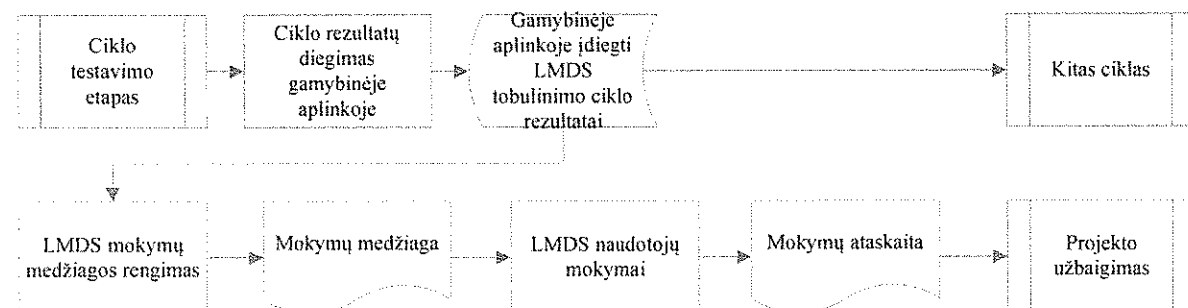
9 schema. Ciklo realizavimo etapas

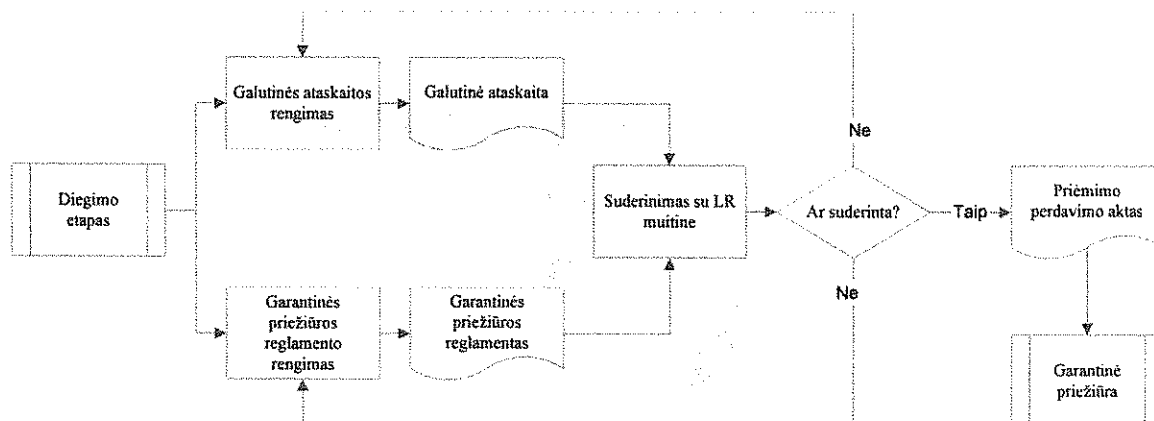
10 schema. Ciklo testavimo etapas

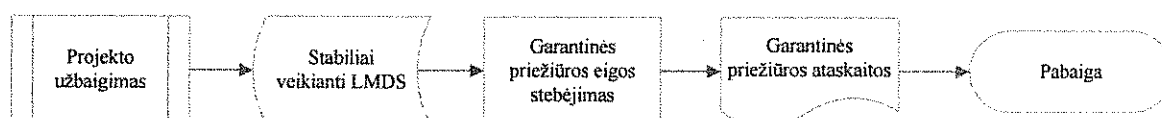
11 schema. Ciklo diegimo etapas

12 schema. Projekto užbaigimas

13 schema. Garantinė priežiūra

Paslaugų teikimo rezultatai apims programinius kodus bei dokumentus. Rengiant Sistemos aprašymo, Naudotojo vadovo ir Administratoriaus vadovo dokumentus bus papildyti/pakoreguoti jau egzistuojantys dokumentai.

Tiekėjas LMDS tobulinimo projekto metu Užsakovui pateiks šiuos LMDS tobulinimo rezultatus:

- Projekto kokybės planas (PKP);
- Preliminarios analizės ataskaita;
- Sutarties įgyvendinimo darbų planas;
- LMDS tobulinimo detalios analizės ataskaita;
- LMDS tobulinimo detalaus projektavimo dokumentas;
- Atnaujintas LMDS sistemos aprašymas;
- Atnaujintas LMDS administratoriaus vadovas;
- Atnaujintas LMDS naudotojo vadovas;
- LMDS tobulinimo gamintojo testavimo ataskaita;
- LMDS tobulinimo priėmimo testų planas ir scenarijai;
- LMDS tobulinimo priėmimo testavimo ataskaita;
- LMDS garantinės priežiūros reglamentas;
- Mėnesinės, ketvirtinės ir galutinė Sutarties įgyvendinimo ataskaitos;
- Nauji ar papildyti (pataisyti) LMDS komponentų programiniai kodai.

Visi dokumentai, įskaitant dokumentų projektus, bus rengiami ir pateikiami lietuvių kalba. Dokumentai bus pateikiami popierine ir elektronine forma (bus naudojami standartiniai Microsoft Office produktai).

4.2 Preliminarus projekto darbų planas

3 lentelė. Preliminarus projekto darbų planas

Veiklų skilčių spalvų reikšmės:

Planavimo ciklas
Veiklos grupė
Tiekėjo veiklos
Teikiamų rezultatų
LM veiklos

Laiko skalės spalvų reikšmės:

Veiklų grupės trukmė
Tiekėjas
Projekto ciklo trukmė
Rezultatų derinimo laikotarpis
Suderintų rezultatų pateikimas

Atsakingi:

LM	LR multinė
PV	Projekto vadovas
ITV	IT ekspertų grupės vadovas
DSA	Duomenų saugyklos architektas
KV	Kokybės vadovas
DSE	Programuotojai, duomenų saugyklos ekspertai

c - ciklas

A - Veiklos (activity)

- Dokumentai

- Programinė įranga

Eil. Nr.		Veiklos	Atsakingas	Trukmė (mėn.)	I Projekto įgyvendinimo metai												II Projekto įgyvendinimo metai												Garantinis palaikymas												
					1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
2	A	Projekto komandų sudarymas ir patvirtinimas	PV	1																																					
3	A	Projekto pristatymas / Projekto komandų susitikimas	PV																																						
4	A	Projekto kokybės plano parengimas	PV, KV																																						
5	A	IAP sudarymas	PV, KV, LM																																						
6		Projekto kokybės planas																																							
8	A	Preliminari poreikių LMDS numatytiems tobulinimo uždaviniais analizė	ITV, DSA, DSE	1																																					
9	A	Bendra informacinių sistemų, numatomų integruoti į LMDS, analizė	DSA, DSE	1																																					
10	A	Preliminari duomenų, numatomų integruoti į LMDS, kokybės analizė	DSA, DSE	1																																					
12	A	Sutarties įgyvendinimo darbų plano rengimas ir pateikimas	PV, DSA	1																																					
13	A	Preliminarios analizės ataskaitos rengimas ir pateikimas	ITV, DSA	1																																					
14	A	Preliminaria analizės ataskaita sudarymas	PV, DSA, LM	1																																					
15	A	Darbo įgyvendinimo darbų plano sudarymas	PV, LM	1																																					
16		Sutarties įgyvendinimo darbų planas																																							
17		Preliminari analizės ataskaita																																							
18	A	Kokybės kontrolės planavimas	PV, KV	1																																					
19	A	Garantinis palaikymas ir aptarnavimas	PV	3																																					
24		Projekto ciklas		22																																					
25	I	I Projekto ciklas	PV, ITV, DSA, DSE, KV	8																																					
26	II	II Projekto ciklas	PV, ITV, DSA, DSE, KV	4																																					
27	III	III Projekto ciklas	PV, ITV, DSA, DSE, KV	4																																					
28		Garantinis palaikymas																																							
25	A	Detali vartotojų poreikių ciklo uždaviniams analizė	DSA, DSE, ITV	3																																					
26	A	Detali informacinių sistemų, numatomų kelti į LMDS, analizė	DSA, DSE	3																																					
27	A	Detali numatomų į LMDS kelti duomenų kokybės analizė	DSA, DSE	3																																					
28	A	Duomenų tikrinimo taisyklių derinimas	DSA, DSE	3																																					

Eil. Nr.	Veiklos	Atsakingas	Trukmė (mėn)	I Projekte įgyvendinimo mėn.												II Projekte įgyvendinimo mėn.												Garantinis palaikymas													
				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
73	A	Priėmimo testų ataskaitos rengimas	PV, KV, LM	3																																					
74		Priėmimo testų planas ir scenarijai																																							
75		Priėmimo testų ataskaita																																							
76	A	Kokybės kontrolės įvykdymas	PV																																						
77	A	Valdymo ir priežiūros ataskaitos rengimas	PV																																						
78		Priežiūros ataskaita																																							
79	A	Sukurtų / atnaujintų ciklo uždavinių diegimas gamybinėje aplinkoje	DSA, DSE	3																																					
80	A	Duomenų įkėlimas	DSA, DSE	3																																					
81	A	Duomenų saugyklos procesų papildymas	DSA, DSE	3																																					
82		Atnaujinta LMDS																																							
83	A	Mokymų medžiagos rengimas	ITV, DSE	3																																					
84	A	LMDS administratorių mokymai	ITV	3																																					
85	A	LMDS naudotojų mokymai	DSE	3																																					
86	A	Mokymų ataskaitos rengimas	PV	3																																					
87		Mokymų ataskaita																																							
88	A	Kokybės kontrolės įvykdymas	PV	2																																					
89	A	Valdymo ir priežiūros ataskaitos rengimas	PV	2																																					
90		Priežiūros ataskaita																																							
91	A	Galutinės ataskaitos parengimas	PV, KV	1																																					
92	A	Garantinės priežiūros ataskaitos suderinimas	PV, LM	1																																					
93	A	Projekto rezultatų priėmimo perdavimo akto parengimas	PV	1																																					
94	A	Projekto rezultatų priėmimo perdavimo akto parengimas	LM																																						
95	A	LMDS garantinės priežiūros reglamento rengimas	PV	1																																					
96	A	LMDS garantinės priežiūros reglamento suderinimas	PV, LM	1																																					
97		LMDS garantinės priežiūros reglamentas																																							
98		Galutinė projekto ataskaita																																							
99		Projekto rezultatų priėmimo perdavimo akto																																							
100	A	Kokybės kontrolės įvykdymas	PV	2																																					
101	A	Valdymo ir priežiūros ataskaitos rengimas	PV	2																																					
102		Priežiūros ataskaita																																							
103	A	LMDS stabilios veikimo užtikrinimas	DSE	14																																					
104	A	Operatyvus LMDS veikimo trikdžių šalinimas, iškilusių problemų sprendimas	DSE, DSA, PV, ITV	14																																					
105	A	Valdymo ir priežiūros ataskaitos rengimas	PV	14																																					

Lentelėje žemiau yra pateikiamas konkrečių paslaugų priskyrimas ciklams.

4 lentelė. Paslaugų priskyrimas ciklams

Eil. Nr.	Paslaugos pavadinimas	Ciklas
1.	Atnaujinta LMDS importo ir eksporto sutvarkytų duomenų sritis, LMDS papildyta naujomis ataskaitomis bei naujais duomenų rinkiniais, skirtais kitiems Integruotos MIS posistemiams (pagal techninės specifikacijos 3.1.1.1. p.);	I
2.	Sukurta nauja TAX FREE deklaracijų sutvarkytų duomenų sritis, papildytos LMDS esančios ataskaitos (pagal techninės specifikacijos 3.1.1.2. p.);	II
3.	Atnaujinta LMDS grynųjų pinigų deklaracijų sutvarkytų duomenų sritis, papildytos LMDS esančios ataskaitos (pagal techninės specifikacijos 3.1.1.3. p.);	II
4.	NTKS vystymo, susijusio su atnaujinto EUCDM duomenų modulio įgyvendinimu, rezultatų pagrindu atnaujinta tranzito ir TIR knygių sutvarkytų duomenų sritis, LMDS papildyta naujomis ataskaitomis bei naujais duomenų rinkiniais, skirtais kitiems Integruotos MIS posistemiams (pagal techninės specifikacijos 3.1.2. p.);	II
5.	Pataisytos (papildytos) su deklaracijų rizikos valdymo (RIKS-N) duomenimis susijusios duomenų sritys, ataskaitos bei formuojami duomenų rinkiniai, skirti kitiems Integruotos MIS posistemiams (pagal techninės specifikacijos 3.1.3.1. p.);	I
6.	Atnaujintos ir papildytos su tikrinimų valdymo (KOMANDORAS) duomenimis susijusios duomenų sritys ir ataskaitos (pagal techninės specifikacijos 3.1.3.2. p.);	III
7.	Atliktų PREMI sistemos papildymų rezultatų pagrindu atnaujinta ir papildyta importo ir eksporto sutvarkytų duomenų sritis ir papildytos susijusios ataskaitos (pagal techninės specifikacijos 3.1.4. p.);	I
8.	MLS kaupiamų duomenų pagrindu atnaujintos ir papildytos susijusios duomenų sritys bei ataskaitos (pagal techninės specifikacijos 3.1.5. p.);	III
9.	LMDS sukaupų sumokėtų mokesčių duomenų pagrindu atnaujinta ir papildyta importo ir eksporto sutvarkytų duomenų sritis ir papildytos susijusios ataskaitos (pagal techninės specifikacijos 3.1.6. p.);	I
10.	PPMKS sukūrimo rezultatų pagrindu atnaujintos ir papildytos susijusios duomenų sritys bei ataskaitos (pagal techninės specifikacijos 3.1.7. p.);	III
11.	Sukurtos papildomos žiniatinklio priemonės, užtikrinančios duomenų teikimą kitoms muitinės ir (arba) išorinėms informacinėms sistemoms, pateikiančios duomenis iš įvairių duomenų sričių (pagal techninės specifikacijos 3.1.8. p.);	I, II, III
12.	Papildytos priemonės, užtikrinančios LMDS naudotojų administravimą, sukurtos papildomos LMDS priemonės naudotojų individualiam informavimui, prieigos stabdymui ir atstatymui, papildytos susijusios ataskaitos (pagal techninės specifikacijos 3.1.9. p.).	III

5. PASLAUGŲ TEIKIMO METODAI IR RIZIKOS VEIKSNIAI

Tiekėjas – UAB „Paspara“, daugiau nei 30 metų atstovaujantis SAS Institute Lietuvoje, savo veikloje vadovaujasi pažangiausiomis pasaulio technologijomis ir specifinėmis verslo šakų žiniomis. Įmonė teikia duomenų analizės, duomenų saugyklų poreikių analizės, projektavimo, kūrimo, diegimo, priežiūros bei vystymo paslaugas, taip pat atlieka vartotojų mokymus, reikalingus įdiegtų sistemų eksploatacijai ir palaikymui.

Visos UAB "Paspara" paslaugos teikiamos vadovaujantis SAS Institute rekomenduojamomis metodologijomis, tokiu būdu užtikrinant nuoseklų ir tarptautine patirtimi pagrįstą projektų vykdymą. Be to, teikiamos paslaugos tenkina ISO 9001:2000 kokybės bei ISO/IEC 27001:2013 saugumo standartus, patvirtinančius itin aukštą įmonėje teikiamų paslaugų kokybę.

SAS Projektų valdymo metodikos (*Project Management Methodology*) nuoseklus taikymas užtikrina, kad projektui keliami tikslai bus pasiekti. Metodika apima:

- Projekto inicijavimą ir planavimą (sutarties pasirašymas, projekto komandų formavimas, preliminarini reikalavimų analizė ir projekto apimties apibrėžimas);
- Projekto vykdymą (detali analizė, projektavimas, realizavimas, testavimas, diegimas);
- Kontrolę (darbų apimties kontrolė, keitimų kontrolė, laiko grafiko kontrolė, finansų kontrolė, rizikos valdymas, komunikacijos valdymas, išteklių valdymas, pažangos ataskaitų teikimas, dokumentų valdymas);
- Projekto užbaigimą (projekto veiklų apibendrinimas, baigiamųjų dokumentų parengimas).

LMDS tobulinimas bus vykdomas naudojantis visame pasaulyje pripažinta Ralph Kimball duomenų saugyklų kūrimo metodologija (The Data Warehouse Toolkit), kuri aprašo ekspertinius duomenų saugyklų projektavimo, realizavimo ir diegimo metodus. Ši metodologija siūlo DS duomenis saugoti žvaigždinės schemos forma. Šios schemos yra specialiai duomenų saugykloms kurti pritaikytos struktūros, kurios padeda duomenis išdėstyti taip, kad jie būtų kuo lengviau prieinami ir suprantami naudotojams bei užtikrintų greitą duomenų skaičiavimo bei pateikimo naudotojui funkcijų atlikimą.

Tiekėjas projekto sėkmingam rezultatų pasiekimui numato įgyvendinti šias priemones:

1. **Kompetentingos ir kvalifikuotos projekto komandos formavimas.** Sėkminga UAB Paspara veikla priklauso ne tik nuo įmonės siūlomų pirmaujančių verslo sprendimų, bet ir nuo profesionalaus vadovavimo projektams bei aukščiausios kvalifikacijos, patvirtintos SAS Institute, projektuotojų ir programuotojų komandos. Projekto įgyvendinimui siūlomi įmonės darbuotojai yra aukštos kvalifikacijos specialistai gerai išmanantys projektų valdymo ir klientų verslo specifiką, bei turintys ilgametę SAS projektų diegimo patirtį Lietuvoje (viešajame, privačiame sektoriuose) ir užsienyje.
Darbų atlikimui bus skiriami aukštos kvalifikacijos ekspertai, turintys LM keliamus reikalavimus atitinkančią kvalifikaciją, atitinkamą patirtį, naujausias tos srities žinias. Ekspertų kvalifikacija nuolat keliami ir tobulinama, atsižvelgiant į naujausias tendencijas ir aktualijas. Aukšta ekspertų kvalifikacija leidžia lanksčiai ir operatyviai koreguoti teikiamų paslaugų turinį bei formą (projekto rėmuose), atsižvelgiant į LM poreikius.
2. **Sutarties įgyvendinimo darbų plano parengimas ir suderinimas su LM.** Per du mėnesius nuo sutarties su LM pasirašymo bus parengtas ir pateiktas derinti Sutarties įgyvendinimo darbų planas, kuriame bus numatyti projekto darbai (apimtis), atsakingi vykdytojai, terminai, prioritetai.
3. **Projekto skaidymas į darbų ciklus.** Atsižvelgiant į tai, kad projekto apimtis yra didelė, o trukmė ilga, siūlomas strateginis sprendimas – suskirstyti numatomas įgyvendinti užduotis į darbų ciklus. Kiekvieno ciklo metu bus atliekama detali analizė, projektavimas, suprojektuotų užduočių realizavimas (programavimas, parametrizavimas), apimantis ir gamintojo testavimą, priėmimo testavimas, ciklo metu sukurtų rezultatų diegimas, apimantis ir naudotojų testavimą.

4. **Kokybės valdymas ir kontrolė.** LMDS tobulinimo projekto metu teikiamų paslaugų kokybę ir projekto įgyvendinimo efektyvumą užtikrins:

Projekto kokybės plano parengimas ir projekto veiklų vykdymas griežtai pagal PKP nustatytas tvarkas ir procedūras. Projekto kokybės plane bus nustatytos procedūros, kurios valdo paslaugų teikimą kartu su stebėjimo mechanizmais ir būtinais tolesniais veiksmais. PKP bus pagrindinis informacijos šaltinis, kuriame bus atskleistas bendras požiūris į projekto organizacinę struktūrą, valdymo principus, išteklius, rezultatus, kokybės užtikrinimo procedūras, keitimus, rezultatų tvirtinimo procesus ir atsakomybes, kontrolės ir peržiūrų formą bei mastą, svarbiausius rizikos veiksnius ir atitinkamas prevencines priemones. PKP bus pateikti kiekvieno projekto metu teikiamo rezultato (dokumentų, programinės įrangos) kokybės reikalavimai, nustatyti kriterijai ir jų matai.

Glaudus bendradarbiavimas tarp LM ir paslaugų tiekėjo bus užtikrinamas suformuojant projekto darbo grupę iš LM ir Paslaugų tiekėjo atstovų, kurie turės įgaliojimus priimti sprendimus dėl projekto eigos ir turinio. Darbo grupė reguliariai, iš anksto sutartu laiku, peržiūrės projekto įgyvendinimo eigą ir priims sprendimus dėl projekto eigoje kylančių klausimų.

LM atstovų įtraukimas į projekto įgyvendinimą – tai yra viena svarbiausių priemonių, leidžiančių užtikrinti, kad projekto metu pasiekti susitarimai ir patobulinta LMDS bus efektyviai naudojama institucijoje. Taip pat tai leidžia užtikrinti, kad projekto dalyviai jo eigoje įgis žinių, įgūdžių ir patirties, reikalingų tam, kad LMDS tobulinimas būtų sėkmingai tęsiamas ir pasibaigus šiam projektui.

Darbo grupių komplektavimas. Projekto įgyvendinimo metu didelis dėmesys bus skiriamas darbo grupių, kurios reikalingos projekto užduotims įgyvendinti, komplektavimui. Svarbiausias dėmesys bus skiriamas tam, kad grupės narių įgaliojimai ir darbo funkcijos būtų suderintos su projekto eigoje atliekamomis užduotimis. Kokybiškam darbo grupių komplektavimui bus reikalinga Perkančiosios organizacijos pagalba, užtikrinant numatytą darbuotojų dalyvavimą suplanuotuose darbuose abipusiai sutartu laiku.

Projekto užduočių įgyvendinimo vientisumas ir tęstinumas – tiekėjas užduočių įgyvendinimą vertina kaip vieningą veiklą. Projekto darbus atliekantys ekspertai projekto įgyvendinimo eigoje bendradarbiaus tarpusavyje, susipažins su visų darbų rezultatais, ataskaitose pateikiamais pastebėjimais ir rekomendacijomis. Tokiu būdu bus užtikrinta, kad visi projekto uždaviniai bus suderinti tarpusavyje projekto bendriems tikslams ir rezultatams pasiekti.

5. **Rizikos valdymas.** Patirtis ir žinios leidžia profesionaliai numatyti ir vertinti potencialius rizikos veiksnius bei kontroliuoti jų poveikį projekto rezultatams. Rizikos valdymo esmė – numatyti galimas problemas iš anksto, jas įvertinti ir nustatyti galimas prevencines ar sprendimo priemones. Tai leidžia:

- 1) išvengti nepageidaujamų situacijų;
- 2) efektyviai kontroliuoti problemų atsiradimą ir eigą;
- 3) būti pasirengus būtinoms veiksmams įvykus nekontroliuojamam įvykiui.

Projekto rizikas būtų galima suskirstyti į tris pagrindines grupes: rizikas, kylančias iš Tiekėjo veiklos, rizikas, kylančias iš Užsakovo veiklos, ir rizikas, kylančias iš trečių šalių veiklos. Papildomai kiekvienos šios grupės rizikos gali būti skirstomos į kontroliuojamas ir nekontroliuojamas. Toliau apžvelgiamos pagrindinės rizikos pagal kiekvieną rizikos grupę ir paaiškinama, kokių veiksmų bus imtasi siekiant minimizuoti šias rizikas.

Rizikos, kylančios iš paslaugų tiekėjo veiklos. Šios rizikos iš esmės susijusios su prisiimtų įsipareigojimų nevykdymu, kuris gali atsirasti dėl netinkamo projekto valdymo, prastos kompetencijos specialistų parinkimo, prasto planavimo. Šias rizikas tiekėjas kontroliuoja nes turi didžiausią darbo patirtį su SAS programine įranga, projekto valdymui naudoja SAS Institute rekomenduojamą projektų valdymo metodiką, kuri taip pat apima metodiką rizikų valdymui.

Rizikos, kylančios iš Užsakovo veiklos. Šios rizikos susijusios su Užsakovo įsipareigojimų nevykdymu. Tokios rizikos apima LM darbuotojų, reikalingų projekto įgyvendinimui, užimtumą kituose projektuose, vidines reorganizacijas, kitą įsipareigojimų nevykdymą dėl prasto planavimo ar projekto valdymo iš Užsakovo pusės. Šioms rizikoms Tiekėjas neturi tiesioginės įtakos, tačiau jas identifikuodamas ir įvardindamas projekto pradžioje sieks iš anksto atkreipti Užsakovo dėmesį į kritines sritis ir tokiu būdu sumažinti šių rizikų poveikį.

Rizikos, kylančios iš trečiųjų šalių veiklos. Tai rizikos, kylančios iš trečiųjų šalių ir darančios įtaką tiek Užsakovo, tiek Tiekėjo prisiimtų įsipareigojimų įgyvendinimui. Tokios rizikos apima įvairių teisės aktų, sąlygojančių šio projekto turinio pasikeitimus, nelaimingus atsitikimus, kitų potencialių tiekėjų skundus dėl procedūrų pažeidimo, ir kt. Šių rizikų išvengti yra neįmanoma, tačiau jų žinojimas leidžia numatyti galimus veiksmus neigiamai įtakai sumažinti.

Rizikos valdymo procesas susideda iš procedūrų – potencialių problemų (jei įmanoma – ir jų priežasčių) nustatymo, vertinimo, prevencinių priemonių numatymo, atsakingų už rizikų kontrolę asmenų paskyrimo, rizikų valdymo eigos stebėjimo, apimančio žinomų rizikų peržiūras bei naujų rizikų įtraukimą.

Rizikos nustatymas. Rizikos veiksniai gali būti nustatomi vertinant pažangą, posėdžių, diskusijų metu, svarstant idėjas, vykdant užduotis ir pan. Taigi, rizikos nustatymas yra kasdienė kiekvieno projekto dalyvio veiklos dalis. Būtina pranešti apie visas su potencialių rizikos veiksnių atskleidimu susijusias idėjas, o vėliau jos turi būti įvertinamos.

Rizikos vertinimas. Nustačius rizikos veiksnius, įvertinamas galimas jos poveikis bei rizikos pasireiškimo tikimybė.

Prevencinių priemonių planavimas. Projekto vadovas, kuris yra atsakingas už rizikos valdymą asmuo, bendradarbiaudamas su grupės nariais nustato konkrečių prevencinių priemonių ir specialiųjų nenumatytiems atvejams skirtų veiksmų (bei tam reikalingų išteklių), kurie galėtų būti naudojami kilus problemai, apimtis. Esant poreikiui, esminės priemonės galima reglamentuoti Tiekėjo ar Užsakovo vidaus teisės aktais.

Atsakingų asmenų paskyrimas. Nustačius kiekvieną rizikos veiksnį, paskiriamas už jį atsakingas asmuo ar asmenys – darbuotojai, kurie turi sekti galimos rizikos apraiškos požymius ir imtis reikiamų priemonių jiems pasireiškus. Jie privalo reaguoti į įvykius ar situacijas, kurioms susidarius gali kilti rizika: informuoti projekto vadovą ir atitinkamus narius apie besiformuojančią riziką ir inicijuoti reikiamų priemonių vykdymą.

Stebėjimas ir peržiūra. Kritiniai rizikos veiksniai nuolat stebimi ir peržiūrimi pažangos posėdžių metu, o nauji rizikos veiksniai nustatomi ir analizuojami viso projekto vykdymo metu. Rizikos veiksnių aprašymas bus pateikiamas projekto kokybės plane, o atnaujinta informacija – ketvirčio ir mėnesio pažangos ataskaitose.

Rizikos valdymui tinka daug įvairaus pobūdžio priemonių, tačiau kiekvienai rizikai turi būti parenkamos geriausiai jos neigiamą poveikį mažinančios priemonės. Rizikos poveikis gali būti kontroliuojamas naudojant komunikacijos valdymą, pažangos ataskaitų teikimą, problemų valdymą, keitimų valdymą, rezultatų pateikimo valdymą ir kitas priemones.

Komunikacijos valdymas. Komunikacijos procedūros bus aprašytos PKP. Labai svarbu, kad reikiamą informaciją laiku gautų tinkami asmenys. Projekte bus naudojamos įvairios komunikacijos priemonės – raštai popierine forma, elektroninis susirašinėjimas, susitikimai, pokalbiai telefonu – priemonių įvairovė leis pasirinkti efektyviausią būdą konkrečiai informacijai skleisti ar operatyviai apsieisti.

Reguliarūs pažangos ir techniniai susitikimai sudarys sąlygas projekte dalyvaujančioms šalims gauti visą dominančią informaciją apie projekto efektyvumą ir pažangą.

Pažangos ataskaitų teikimas ir einamieji projekto posėdžiai. Projekto eigą atspindi pažangos ataskaitos. Jose bus aprašoma, kuriuos darbus projekto grupė jau užbaigė, ir kaupiama su projekto būkle, pažanga ir prognozėmis susijusi informacija, kuri išplatinama

projekto dalyviams. Projekto pažangos posėdžiai vyks pagal grafiką, ne rečiau kaip kartą per mėnesį. Jų paskirtis – kartu su LM darbo grupe aptarti projekto eigą. Einamųjų projekto pažangos posėdžių metu bus stebima projekto būklė, sprendžiami klausimai / problemos, peržiūrimas ankstesnių problemų sprendimas ir aptariami tolesni projekto etapai. Nuolatiniai pažangos posėdžių dalyviai yra abiejų šalių projekto vadovai, kokybės vadovas; jei reikia, kviečiami kiti projekto grupės nariai. Projekto techninių posėdžių tikslas – svarstyti ir išsiaiškinti vartotojų reikalavimus, atlikti ekspertizę, perteikti žinias, keisti informaciją, spręsti iškilusius klausimus / problemas, susitarti dėl tolesnių veiksmų ir pan., kad grupės nariai galėtų efektyviai dirbti toliau. Šie posėdžiai gali būti rengiami planine tvarka arba esant poreikiui sušaukiami specialūs posėdžiai.

Problemų valdymas. leidžia kontroliuoti problemų skaičių bei jų sprendimą. Jei nebūtų oficialaus problemų valdymo proceso, jų skaičius neproporcingai išaugtų. Kiekviena probleminė situacija, likusi neišspręsta per tam tikrą sutartą laiką, turi būti laikoma neišspręstu klausimu / problema ir stebimas jos sprendimas. Tai gali būti darbo grupės atskleista problema, trūkstamas tarpinis tikslas, nesėkmingai pasibaigęs priėmimo testas, keitimo paraiška, kuriai pritarti negalima, ir pan. Siekiant užtikrinti įsipareigojimų vykdymo kontrolę, labai svarbu problemas išspręsti laiku. Eskalavimo (problemų perdavimo spręsti aukštesniu lygiu) proceso paskirtis – užtikrinti, kad problemų / klausimų sprendimas bus valdomas tinkamai, jos bus išspręstos laiku ir efektyviai, neieškant kaltų. Eskalavimo procesas – tai mechanizmas aukštesniųjų vadovų dėmesiui atkreipti į neišspręstas problemas.

Keitimų valdymas. Projektui gali turėti įtakos išorės įvykiai, pvz., šalies teisės aktų pokyčiai ar stichinės nelaimės. Siekiant sutaupyti lėšų, išvengti rizikos, sutrumpinti darbų trukmę ar sukurti geresnės kokybės rezultatą, gali būti inicijuojami vidiniai keitimai. Visi keitimai, kurie turės įtakos projekto apimčiai, grafikui ir / arba biudžetui, turės būti priimami pagal keitimų valdymo procesą. Joks keitimas negali būti inicijuojamas, kol jis tinkamai neaprašytas ir nepatvirtintas. Detali keitimo procedūra bus suderinta su LM ir pateikta PKP.

Rezultatų pateikimo valdymas. PKP bus detalai aprašyta, kokie projekto rezultatai turės būti pateikti, taip pat kokie reikalavimai (priėmimo kriterijai) keliami rezultatams. Reikalavimai rezultatams turi būti aiškūs, tikslūs, objektyvūs. Rezultatų priėmimo etape reikalavimai tampa priėmimo kriterijais, todėl labai svarbu, kad reikalavimai būtų tinkamai suformuluoti, nepaliekant galimybių interpretacijoms.

Tiekėjas, atsižvelgdamas į sukaupią patirtį, nustatė preliminarinius LMDS tobulinimo projekto rizikos veiksnius (stulpelio „Rizikos tikimybė“ reikšmės: D – didelė; V – vidutinė; M – maža):

5 lentelė. Preliminarūs projekto rizikos veiksniai

Ed. Nr.	Rizikos aprašymas	Rizikos poveikis	Rizikos tikimybė	Prevencinės priemonės	Atsakings už prevenciją
1.	Teisės aktų, specifikuojančių LM darbą, kaita	Pradėtos realizuoti sistemos keitimai gali įtakoti numatytus LMDS sistemos realizavimo terminus	V	Keitimai atliekami pagal PKP aprašytą keitimų procedūrą. Projekto darbų grafike būtina įvertinti laiką galimiems keitimams atlikti.	Tiekėjas, LM
2.	Laiku neįgyvendinti kitų sistemų kūrimo ar tobulinimo	LMDS reikalingų duomenų nėra	V	Pakeisti planuojamą LMDS tobulinimo grafiką, perkeltant nebaigtų sistemų įtraukimą į LMDS į	Tiekėjas, LM

Eil. Nr.	Rizikos aprašymas	Rizikos poveikis	Rizikos tikimybė	Prevencinės priemonės	Atsakingsi prevencija
	darbai			tolimesnius LMDS įgyvendinimo ciklus.	
3.	Neoperatyvus sprendimų priėmimas	Projekto įgyvendinimo vėlavimas dėl pernelyg užsitęsusio sprendimų priėmimo proceso	V	LM darbo grupės nariams suteikti įgaliojimus sprendimams priimti	LM
4.	Klaidos duomenyse	Nukeltas konkrečių dalykinių sričių diegimo terminas	D	Iš anksto suderintas planas, kaip elgtis situacijose, kai klaidingų duomenų skaičius sistemose yra didelis	Tiekėjas, LM
5.	Gauta nepilna informacija apie duomenis	Nukeltas konkrečių dalykinių sričių diegimo terminas	V	LM IS valdytojų įtraukimas į projekto darbo grupę ir supažindinimas su projekto tikslais ir atsakomybėmis.	LM
6.	Nelaiku pastebėtos klaidos duomenyse	Nukeltas konkrečių dalykinių sričių diegimo terminas. Grįžimas į detalios analizės etapą.	M	LM IS valdytojų įtraukimas į projekto darbo grupę ir supažindinimas su projekto tikslais ir atsakomybėmis. Glaudus bendradarbiavimas su LM IS valdytojais.	Tiekėjas, LM
7.	Nepakankami techniniai ištekliai	Galimi duomenų formavimo greičio apribojimai ir saugomų istorinių duomenų apimties apribojimas	D	Tarnybinių stočių atnaujinimas ir diskų masyvų išplėtimas.	LM
8.	Besikeičiančios darbo komandų sudėtys	Nukeltas konkrečių dalykinių sričių diegimo terminas	M	Išankstinis informavimas apie numatomus pokyčius.	Tiekėjas, LM
9.	Besikeičiantys poreikiai projekto eigoje	Nukeltas konkrečių dalykinių sričių diegimo terminas	V	Keitimų valdymas pagal PKP numatytą procedūrą.	Tiekėjas, LM

2021 m. gruodžio 23 d.
Sutarties Nr. 11B- 217
8 priedas

AVANSINIO MOKĖJIMO GARANTIJOS FORMA

AVANSINIO MOKĖJIMO GARANTIJA Nr. _____

[rašykite perkančiosios organizacijos pavadinimą, kodą bei adresą]

202_ m. _____ d.

[rašykite miesto pavadinimą]

Klientas, [rašykite kliento pavadinimą bei adresą], (jei tai ūkio subjektų grupė, nurodykite, kad tai jungtinės veiklos sutarties pagrindu veikianti ūkio subjektų grupė; nurodykite visu partnerių pavadinimus, kodus, adresus, atstovaujama atsakingojo partnerio, nurodykite atsakingojo partnerio pavadinimą, įmonės kodą, adresą), pranešė, kad _____ m. _____ d. sudarė Prekių viešojo pirkimo-pardavimo sutartį Nr. _____ su [rašykite perkančiosios organizacijos pavadinimą bei adresą] (toliau – Garantijos gavėjas). Pagal sutarties sąlygas Garantijos gavėjas sumokės avansu [rašykite sumą skaičiais, žodžiais bei valiutos pavadinimą] Klientui, kai Klientas pateiks avansinio mokėjimo garantiją.

[rašykite banko pavadinimą], atstovaujamas [rašykite banko filialo pavadinimą] filialo, [rašykite filialo adresą] (toliau – Garantant) šioje garantijoje nustatytais sąlygomis neatšaukiamai įsipareigoja sumokėti Garantijos gavėjui ne daugiau kaip [rašykite sumą skaičiais, sumą žodžiais bei valiutos pavadinimą], gavęs pirmą raštišką Garantijos gavėjo reikalavimą mokėti (originalą), kuriame nurodytas garantijos Nr. [rašykite garantijos Nr.], patvirtinanti, kad Klientas neįvykdė (netinkamai įvykdė) sutartinius įsipareigojimus Garantijos gavėjui ir negrąžino iš Garantijos gavėjo gauto avanso pagal [rašykite sutarties įsigaliojimo datą] sutartį Nr. [rašykite sutarties Nr.].

Pagal šią garantiją reikalavimas mokėti negali būti pateiktas anksčiau nei visa avansinio mokėjimo suma su nuoroda į sutartį Nr. [rašykite sutarties Nr.] bus pervesta ir įskaityta į Kliento sąskaitą.

Bet kokius raštiškus pranešimus Garantijos gavėjas turi pateikti Garantui kartu su savo banko patvirtinimu, kad parašai yra autentiški.

Šis įsipareigojimas privalomas Garantui ir jo teisių perėmėjams bei patvirtintas Garanto antspaudu [rašykite garantijos išdavimo datą].

Garantas įsipareigoja tik Garantijos gavėjui, todėl ši garantija yra neperleistina ir neįkeistina.

Ši garantija galioja iki [rašykite garantijos galiojimo datą].

Visi Garanto įsipareigojimai pagal šią garantiją baigiasi, jei:

iki paskutinės garantijos galiojimo dienos imtinai Garantas aukščiau nurodytu adresu nebus gavęs Garantijos gavėjo raštiško reikalavimo mokėti (originalo) ir Garantijos gavėjo banko patvirtinimo, kad parašai yra autentiški;

Garantui yra grąžinamas garantijos originalas su Garantijos gavėjo priedu, kad:

2.1 Garantijos gavėjas atsisako savo teisių pagal šią garantiją;
arba

2.2. Klientas įvykdė šioje garantijoje nurodytus įsipareigojimus;

Bet kokie Garantijos gavėjo reikalavimai mokėti nebus vykdomi, jeigu jie bus gauti aukščiau nurodytu Garanto adresu pasibaigus garantijos galiojimo laikotarpiui.

Šiai garantijai taikytina Lietuvos Respublikos teisė. Šalių ginčai sprendžiami Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

(garanto pavadinimas)

(įgalioto asmens pareigos)
(vardo raidė, pavardė)

(parašas)

A.V. _____